

2 AYLIK İŞ DÜNYASI ve GÜNCEL EKONOMİ DERGİSİ

CERÇEVE

YIL: 32 | SAYI: 106
MART - NİSAN 2023
ISSN - 1303 - 7501

Asrın Felaketi

Deprem Sonrası Ekonomi ve
Sosyal Hayatın Yeniden İmarı

HAYAT BUNGALOVDA GÜZEL!

Yeşil Mahalle, **300 m²'lik bahçe, veranda ve ekim alanına sahip** bungalovlardan oluşan, özlediğimiz mahalle kültürünü doğaya taşıyan, dört bir tarafı ormanla çevrili yemyeşil bir mahalle. Kırklareli'nde bulunan Türkiye'nin ilk bungalow mahallesine gelin, 168 bungalovdan birini seçin, toz pembe hayalleriniz yeşile dönüşsün.

ÖN SATIŞ BAŞLADI!
LANSMAN ÖNCESİ AVANTAJLI
FİYATLARI KAÇIRMAYIN.

GEÇMİŞ OLSUN TÜRKİYE'M!

Geleceğe umutla bakıyoruz ve depremde sarsılan şehirlerimizi yeniden inşa etme sürecinde var gücümüzle çalışıyoruz.

Telefon: +90 (212) 514 17 09 • +90 (533) 543 23 52

Adres: Demirtaş Mh. Kibleçeşme Cd. No: 10 Fatih / İSTANBUL

E-Posta: satis@baremteknik.com Web Site: baremhirdavat.com.tr

DOYUYO!

GOURMET FRIED CHICKEN & BURGER

Doyuyo!
Kazaniyo,
Kazandırıyo!

ANLATILMAZ YENİR!

Türkiye'nin Gurme Çıtır Tavuk Restoranı

@doyuyotr

doyuyo.com

CERÇEVE BU SAYIDA

MÜSİAD Adına Sahibi Genel Başkan
Mahmut ASMALI

Genel Başkan Yardımcısı
Mehmet DEVELİOĞLU

Kurumsal İlişkiler ve İletişim Komisyonu Başkanı
Abdurrahman UZUN

Genel Yayın Yönetmeni
Dr. Cihad TERZİOĞLU

Yapım
MÜSİAD Kurumsal İlişkiler ve İletişim Birimi

Kreatif Direktör
Ahmet Emre KÜME

Editörler
İsmail Okan UKAV
Emir Furkan GÜNDOĞDU

Yayın Ekibi
Rıdvan Kadir YEŞİL
Mustafa AYDIN
Yasin AKDERE
Seyyid Ali AYAZ
Cihan YARAR
Abdulfettah İsmail ŞENBAŞ
Ömer BEKTAŞ

Reklam Rezervasyon
cerceve@musiad.org.tr

MART 2023 / Yayın Türü
2 Aylık, Yerel, Süreli Yayın

Baskı / Cilt
İMAK OFSET BASIM YAYIN
www.imakofset.com.tr

MÜSİAD / Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği
Ataköy 7-8-9-10 Mah. E5 Yanyol Cad.
No.4 Çobançeşme, Bakırköy / İSTANBUL
T: +90 212 395 00 00 - 444 0 893 F: +90 212 395 00 01
www.musiad.org.tr

Copyright © Tüm Hakları Saklıdır.
Çerçeve Dergisinde yer alan yazıların tüm sorumluluğu yazarına aittir.
MÜSİAD sorumluluk kabul etmez. MÜSİAD'ın izni olmaksızın
alıntı yapılamaz ve logosu kullanılamaz.

ABD'yi Sarsan İflas Dalgası
Avrupa'da Şok Etkisi Oluşturdu 18

24 Yerli Otomobil Togg'un
Fiyatları Belli Oldu

Kapak Konusu
Asrın Felaketi:
Deprem ve Deprem
Sonrası Ekonomi 32

Türk Dünyası
Tek Yürek 38

48 Deprem
Ekonomik Yönü

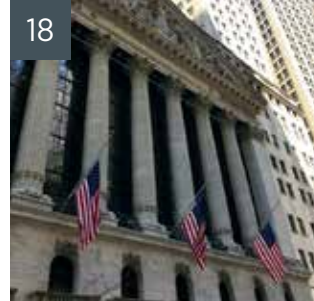
Afet Dönemlerinde
Kriz Yönetimi 54

Yeni Dünya Düzeninde
Sürdürülebilirlik ve
İş Modelleri 60

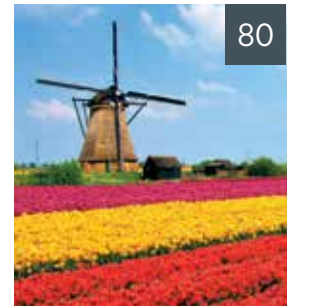
Detaylı Dosya
Türkiye'nin Patent
Konusunda Dünyadaki
Yeri İstenen Seviyede mi? 70

Girişimcilik ve
Finansman Destekleri 102

80 Avrupa'nın En İyi
İş İmkânı Sahası
Hollanda

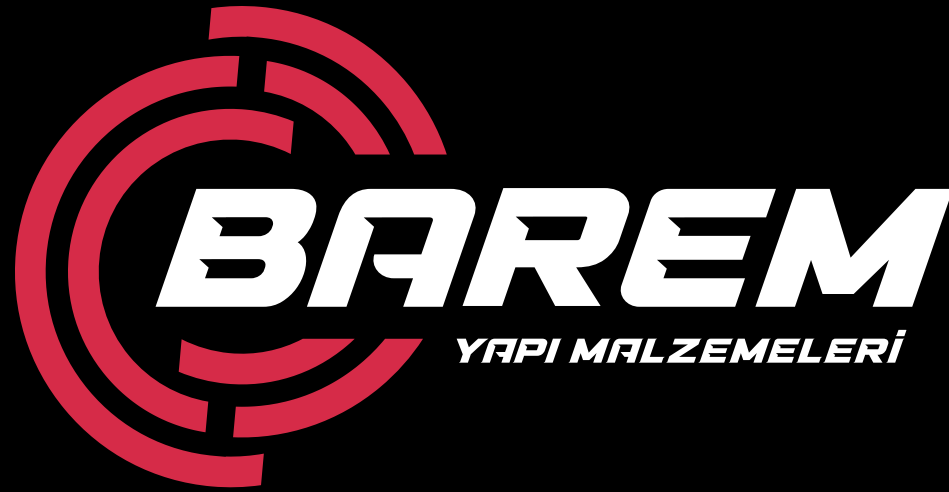

Yıl: 32 Sayı: 106

cercevedergisi.com

#GeçmişOlsunTürkiyem

Yaralarımızı “Bir ve Beraber” Sarıyoruz

Kıymetli Okurlarımız,

6 Şubat 2023 sabahı ülkemizde elim ve benzersiz bir felaket gerçekleşti. Kahramanmaraş merkezli depremlerde maalesef birçok canımızı kaybettik. Vefat eden vatandaşlarımıza Yüce Allah'tan rahmet, kederli ailelerine ve Türkiye'mize baş sağlığı; yaralılarımıza da acil şifalar dilerim. Rabbim bir daha bizlere böyle acılar yaşatmasın, ülkemizi ve milletimizi bela ve afetlerden muhafaza eylesin.

MÜSİAD olarak depremin ilk anından beri vatandaşlarımızın yanında olmak için seferberlik ruhuyla bölgeye koştuk. Hamdolsun şu an, “Bir ve Beraber” anlayışı ile her bir üyemiz elini taşın altına koyarak darda olan kardeşine omuz veriyor. Şehirlerimizi devletimiz, ilgili bakanlıklarımız ve sivil toplum kuruluşlarımız ile tam koordinasyon halinde el birliğiyle yeniden ayağa kaldıracğız.

İlk günden itibaren bölgeye 3000'den fazla tır gönderdik. Birçok ihtiyacı süratle giderdik ve bu çalışmalarımızı, afet yönetim sistemiği çerçevesinde genişleterek devam ediyoruz. Kahramanmaraş'ta üyelerimizin destekleriyle kurduğumuz 750 m2'lik etkinlik çadırda MÜSİAD Aşevi, günlük 10.000 kişiye 3 öğün sıcak yemek hizmeti sunuyor. Burayı şu an Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi'ne devrettik. Buna ilaveten yine üyelerimizin katkılarıyla kurulan aşevleri ve mobil mutfaklar afetten etkilenen illerimizde insanımıza hizmet vermeye devam ediyor.

Kahramanmaraş Elbistan'da 8000 kişi kapasiteli 2000 adetten oluşan konteyner yaşam kentimizi hep beraber kuruyoruz. Hamdolsun geçen hafta buranın da bir bölümünün hızlıca tamamlanmasını sağlayarak kardeşlerimizin yaralarını sarmaya çalıştık. Aynı zamanda Hatay Defne'de bir sahra hastanesi kurduk ve afetzede kardeşlerimize hizmet vermeye başladık.

Bu süreçte afet bölgesindeki üyelerimizin durumları ve depremden etkilenen illerimizdeki ticari hayatın yeniden tesisi için somut adımlar attık. MÜSİAD Karz-ı Hasen Sandığı Koordinasyon Grubumuz, iş yerleri zarar gören üyelerimizin zararlarının karşılanacağı ve işlerini ayağa kaldırarak bir destek sistemi üzerinde çalışıyor. Ayrıca gerek deprem bölgesiyle ilgili gerekse başta İstanbul olmak üzere diğer şehirlerimizle ilgili afetlere hazırlık amaçlı raporlama çalışmalarımızı da sürdürüyoruz. Zira bu büyük afetten dersler almalı ve yaşadığımız travmadan iyileşerek ve güçlenerek çıkmalıyız.

Çerçeve Dergimizin bu sayısında, yaşadığımız Asrın Felaketi'ni ele aldık. Depreme dayanıklı bina yapmanın önemi ve depremin ekonomik yönünü kapak konumuz olarak seçtik. Dosya konumuzda ise Türkiye'nin gelişen alanı patentin önemi ve girişimcilik konusunu işledik.

Depremden etkilenen illerimize yönelik faaliyetlerimizi aralıksız sürdürüyoruz. Bizler yurt içi ve yurt dışı 13.000 üyemizle milletimizin hizmetindeyiz. Bir ve beraber olduğumuzda her şeyin üstesinden geleceğimizi biliyoruz. Yaralarımızı birlikte saracak, beraber ayağa kalkacağız.

Kalın sağlıcakla.

Mahmut ASMALI
MÜSİAD Genel Başkanı

Tahıl Koridoru Anlaşması Uzuyor

Rusya, 18 Mart'ta sona erecek Tahıl Koridoru Anlaşması'nın 60 gün süreyle bir kez daha uzatılmasına itiraz etmediğini açıkladı. Rusya Dışişleri Bakan Yardımcısı Sergey Verşinin "Bundan sonraki duruşumuz, tarımsal ihracatımızın normalleşmesi konusunda sözde değil fiilen somut ilerleme kaydedilmesine bağlı olacaktır." değerlendirmesinde bulundu.

Rusya Dışişleri Bakan Yardımcısı Sergey Verşinin, Cenevre'de Birleşmiş Milletler (BM) Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) Genel Sekreteri Rebeca Grynspar, BM İnsani İşlerden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı ve Acil Yardım Koordinatörü Martin Griffiths ile Tahıl Koridoru Anlaşması'nın uzatılmasıyla ilgili yaptığı görüşmenin ardından yazılı açıklama yaptı.

Verşinin, tartışmanın odak noktasının, 22 Temmuz 2022'de İstanbul'da imzalanan "paket" anlaşmaların uygulanması olduğuna işaret ederek, bunların birbiriyle ilişkili 2 bölümden oluşan Ukrayna gıdalarının ve amonyak dahil olmak üzere gübreler için ham maddelerin ihracatına ilişkin "Karadeniz Girişimi" ile yerel tarımsal ihracatın normalleştirilmesine ilişkin Rusya-BM Mutabakat Zaptı olduğunu belirtti.

Kapsamlı ve samimi geçen bir görüşmede, Ukrayna ürünlerinin ticari ihracatının istikrarlı bir hızda yürütülerek Kiev'e önemli kazançlar getirmesine rağmen Rus tarım ihracatçıları üzerindeki kısıtlamaların hala yürürlükte olduğunun bir kez daha doğruladığını kaydeden Verşinin, Washington, Brüksel ve Londra tarafından açıklanan gıda ve gübreler için yaptırım muafiyetlerinin esasen etkin olmadığını ifade etti.

Verşinin, bu bağlamda Rusya'nın, BM Genel Sekreteri Antonio Guterres tarafından önerilen İstanbul Anlaşmaları'nın paket niteliğini de dikkate alarak, 18 Mart'ta ikinci dönemi sona eren Tahıl Koridoru Anlaşması'nın sadece 60 gün bir kez daha uzatılmasına itiraz etmediğini bildirdi.

YSK, Seçim Takvimini Açıkladı

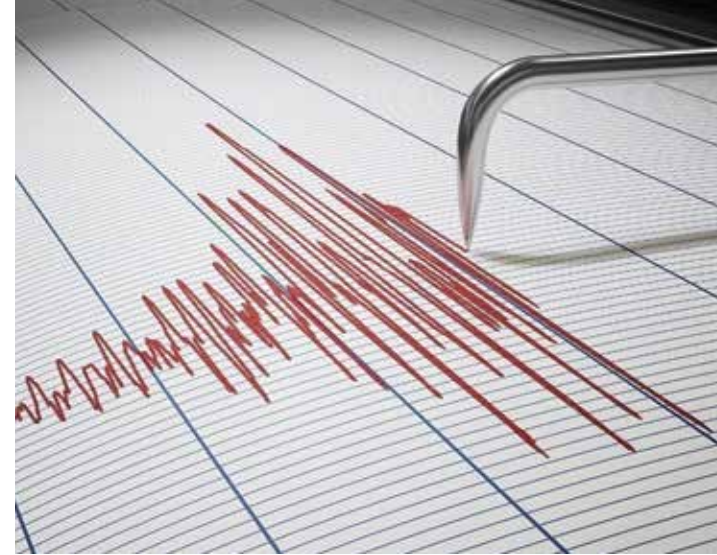
Yüksek Seçim Kurulu (YSK) Başkanı Ahmet Yener, Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 28. Dönem TBMM Milletvekili Genel Seçimine ilişkin takvimin başlangıç tarihinin 18 Mart olarak belirlendiğini bildirdi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 14 Mayıs 2023 tarihini işaret ederek; sonrasında da anayasal yetkiyle resmi olarak açıkladığı Cumhurbaşkanlığı ve 28. Dönem TBMM Milletvekili Genel Seçimleri açıklaması sonrası gözler YSK'ya çevrilmişti. Yüksek Seçim Kurulu Başkanı Ahmet Yener, "Bugünkü çalışmamızda 14 Mayıs 2023 tarihinde yapılacak Cumhurbaşkanlığı ve 28. Dönem Milletvekilli Seçimlerinde, seçim takviminin başlangıç tarihi olarak 18 Mart 2023 tarihi belirlenmiştir. Ayrıca yurt içi ve yurt dışında seçmenlerin oy kullanmasına ilişkin ilkelerin belirlenme çalışması da devam etmektedir." açıklamasında bulunarak 18 Mart 2023 tarihinden itibaren seçim çalışmalarının başlayacağını dile getirdi.

14 Mayıs'ta sandığa gidiliyor

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçimi'ne ilişkin yaptığı açıklamada, "Biraz önce, anayasamızın 116. maddesinin verdiği yetkiyle, 18 Haziran 2023 tarihinde yapılması gereken cumhurbaşkanı ve milletvekili seçimlerinin 14 Mayıs'ta yenilenmesi kararını imzalamış bulunuyorum. Buna göre, inşallah iki ay sonraki ilk pazar günü olan 14 Mayıs 2023 tarihinde milletimiz, cumhurbaşkanını ve milletvekillerini seçmek üzere sandık başına gidecektir" dedi.

Anayasanın 116. maddesinin verdiği yetkiyle, 18 Haziran'da yapılması gereken cumhurbaşkanı ve milletvekili seçimlerinin 14 Mayıs'ta yenilenmesi kararını imzaladığını bildiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, şöyle konuştu: "Resmî Gazete'de yayımlanacak bu kararın ardından, Yüksek Seçim Kurulu (YSK) iki aylık seçim takvimini başlatacaktır. Buna göre, inşallah iki ay sonraki ilk pazar günü olan 14 Mayıs'ta milletimiz, cumhurbaşkanını ve milletvekillerini seçmek üzere sandık başına gidecektir. Seçimlerin yenilenmesi kararımızın ülkemize, milletimize, Türkiye Büyük Millet Meclisimize ve siyasi partilerimize hayırlı olmasını diliyorum."

Afet Bölgesinde Artçılar Devam Ediyor

7.7 ve 7.6 büyüklüğündeki Kahramanmaraş merkezli depremlerin ardından bölge beşik gibi sallanmaya devam ediyor. 6 Şubat'tan 13 Mart 2023 saat 20:30'a kadar bölgede 14 bin 407 deprem meydana geldi.

Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Haluk Özener, 10 kentte büyük yıkıma sebep olan depremlerin meydana geldiği 6 Şubat'tan, 16 Mart saat 20.30'a kadar bölgede 14 bin 407 sarsıntı kaydettiklerini duyurdu.

Özener, Twitter hesabından yaptığı paylaşımda bu depremlere ilişkin grafikler de yayınlayarak şu ifadeleri kullandı:

"6 Şubat 2023 saat 04:17'de Sofalıcı-Şehitkamil-Gaziantep ve 13:24'te Ekinözü-Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerin ardından, 13 Mart 2023 saat 20:30 itibarıyla bölgede toplam 14407 adet deprem çözümü yapılmıştır."

Uzmanlar, büyük depremler sonrası bu artçı sarsıntıların bir yıl süreyle devam edebileceğini duyurmuştu.

TOKİ İstanbul Konut Kuraları Çekiliyor

Cumhuriyet tarihinin en büyük sosyal konut projesinde kura çekimi sürmeye devam ediyor. TOKİ tarafından İstanbul'da yapılacak olan kura çekimi sonrasında 50 bin konut için hak sahibi belirlenecek. Başakşehir, Arnavutköy, Esenler, Çatalca, Tuzla ve Silivri ilçelerinde yapılacak olan kura çekiminin tarihleri belli oldu.

İstanbul için 50 bin sosyal konutun kurası Tuzla, Çatalca, Selimpaşa, Arnavutköy, Başakşehir, Esenler ilçeleri için 16 Mart-19 Nisan tarihlerinde noter huzurunda çekilecek.

Tuzla'daki 20 bin 920 hak sahibi için 16 Mart'ta, Çatalca'daki 540 ve Selimpaşa'daki 200 hak sahibi için 30 Mart'ta, Arnavutköy, Başakşehir, Esenler ilçelerindeki 28 bin 340 hak sahibi için ise 1-19 Nisan tarihlerinde kura çekimi yapılacak.

250 bin sosyal konutun kurası 81 ilde 3,5 ay gibi kısa bir sürede tamamlandı. İstanbul için 50 bin sosyal konutun kurası Tuzla, Çatalca, Selimpaşa, Arnavutköy, Başakşehir, Esenler ilçelerinde 16 Mart- 19 Nisan tarihleri arasında noter huzurunda çekilecek.

Bakan Murat Kurum, İstanbul'daki kura çekimleriyle ilgili yaptığı sosyal medya paylaşımında "İlk Evim'de İstanbul zamanı! 50 bin sosyal konutumuz için 16 Mart'ta kuraları çekmeye başlıyoruz." ifadelerine yer verdi.

MÜSİAD Destekleri ile İnşa Edilen Sahra Hastanesi, Hasta Kabulüne Başladı

Sağlık Bakanlığı koordinasyonunda Kocaeli Büyükşehir Belediyesi iş birliği, MÜSİAD Karlsruhe ve MÜSİAD Paris üyelerinin destekleri ile Hatay Defne'de inşa edilen sahra hastanesi tamamlanarak hasta kabulüne başladı.

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) yurt içi ve yurt dışı üyelerinin destekleri ile afet bölgesinde yaraları sarmak için faaliyetlerini aralıksız sürdürüyor. Kahramanmaraş Elbistan'da konteyner kent çalışmalarına devam eden MÜSİAD, bölgede birçok noktada kurduğu aşevi, mobil mutfak ve lojistik merkezler ile depremde etkilenen vatandaşların ihtiyaçlarını karşılıyor.

Son olarak Sağlık Bakanlığı koordinasyonunda Kocaeli Büyükşehir Belediyesi iş birliği ile Hatay Defne'de hayata geçirilen sahra hastanesi projesi, tamamlanarak bölgedeki vatandaşların hizmetine sunuldu.

MÜSİAD Karlsruhe ve MÜSİAD Paris üyelerinin destekleri ile inşa edilen 54 yataklı ve yıllık 250 bin hasta

kapasitesine sahip hastanede 12'si doktor olmak üzere 57 sağlık personeli hizmet veriyor.

Hastanede ayrıca 4 ana dal branşı ve dış hekimliği hizmeti aralıksız sürdürülecek. Genel cerrahi, dahiliye, çocuk, kadın doğum ve dış poliklinik hizmetlerinin verileceği hastanede haftanın belli günlerinde nöroloji, psikiyatri, fizik tedavi, göz, ortopedi poliklinik hizmetleri de olacak.

Sağlık Bakanı Dr. Fahrettin Koca tarafından da incelenen hastanenin tıbbi teçhizat kurulumu ve sağlık personelinin atanmasıyla poliklinik hizmeti vermeye başlandı.

Karz-ı Hasen'den Depremde Etkilenen Üyelere Sermaye Desteği

MÜSİAD Karz-ı Hasen Sandığı, afet bölgesindeki üyeleri için bir sermaye desteği seferberliği başlattı. Depremde etkilenen üyelerin ticarethanelerini yeniden inşa etmek ve sermaye desteğiyle tekrar ticaretlerini canlandırmayı hedefleyen Karz-ı Hasen Sandığı'ndan yapılan açıklamada:

“Geçtiğimiz günlerde ülkemizde yaşadığımız elim deprem felaketi sonrası, Karz-ı Hasen olarak depremde ticarethanelerini kaybeden üyelerimize yardımcı olarak, iş yerlerini tekrar ayağa kaldırmayı amaçlıyoruz. Sizler de yapacağınız başlıklar ile üyelerimizin ticarethanelerini yeniden canlandırmakta yardımcı olabilirsiniz.” sözlerine yer verildi.

MÜSİAD
ÜYELERİNE
ÖZEL
AYRICALIKLAR

BIG COUNTRY

— VİLLA • GÖL • DENİZ —

MÜSTAKİL YAŞAM, MAKSİMUM GÜVEN

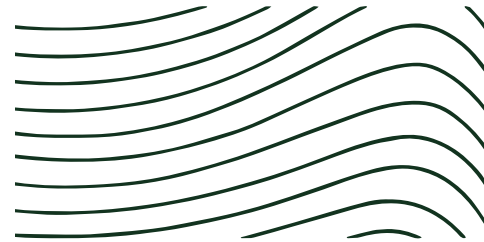
Hayattan beklentilerinizi sağlama alın.

GERÇEK FOTOĞRAF

TEK KATLI

HEM VİLLANIZIN HEM DE HAVUZUNUZUN ALTINDA SAĞLAM ALTYAPISI İLE BİRLİKTE MERDİVENSİZ, KAPALI OTOPARK İMKANI VE EŞSİZ **BIG COUNTRY CLUB** AYRICALIKLARIYLA, GENİŞ MÜSTAKİL BAHÇENİZDE HAYALLERİNİZİ GÜVENLE YAŞAYIN.

bigcountry.com.tr

444 25 14

HAKAN
GRUP

AKYAPI

1998'DEN BERİ
Alnımızın Akiyla...

#AlnımızınAkiyla ■ akyapi.com.tr

Hazine ve Maliye Bakanlığı Depremi Ekonomik Verilerini Açıkladı

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Kahramanmaraş merkezli depremlerde sahadan gelen güncel verilere göre, yaklaşık 2 trilyon TL maddi hasar tespit edildiğini, bu rakamın 2023 yılı milli gelir beklentisinin yüzde 9'una denk geldiğini bildirdi.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Kahramanmaraş merkezli depremlerin ardından, "afetin büyüklüğü, verilerin toplanmasını güçleştirmişse de titiz bir çalışmayla bina, konut, işyeri, fabrika, makine ve teçhizat bilgileri tam sayım niteliğine yaklaşmıştır. Sahadan gelen güncel verilere göre, toplamda 1,6 trilyon TL maddi hasar tespit edilmiştir." ifadeleriyle depremin zararlarını açıkladı.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada şu ifadelere yer verildi: "Yüksek büyüme performansımız ve uyguladığımız mali disiplin sayesinde elde ettiğimiz mali alanın sağladığı gücü de arkamıza alarak, milletimizle birlik ve dayanışma içinde, bu büyük felaketin açtığı tüm yaraları en hızlı şekilde saracak iradeye, azim ve kararlılığa sahibiz.

Türkiye büyük, güçlü ve dinamik bir ülkedir. Küresel ekonomide taşların yerinden oynadığı 2022 yılında dahi yüzde 5,6'lık bir büyümeyle diğer ülkelerden pozitif ayrılarak en iyi büyüme performansı gösteren ülkelerden biri olmayı başarmıştır.

Asrın felaketinin ülkemize maliyeti yaklaşık 2 trilyon TL (103,6 milyar dolar) olup bu rakam, 2023 yılı milli gelir beklentimizin takriben yüzde 9'una denk gelmekte ve 1999 Marmara Depremi'nden yaklaşık 6 kat daha fazla maddi hasar ve kayıplarımızın olduğunu göstermektedir. Öte yandan, deprem bölgesine yapılan acil destek ve harcamalar, enkaz kaldırma faaliyetleri, sigorta ödemeleri, gelir kaybı ödemeleri, diğer tüm destek ve harcamaların yanı sıra milli gelir azalması nedeniyle toplamda 351,4 milyar TL'lik bir kayıp oluşmuştur. Afetin büyüklüğü, verilerin toplanmasını güçleştirmişse de titiz bir çalışmayla bina, konut, işyeri, fabrika, makine ve teçhizat bilgileri tam sayım niteliğine yaklaşmıştır. Sahadan gelen güncel verilere göre, toplamda 1,6 trilyon TL maddi hasar tespit edilmiştir.

Afet Yeniden İmar Fonu Kuruluyor

Doğal afetler nedeniyle zarar gören ve afet bölgesi ilan edilen alanlarda imar, altyapı ve üstyapı çalışmaları için Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tüzel kişiliğe bağlı "Afet Yeniden İmar Fonu" kurulacak.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, partisinin TBMM Grup Toplantısı'ndaki konuşmasında duyurduğu Afet Yeniden İmar Fonu'nun detayları netleşti. Buna göre, Bağış, yardım ve hibeler bu fonda bir araya getirilecek ve afet bölgesinin imarı için kaynağın yönetilmesi ve aktarılması sağlanacak.

Afet bölgesinin altyapı ve üstyapı çalışmaları bu fondan karşılanacak. Bütçede fona özel bir ödenek ayrılacak ve diğer fonlardan aktarım yapılabilecek. Afet Yeniden İmar Fonu Yönetim Kurulu, Hazine ve Maliye Bakanı başkanlığında ilgili bakanlardan teşekkül edecek. Fonun yönetim kurulu ise ilgili Bakanlardan oluşacak. Fonun kurulmasına ilişkin teklifin Meclis'te kabul edildikten sonra faaliyete başlayacak.

Afet Yeniden İmar Fonunun kaynakları

Afet Yeniden İmar Fonu, fondan kaynak aktarımı yapılacak projeleri, aktarılabilecek kaynak tutarını ve harcama programlarını belirleyecek.

Afet Yeniden İmar Fonunun kaynakları yurt içi ve yurt dışından gelen her nevi bağış, yardım, hibe ve krediler, bütçeye bu amaçla konulacak ödenek, kanunla kurulan fonlardan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenecek miktarda yapılacak aktarımlar, Afet Yeniden İmar Fonu tarafından yurtiçi ve yurtdışı sermaye ve para piyasalarından ilgili mevzuat kapsamında yer alan izin ve onaylar aranmaksızın, kurum ve kuruluşlarının mevzuatındaki her türlü kısıtlamalardan muaf tutularak sağlanan finansman ve kaynaklardan, para ve sermaye piyasaları dışında diğer yöntemlerle sağlanan finansmandan ve diğer gelirlerden oluşacak.

DASK'ın Hasar Ödemesi 3,3 Milyar TL'yi Aştı

Doğal Afet Sigortaları Kurumu (DASK), Kahramanmaraş merkezli depremlerin ardından bugüne kadar 3 milyar 351 milyon TL hasar ödemesi gerçekleştirdi.

DASK'tan yapılan açıklamada, kurumun, sigortalıların yaralarını sarma süreçlerine destek olmak için tüm gücüyle çalışmaya ve ödemelerini hızla gerçekleştirmeye devam ettiği bildirildi.

Açıklamada, "Bugün itibarıyla tarafımıza ulaşan hasar ihbar sayısı 362 bin 646 ve ödenen tazminat tutarı ise 3 milyar 351 milyon TL'ye ulaştı. DASK olarak öncelikli ve tek amacımız, en hızlı şekilde sigortalılarımızın tazminatlarını ödemektir. Bu doğrultuda konutlarında hasar bulunan vatandaşlarımızın ihbar kanallarımızdan herhangi bir süre kısıtlaması olmaksızın bize ulaşabileceklerini hatırlatmak isteriz" denildi.

DASK hafif hasarlı konutların tazminatını 72 saatte ödüyor

DASK'tan yapılan açıklamada, yeni uygulama sayesinde, e-Devlet üzerinden kolayca alınabilen belgeleri kurumun internet sitesi ya da e-Devlet üzerinden yükleyen sigortalıların sadece 72 saatte tazminat ödemelerine kavuşabileceği bildirildi.

Açıklamada görüşlerine yer verilen Doğal Afet Sigortaları Kurumu Teknik İşleticisi Türk Reasürans Genel Müdürü Selva Eren, yaşanan depremler sonrası ilk günden beri hızla çalışmalarını sürdürdüklerini belirterek, Türk Reasürans olarak, DASK'ın teknik işleticiliğini devraldıkları günden beri kurumu daha ileriye taşıyacak çalışmalar yürüttüklerini ve yürütmeye devam edeceklerini belirtti.

DASK'a duyulan güvenin en temel unsurlarından birinin, sigortalılara tazminat ödemelerinin hızla sağlanması olduğunu vurgulayan Eren, "Bu sebeple bugüne kadar çalışmalarımızı her zaman ülkemizde meydana gelebilecek büyük bir depremi göz önüne alarak yaptık. Bu sayede yaşadığımız Kahramanmaraş depremleri sonrasında süreçlerimizi kesintisiz yönettik ve hasar ödemelerimizi hızla gerçekleştirdik." ifadelerini kullandı. Selva Eren, geçen hafta ağır ve orta hasarlı konutlar için "avans ödemesi" başlattıklarını anımsatarak, bugün itibarıyla da hafif hasarlı yapılar için çalışma başlattıklarını bildirdi.

Eren, "Bugün itibarıyla tarafımıza gelen 362 bin 646 hasar ihbarının yüzde 80'ini oluşturan hafif hasarlı konutlar için yeni bir süreç başlatıyoruz. Konutunun az hasarlı olduğunu gösteren Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı raporunu, kimlik belgesini ve güncel tapu belgesini bizlere web sitemiz ve e-Devlet üzerinden ileten sigortalılarımızın, tazminat ödemelerini 72 saatte gerçekleştireceğiz." ifadelerini kullandı.

ASRIN FELAKETİNDE Yitirdiğimiz Tarihi Eserler

6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta gerçekleşen büyük depremde etkilenen illerdeki birçok tarihi eser hasar gördü.

- Habib-i Neccar Camii
636
- Antakya Ulu Camii
13. Yüzyıl
- Azizler Petrus ve Pavlus Kilisesi
1830
- Tarihi Antakya Evleri
18. Yüzyıl
- Darb-ı Sak Kalesi
M.Ö. 333
- Valilik Binası
1928

zivella.com

zivella®

Ofis | Yaşam | Gelecek

ABD'yi Sarsan İflas Dalgası Avrupa'da Şok Etkisi Oluşturdu

ABD'de Silikon Vadisi Bankası (SVB) ve Signature Bank'ın iflasının ardından bankacılık sektörüne ilişkin endişeler durulmazken, dünya genelinde borsaların açılışındaki olumlu hava yeniden tersine döndü. Avrupa'da pay piyasalarındaki kayıplar yüzde 3'e ulaştı.

Avrupa'da pay piyasaları açılışın ardından etkisini artıran satışlarla sert düşerken, artan risk algısıyla tahvil piyasalarında alış ağırlıklı bir seyrin öne çıktığı görülüyor. Almanya'nın 2 yıllık tahvil faizi yaklaşık 35 baz puan gerileyerek yüzde 2,65'e inerken, Avrupa genelinde tahvil faizleri benzer oranlarda geriledi. Avrupa Merkez Bankası'nın (ECB) perşembe günü toplantısında 50 baz puan faiz artırılacağına ilişkin beklentiler söz konusu gelişmelerle güç kaybetti. Buna göre geçen hafta 50 baz puanlık faiz artışına kesin gözüyle bakılırken, son gelişmelerin ardından bu sabah para piyasalarındaki fiyatlamalarda 50 baz puanlık faiz artırımı ihtimali yüzde 76 seviyesine indi. ABD'nin bankacılık sektöründeki sorunların henüz giderilememiş olabileceğine yönelik endişelerin seans ortasına doğru güç kazanmasıyla ECB'nin 50 baz puanlık faiz artırımı ihtimali yüzde 66 seviyesine kadar geriledi. Bu gelişmelerle saat 13.15 itibarıyla Avrupa'da Stoxx Europe 600 gösterge endeksi yüzde 2,4 azalarak 443,05 puan, Almanya'da DAX 40 endeksi yüzde 2,6 değer kaybederek 15.025 puan oldu.

İngiltere'de FTSE 100 endeksi yüzde 2,2 düşüşle 7.577 puanda, Fransa'da CAC 40 endeksi yüzde 2,6 azalışla 7.031 puanda, İspanya'da IBEX 35 endeksi yüzde 3,6 gerileyerek 8.947 puanda ve İtalya'da MIB 30 endeksi yüzde 4,3 değer kaybıyla 26.093 puanda bulunuyor.

HSCB İngiltere'deki SVB iştirakini satın alıyor

İngiltere Merkez Bankası (BoE), ABD'de iflas eden Silikon Vadisi Bankası'nın (SVB) İngiltere'deki iştirakinin HSBC tarafından satın alınması konusunda tarafların anlaşmaya vardığını duyurdu. Bankadan yapılan açıklamada, merkezi ABD'de olan ve iflas eden SVB'nin iştiraki olan SVB İngiltere'nin (SVBUK), ülkenin en büyük bankası olan HSBC tarafından satın alınması konusunda anlaşmaya varıldığı bildirildi. İngiliz bankalarının iyi derecede sermayeye sahip, bankacılık sisteminin geniş çapta güven ve sağlam olduğu belirtilen açıklamada,

İngiltere Merkez Bankası, İngiliz Hazinesi ve ülkedeki denetim kuruluşlarının anlaşmanın sağlanmasında rol oynadığı vurgulandı.

İngiliz medyasında daha önce, ABD'de iflas eden bankanın İngiltere'deki iştirakinin ülkede 250'nin üzerinde teknoloji şirketinin finansmanını yaptığı, bankanın iflasının teknoloji şirketleri üzerinde dalga etkisi yaratabileceği belirtilmişti.

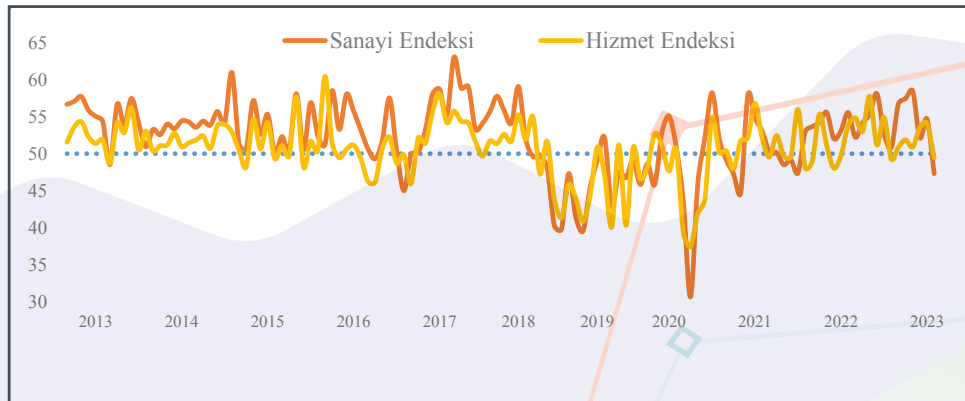
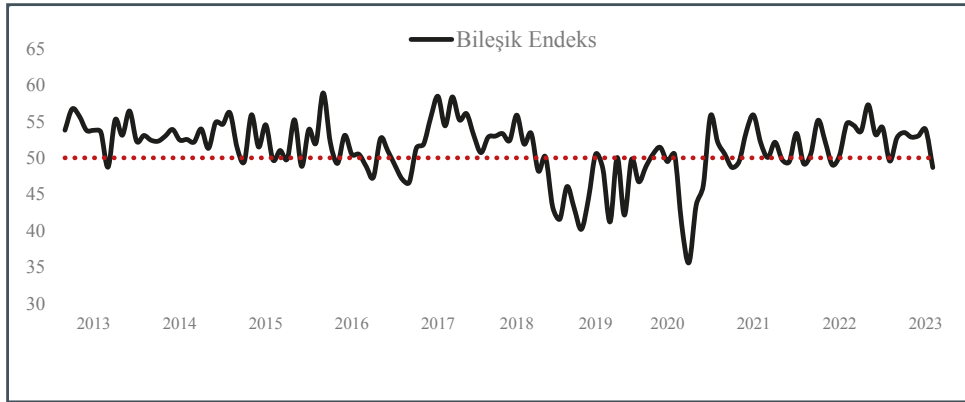
İflaslar çok sayıda şirketi ağır derecede etkiledi

ABD'de Silikon Vadisi Bankası'nın (SVB) ardından New York merkezli Signature Bank'a da iflas sonrası kayyum atandı. ABD bankacılık sektöründe peş peşe yaşanan iflaslar kripto paralardan, havacılık sektörüne kadar çok sayıda şirkete de ağır darbe vurdu. Söz konusu şirketlerin milyarlarca dolar parası iflas eden bankalarda bulunuyor. Circle'ın yaptığı duyuru, şirketin USDC kripto para biriminin dolar karşısında çıkmasını kaybetmesine neden oldu. ABD'nin batan 16'ncı büyük bankası Silicon Valley Bank'ın (SVB) yarattığı tsunami büyüyerek devam ediyor. Teknoloji şirketlerinden, havacılık girişimlerine ve kripto para firmalarına hatta İsrailli şirketlere kadar 10 milyarlarca dolar bankada bulunuyor. Şu anda en büyük riski olan firma, dünyanın en büyük stabilcoinlerinden birinin operatörü olan Circle. Firma, rezervlerinin 3.3 milyar dolarının Silicon Valley Bank'ta sıkışıp kaldığını ve yaşanan şokun token değerinde bir düşüşü tetiklediğini açıkladı. 1 dolarlık sabit değerinde kalması için tasarlanmış bir stablecoin'in fiyatının aniden düşmesi piyasada panik yarattı. ABD borsası Coinbase, USDC ile dolar arasındaki dönüşümleri geçici olarak durdurduğunu açıkladı. Circle, SVB için acil bir federal kurtarma planı çağrısında bulundu. Binance ise USDC'nin Binance markasını taşıyan bir stablecoin olan BUSD'ye otomatik dönüşümlerini durduracağını belirtti.

SATINALMA MÜDÜRLERİ ENDEKSİ

Şubat Ayı Verileri Açıklandı

2023 yılı Şubat ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi, bir önceki aya göre **5,2 puan azalarak 48,7 değerine gerilemiştir**. Söz konusu gelişmede Hizmet Sektörü Endeksinin önceki aya göre **4,7** puan azalarak 49,4 seviyesine gerilemesi etkili olurken, Sanayi Sektörü Endeksi de **7,4** puan birden azalarak 47,3 puana gerilemiştir. Böylece Haziran 2021 döneminden beri ilk kez her iki sektörde birden aylık bazda azalış gözlenmiştir.

Bu dönemde hizmet sektörüne ilişkin girdi alımlarının önceki aya göre hızlı bir şekilde ivme kaybetmesiyle iş hacminde daralma kaydedilmiştir. Sanayi sektöründe ise yeni siparişlerde gözlenen azalışlar üretimde yavaşlama yaşanmasına neden olmuştur. Bu gelişmeler neticesinde önceki aya göre 5,2 puan azalarak 48,7 seviyesinde gerçekleşen mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi, Ağustos 2022 döneminden beri ilk kez 50 referans değerinin altına gerilemiş ve ekonomik aktivitenin önceki aya kıyasla yavaşladığına işaret etmiştir.

Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi, 2023 yılı Şubat ayında, bir önceki aya göre 7,4 puan azalarak 47,3 seviyesine gerilemiştir.

Bu dönemde yeni siparişlerin önceki aya göre 11,9 puan birden azalarak 42,9 seviyesine gerilemesi, sektör genelinde gözlenen ivme kaybının başat faktörü olmuştur.

Yeni siparişlerdeki azalışa bağlı olarak önceki aya göre 6,3 puan azalan girdi alımları 61,0 puan seviyesine gerilerken, üretim alt endeksi de önceki aya göre 9,6 puan azalarak 42,1 seviyesine gerilemiştir.

Bu dönemde tedarikçilerin teslimat süresi alt endeksi 0,5 puan artış kaydederek 52,9 puanla olumlu görünümünü sürdürmüştür. Nihai mal stoku alt endeksi ise 0,4 puanlık azalışla 46,9 seviyesine gerilemiş ve durgun bir görünüm arz etmiştir.

Bu gelişmelere bağlı olarak sanayi sektörü istihdam alt endeksi 2,3 puanla 50,0 seviyesine gerilemiş ve sektöre ilişkin emek talebinin önceki aya göre değişim kaydetmediğine işaret etmiştir. Böylece önceki aya göre 7,4 puan gerileyen Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi, 18 aylık kesintisiz artış sürecinin ardından, Şubat 2023 döneminde azalış kaydetmiştir.

Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi, 2023 yılı Şubat ayında önceki aya göre 4,7 puan azalarak 49,4 seviyesine gerilemiştir.

Bu dönemde hizmet sektörüne yönelik girdi alımları önceki aya göre 13,5 puan birden azalarak 51,0 seviyesine gerilemiştir.

Girdi alımlarının artış hızında gözlenen ivme kaybına paralel olarak iş hacmi alt endeksi 6,2 puan azalarak 46,8 seviyesinde gerçekleşmiştir. Önceki aya göre 3,3 puan azalarak 47,8 seviyesine gerileyen tedarikçilerin teslimat süresi alt endeksi, sektörün mal ve hizmet tedarik süreçlerinde kesintiler olduğuna işaret etmiştir. 9,3 puan artış kaydederek 58,2 seviyesine yükselen nihai mal stoku alt endeksi ise olumlu bir görünüm arz etmiştir.

0,9 puan azalmasına karşın 50,8 seviyesinde gerçekleşen istihdam alt endeksi ise, sektör genelinde emek talebinin artış kaydetmeyi sürdürdüğüne işaret etmiştir.

Söz konusu gelişmeler neticesinde Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi 49,4 seviyesine gerilemiş ve 5 aylık kesintisiz artış süreci sona ermiştir.

YORUM

6 Şubat Pazartesi günü merkez üssü Kahramanmaraş olarak gerçekleşen, 11 ili ve 13,5 milyon vatandaşı doğrudan etkileyen deprem felaketi; yalnızca gerçekleştiği bölgede değil, ülke genelinde sosyoekonomik hayatı oldukça olumsuz etkilemiştir. Toplam GSYİH'nin yaklaşık %9,0'unu kapsayan, toplam ihracatın neredeyse %8,0'ini karşılayan ve başta imalat sanayii olmak üzere birçok sektörde ön plana çıkan bu 10 ilde üretimin ve ticaretin aksaması; ülke genelinde ekonomik aktivitenin önceki aya kıyasla yavaşlamasına neden olmuş ve bunun neticesinde SAMEKS Bileşik Endeksi de 50 eşik değerinin altına gerilemiştir. Bölgede üretimin büyük oranda sekteye uğramasının yanı sıra; hasar gören karayolları ve limanlar da lojistiği ciddi anlamda engellemiş ve böylece Şubat ayında SAMEKS Hizmet Sektörü Endeksi 5 ay, SAMEKS Sanayi Sektörü Endeksi ise 18 ay sonra azalma sinyali vermiştir.

Kentsel Dönüşüm Destek Paketi Açıklandı

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kentsel dönüşümüne yönelik finansman paketi kapsamında kişi başı 1 milyon 250 bin liraya kadar destek sağlanacağı duyuruldu.

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, kentsel dönüşüm kapsamında yüklenici ve konut üreticileri için destek paketleri hazırladı.

“Kentsel Dönüşüm Finansman Paketi” kapsamında kişi başı 1 milyon 250 bin liraya kadar finansman imkânı sunulacak, maliyetin 840 baz puana kadarlık kısmı karşılanacak.

“Yeni destek paketlerini devreye aldık”

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada şu ifadeleri kullandı: “Kentsel dönüşümü hızlandırmak ve muhtemel doğal afetlere karşı daha hazırlıklı olmak için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanımız Sayın Murat Kurum ile eşgüdüm içerisinde kentsel dönüşümüne ilişkin yeni destek paketlerini devreye aldık. Devreye aldığımız finansman paketi kapsamında, kişi başı 1.250.000 TL’ye kadar finansman imkânı sunuyor ve finansman maliyetinin 840 baz puana kadarlık kısmını karşılıyor. Hayırlı olsun.”

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada,

1. Riskli alanlarda yer alan ya da kendisi riskli yapıların malikleri için
2. Kentsel dönüşüm kapsamında yüklenici ve konut üreticileri için destek paketleri hazırladık.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımızla eşgüdüm içerisinde maliklere yönelik sunduğumuz finansman paketi kapsamında kişi başı 1.250.000 TL’ye kadar finansman imkânı sunuyor ve finansman maliyetinin 840 baz puana kadarlık kısmını karşılıyor. Paket ile vatandaşlarımızın yaşam şartlarını iyileştirmeleri için önemli bir kolaylık daha sunmuş oluyoruz.

“50 milyar TL kefalet limitini kullanıma açıyoruz”

Ayrıca, Hazine destekli kefalet sistemini de kapsama dâhil ederek, kentsel dönüşüm sürecinde yüklenici ve konut üreticisi firmaların uygun koşullarda finansmana erişimini sağlıyoruz. Hazine destekli kefalet sistemi kapsamında şu ana kadar uyguladığımız tazmin oranını bu paket özelinde yüzde 7’den yüzde 9’a çıkarıyoruz. Ayrıca, mevzuatta Bakanlığımıza yetkisi verilen kefalet oranlarını da azami düzeyde kullanıyoruz. Çok uygun koşullarda sağlanan bu finansman paketimiz ile 12 ay ödemesiz dönem imkânı dâhil toplam 48 ay vade ile 250 milyon TL’ye kadar finansman imkânı sunuyoruz. Bu doğrultuda 50 Milyar TL kefalet limitini kullanıma açıyoruz.

Bu finansman desteklerinin Kentsel Dönüşüm sürecini hızlandırarak ülke ve millet olarak doğal afetlere daha hazırlıklı hale gelmemize vesile olmasını ümit ediyoruz.” denildi.

“Kredi desteği 1 Milyon 250 bine çıkarıldı”

Bakan Kurum’dan açıklama Konuyla ilgili sosyal medya hesabından açıklamalarda bulunan Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum şu ifadeleri kullandı: “Kentsel dönüşümde yeni bir döneme giriyoruz. Süreci hızlandıracak adımı Hazine ve Maliye Bakanlığımızla attık. Kredide limiti 600 binden 1 Milyon 250 bine çıkardık.” ifadelerini kullandı.

Bakan Kurum ayrıca, Hazine destekli kefalet sistemini de kapsama dâhil ederek, kentsel dönüşüm sürecinde yüklenici ve konut üreticisi firmaların uygun koşullarda finansmana erişiminin sağlandığı desteği de yayımladığı mesajla sosyal medya hesabından duyurdu. Bakan Kurum bu mesajında da “Kentsel Dönüşüm yapacak müteahhitlere de ilk kez teşvik veriyoruz. 12 ay ödemesiz, 48 ay vadeyle, 250 milyona kadar kredi imkânı getiriyoruz.” dedi.

Ofset Baskılı Sıvımalı Kutu Üretimi

Offset Printed Laminated Carton Boxes

Beschichtet ondulierte Wellschachtel mit Offsetdruck

علب كارتونية مطبوعة بالالوفسيت و مطلية

Flekso Baskılı Kesimli Oluklu Mukavva Kutu ve Koli Üretimi

Die Cut / Glued Corrugated Carton Boxes

Wellpappe Diecut Shachtel

علب ملصوقة من الورق المموج

Oluklu Mukavva ve Ondüle Üretimi (C-B-E-BC-EB-EE Dalga)

Corrugated Board & Single Face (C-B-E-BC-EB-EE Flute)

Ondulierte Wellpappe (C-B-E-BC-EB-EE Welle)

(موجة C-B-E-BC-EB-EE) كارتون مموج ومموج من جهة واحدة فقط

Hadımköy Ömerli San. Böl. Ömerli Mah. Palandöken Cad. Akmaz Sk. No: 24

TR-34555 Arnavutköy-İSTANBUL / TÜRKİYE Tel: +90 212 651 91 06 (pbx) • Fax: +90 212 651 91 03

info@burakambalaj.com.tr • www.burakambalaj.com.tr

Yerli Otomobil Togg'un Fiyatları Belli Oldu

Türkiye'nin otomobili Togg'un heyecanla beklenen satış fiyatı belli oldu. Yerli otomobilin standart menzilli modeli 953 bin, uzun menzilli modelin fiyatı ise 1 milyon 215 bin lira olarak belirlendi. Togg Ceo'su Gürcan Karakaş, "Siparişleri bireysel kullanıcılar öncelikli olmak üzere 2023 boyunca teslim edeceğiz" açıklamasında bulundu.

Türkiye'nin mobilite alanında hizmet veren küresel teknoloji markası Togg, doğuştan elektrikli ilk akıllı cihazının satış fiyatını, model ismini ve teknik özelliklerini açıkladı. Togg, 'T10X' adını verdiği, kullanıcıyı merkeze koyan, akıllı yaşam çözümleriyle sürekli internetin içinde olan, uzaktan güncellenebilen akıllı cihazını, iki farklı donanım seviyesi ve iki batarya seçeneğiyle ön siparişe sunuyor.

15 Mart tarihinden itibaren ön siparişleri alınacak olan Togg T10X, 953 bin TL'den başlayan fiyat etiketine sahip olacak.

Togg, 'doğuştan elektrikli', 'doğuştan sürdürülebilir', 'doğuştan dijital' ve 'doğuştan yeşil' kavramlarının altını çizdiği ilk akıllı cihazı C-SUV'u, 'T10X' adıyla kullanıcılarla buluşturacak. Model adındaki T'nin Türkiye'yi ve Togg'u, 10'un cihazın üzerine inşa edildiği C segmenti platformunu, X'in ise SUV gövde tipini ifade ettiği T10X, iki farklı donanım ve iki batarya seçeneğiyle kullanıcılara sunulacak.

160 kW / 218 Beygir güç ve 350 Nm tork üreten T10X RWD (arkadan itiş), iki farklı batarya seçeneğiyle 314 ve 523 kilometrelik menzillere sahip olacak. T10X'in 52,4 kWh kapasiteye sahip batarya seçeneği 16,7 kWh/100 km (WLTP) enerji tüketimi değeri sunarken, 88,5 kWh kapasiteye sahip batarya seçeneğinin tüketim değeri ise 16,9 kWh/100 km (WLTP). T10X'in fiyatları şöyle oluştu:

V1 RWD Standart Menzil 953 bin TL
V2 RWD Standart Menzil 1 milyon 55 bin TL
V2 RWD Uzun Menzil 1 milyon 215 bin TL

Çift motorlu T10X AWD 29 Ekim'de özel seri ile yollarda olacak

T10X'in 0-100 km/s hızlanması 4,8 saniye olan, 700 Nm tork üreten çift motorlu 435 beygir gücündeki AWD (all-wheel drive) versiyonu ise 29 Ekim 2023 tarihinden itibaren teslim edilmeye başlanacak olan 100. Yıl Özel Serisiyle birlikte yollara çıkacak.

Togg T10X, hızlı şarj ile 28 dakikadan daha kısa sürede yüzde 20'den yüzde 80 batarya doluluk seviyesine ulaşabiliyor. Böylece kullanıcılar uzun yolculuklarda kısa bir kahve molası süresince dinlenirken, akıllı cihazları da yolculuğun kalan bölümü için hazır hale gelecek. Ayrıca kullanıcılar, sıfır emisyon salımıyla çevre dostu bir yolculuğun keyfini de çıkaracak.

Her şeyden öte "Daha Çok"

Mobilite deneyimini yeniden tanımlayarak, kullanıcıların günlük yaşamlarını kolaylaştırıp keyifli hale getirecek akıllı yaşam çözümleri geliştiren Togg, bu çözümlerini Trumore dijital platformu üzerinden kullanıcılarla buluşturuyor. Trumore platformunu oluşturan Earn.more (Kazan), Go.more (Gez), Play.more (Eğlen) ve Scale.more (Geliştir) başlıklarında mobilite ekosisteminin tüm fırsatlarını sunuyor. Veriyi işleyip yapay zekâ ile geliştirebilen T10X, daha çok kazandıran, gezdiren, eğlendiren ve sürekli gelişen bir akıllı cihaz olarak yollara çıkıyor.

12,3 inç gösterge ekranı ve 29 inç bilgi-eğlence ekranından oluşan 41,3 inç uçtan uca ekran deneyimi, 8 inç dokunmatik kontrol ekranı, araç içi sosyal kamera, yüksek hızlı mobil internet ve wifi hot spot özelliğiyle Snapdragon® işlemcili dijital kokpit, T10X'de standart olarak sunuluyor.

Veri Gizliliği ve Sürüş Güvenliğini içinde barındıracak Kullanıcıların kişisel verilerini ve akıllı cihazın dijital güvenliğini blok zinciri teknolojisiyle sağlayan Togg T10X, Avrupa pazarındaki otomobillerin güvenliğinin değerlendirildiği bağımsız Euro NCAP programının tüm testlerinden en yüksek seviye olan 5 yıldızı alacak şekilde tasarlandı. T10X standart olarak sunduğu 7 adet hava yastığı, dayanıklı ve sağlam altyapıyı destekleyen ileri seviye sürüş asistan sistemleriyle de her türlü yol koşulunda güvenli bir sürüş sağlıyor.

T10X, sürekli öğrenme ile olgunluğunu geliştirebilen ve uzaktan güncellemeler (OTA: over-the-air) ile sürekli kendini yenileyebilen sürücü destek sistemleri sayesinde sürüş güvenliği ve konforunu en üst seviyeye yükseltiyor. T10X, trafik işareti algılama sistemiyle birlikte çalışan dur-kalk fonksiyonlu akıllı adaptif hız sabitleyici ve akıllı şerit takip sistemi & şeritten ayrılma ikazıyla birlikte 2. seviye otonom sürüşü kullanıcılarına sunuyor. T10X Türkiye'de ve sınıfında ilk kez "yoğun trafik pilotu" asistan özelliğini sunarak kullanıcıların 15km/saat hıza kadar olan yoğun trafikte ellerini direksiyondan ayırıp T10X'in kontrolünde ilerlemelerini sağlayacak. Bu özellik, 2023 yılı içerisinde uzaktan güncellemeler (OTA:over-the-air) ile V2 donanım seviyesi ve lansman özel paketine sahip olan akıllı cihazlarda aktif hâle gelecek.

MÜSİAD, Elbistan'da 8000 Kişilik Konteyner Kent Kuruyor

Kahramanmaraş merkezli şiddetli depremlerin ardından MÜSİAD, lojistik ve insani yardım faaliyetleriyle afet bölgesinde etkin bir şekilde rol alıyor. Afet bölgesine acil olarak temel gıda, barınma ve arama kurtarma ekipmanı sevk ettiklerini belirten MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı, MÜSİAD'ın depremde etkilenen vatandaşlar için Kahramanmaraş'ta konteyner kent kuracağını söyledi.

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD), Kahramanmaraş merkezli 10 ilde büyük bir yıkıma neden olan depremlerin ardından çok kısa sürede yurt içi ve yurt dışı teşkilatlarıyla tüm gücünü afet bölgesine aktardı. MÜSİAD'dan yapılan açıklamada depremzedeler için aynı yardımlar haricinde bölgede T.C. İçişleri Bakanlığı izni ve AFAD koordinasyonunda bir de Konteyner Kent kurulacağı duyuruldu.

Depremi meydana geldiği tarihten bugüne kadar yurdun dört bir yanından afet bölgesine ulaşan MÜSİAD gönüllüleri çalışmalarını hız kesmeden sürdürüyor.

“Milletimiz için Bir ve Beraberiz”

Konuya ilişkin değerlendirmelerde bulunan MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı, “MÜSİAD'ın yurt içi şubelerinde kurduğu eşleştirme koordinasyonu ve görev paylaşımları ile 10 ilde oluşturulan sahra mutfakları depremde etkilenen vatandaşlarımıza aralıksız sıcak yemek hizmeti sunuyor. Bununla birlikte gönüllü ekiplerimiz depremde etkilenen köy ve mahallelerde vatandaşlarımıza gıda ve temel ihtiyaç maddesi yardımında bulunuyor. Yurdun dört bir yanındaki tesis ve depolardan temin ettiğimiz temel gıda ve ihtiyaç maddelerini afet bölgesindeki lojistik merkezlerimizde

toplayarak, ihtiyaç bölgelerine anında sevk ediyoruz. Afet bölgesinde sahra hastanesi kurmak için çalışmalara başladık.” dedi.

MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı açıklamasında afet bölgesindeki arama kurtarma çalışmalarına çok sayıda iş makinesi ile destek verdiklerini de hatırlatırken, “Gün birlik olma günüdür. Yaralarımızı birlikte saracak, beraber ayağa kalkacağız. Ülkemiz için tüm teşkilatlarımızla omuz omuzayız, milletimiz için bir ve beraberiz” dedi.

Bununla birlikte MÜSİAD'dan yapılan açıklamada, Kahramanmaraş'ın Elbistan bölgesinde depremde etkilenen vatandaşlar için T.C. İçişleri Bakanlığı izni ve AFAD koordinasyonunda 2000 tane konteyner evi bulunan tefrişatlı Konteyner Kent kurulacağı bildirildi.

Kalıcı deprem konutlarından önce vatandaşlarımızın barınma ihtiyacının karşılanması için konteyner evlerin çalışmalarına başladığını duyuran MÜSİAD, ayrı bir bağış hesabı açarak; katkıda bulunmak isteyenleri de bu bağış kampanyasına davet etti. Konteyner Kent'te bulunan evler 21 metrekare olacak şekilde, mutfak, banyo ve tuvaleti de olacak şekilde tasarlandı. Evlerin içinde beyaz eşya, koltuk ve masa, mutfak eşyaları ve ısıtma sistemi de bulunacak. Aynı zamanda konteyner kent bölgesinde altyapı ve çevre düzenlemesi, sağlık ocağı, kreş, mescid, idari ve hizmet binaları olacak.

Açıklamada MÜSİAD, “33 yıldır olduğu gibi ‘Bir ve Beraber’ diyerek ülkemizin ihtiyaç duyduğu her yerde olmaya devam edecek; milletimizin üzüntüsünü ve sevincini birlikte paylaşacağız” denildi.

— Yeni Online Satış Sitemiz —

erişstore.com

eriş un

NUDO

EGG NOODLE
YUMURTALI

Miluni

ÖZDE

DUDAMI

On Bir Ayın Sultanı Bu Yıl 29 Gün Sürecek

On bir ayın sultanı ramazanın ilk teravih namazı 22 Mart Çarşamba günü kılınacak, 22 Mart'ı 23 Mart'a bağlayan gece sahura kalkılacak ve aynı gün ilk iftar yapılacaktır. Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığı kameri ay hesaplamalarına göre, şevval ayının hilali, ramazanın 29'uncu günü akşamı görüleceği için bu yıl ramazan 29 gün sürecek.

Oruç, teravih namazı, fitre, mukabele okunması ve Kur'an-ı Kerim'in hatmedilmesi gibi ibadetlerin ifa edildiği ve ihtiyaç sahiplerinin her zamankinden daha fazla gözetildiği bu ayda, Kur'an-ı Kerim'de "bin aydan daha hayırlı" olduğu bildirilen Kadir Gecesi, 17 Nisan'da idrak edilecek. Ramazan Bayramı ise 21 Nisan'da başlayacak. Din İşleri Yüksek Kurulunca fitre miktarı 70 lira olarak belirlendi.

23 Mart sabahı Hilal gözükecek

Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi İdris Bozkurt, kameri takvime göre ayın dünya etrafında döndüğü sürenin 29 gün ve birkaç saat olduğunu söyledi.

Ramazanın bazen 29, bazen de 30 gün sürmesinin ayın dünya etrafında dönme süresiyle ilgili olduğuna işaret eden Bozkurt, "Bu Ramazan da 29 gün sürecek. Greenwich saatiyle Hilalin 23 Mart sabahında görüleceği öngörülüyor" bilgisini verdi.

Bu yıl ramazan temasını "Ramazan ve Dayanışma" olarak belirlediklerini bildiren Bozkurt, rahmet, bereket ve mağfiret ayı olan ramazanın gereği gibi idrak edilmesi gerektiğinin altını çizdi.

Müslümanların ramazanda dini hassasiyetlere en çok bağlı olduğu zaman dilimi olduğunu vurgulayan Bozkurt, "Ramazan'da oruç ve teravih namazlarının yanında geleceğe umutla bakmayı sağlayan fırsatlar da vardır. Bunlar arasında Rabb'imizin bize verdiği nimetlerin kıymetini bilmek. Gündüzü oruçlu geçirmek bize nimetlerin ne kadar kıymetli olduğunu hatırlatır. Bu durum, imkânlara sahip olmayan insanların hâlini hatırlamaya da vesile olur" diye konuştu.

Yardımlaşma ve dayanışma örneği olan fitır sadakasının ramazana özel olduğunu anımsatan Bozkurt, "Fitır sadakası vererek hem sadaka veriyoruz hem de maddi imkânları olmayanları gözetiyoruz" dedi.

"Afettede vatandaşlarımızı desteklememiz lazım"

Türkiye'nin deprem ve sel felaketlerini yaşadığını ifade eden Bozkurt, "Ramazan'ı elimizde var olan şeyleri kardeşlerimizle paylaşmaya vesile kılacağız. Afetlerde evsiz, barksız kalan insanları desteklememiz lazım. Maddi ve manevi varlıklarımızı ihtiyaç sahiplerine aktararak fedakârlık yapmalıyız. Bu infakla yapılacak tabii ki." ifadelerini kullandı.

Ramazanın ruhen ve bedenen günahlardan arınmak için vesile ayı olduğunu dile getiren Bozkurt, "Ramazan hem birey hem de toplum için esenliktir. Ramazan huzur ve dinginliktir, yardımlaşma, dayanışma ve paylaşma için bir vesiledir. Ramazan'ı bu bilinçle idrak etme umudundayız." değerlendirmesinde bulundu.

TÜBİTAK “Deprem Özel Çağrısı” ile afete ilişkin bilimsel çalışmaları destekleyecek

**Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK),
Kahramanmaraş ve Hatay merkezli depremlerle ilgili çalışmalar kapsamında
bilim insanları için “Deprem Özel Çağrısı” açtı.**

TÜBİTAK, “Asrın Felaketi” olarak nitelendirilen afetin açtığı yaraları sarmak ve izlerini silmek, gelecekte bu tür güçlükler yaşamamak için bilim temelli yaklaşımlar ve çözümler üreterek geleceği bilimle inşa etmek amacıyla çalışmalar yürütüyor.

Ayrıca hem bilgi üretimi hem de nitelikli insan kaynağının gelişimi odaklı başlatılan programlarla araştırmacılara destek sağlanıyor.

Bu doğrultuda kurum, TÜBİTAK Bilim İnsanı Destek Programları Başkanlığı (BİDEB) tarafından yürütülen Bilimsel Eğitim Etkinlikleri, Yurt Dışı Bilimsel Etkinliklere Katılım ve Yurt İçi Bilimsel Etkinliklere Katılım destekleme programları kapsamında “Deprem Özel Çağrısı” açtı.

Depremle ilgili konularda yüz yüze ya da çevrim içi bilimsel eğitim etkinliği düzenlemek isteyen bilim insanları, başvurularını bugünden itibaren 7 Nisan'a kadar BİDEB Başvuru ve İzleme Sistemi üzerinden yapabilecek. Depremle ilgili konularda yurt içi ve dışında düzenlenen bilimsel etkinliklere katılacak bilim insanları ise başvurularını bugünden başlayarak 30 Haziran'a kadar aynı sistem üzerinden gerçekleştirebilecek. Başvurular haftalık periyotlarla sonuçlandırılacak.

Sağlanacak olan destekler

Bilimsel Eğitim Etkinlikleri Programı kapsamında ulusal ve uluslararası alanlarda bilime katkı sağlayacak gelişmeler ve çalışmalara ilişkin bilgi edinilmesi, farklı disiplinlerden eğitici ve katılımcıların bir araya gelmesinin disiplinler arası ortak bilimsel çalışmalara altyapı oluşturması, katılımcıların çalışmalarının yönlendirilmesi, bilimsel gelişimlerine katkıda bulunulması, eğitim konularının çok boyutlu ve

derinlemesine ele alınması amacıyla yurt içinde düzenlenen teorik/uygulamalı bilimsel eğitim etkinlikleri desteklenecek.

Bu kapsamda etkinlik için bir defaya mahsus en fazla 100 bin lira ödenecek. Etkinlik yürütücüsü ve yardımcı personel ücretlerinin yanı sıra etkinlik yürütücüsü, eğiticiler, yardımcı personeller ve katılımcılar için yol, iaşe, konaklama giderleri ve ders ücretleri, kırtasiye, sarf malzemesi giderleri, teknik araç-gereç kiralama giderleri için destek sağlanacak.

Yurt Dışı Bilimsel Etkinliklere Katılım Programı kapsamında verilecek destek miktarı ABD için 1800 dolar, Avrupa için 1500 dolar olarak belirlendi. Yurt İçi Bilimsel Etkinliklere Katılım Programı kapsamında ise 2 bin liraya kadar destek imkânı oluşturulacak. Bu destekler katılım ücreti, konaklama ve yol giderlerini kapsıyor.

STERLING
HIGH QUALITY AMMUNITION

ANTIDRONE

Range 100-130 m 70 mm
Range 110-140 m 76 mm
Range 120-150 m 89 mm

Anti Drone Cartridges 70 mm • 12 cal • Range: 100-130 • SEMI MAGNUM SHOT SHELL
Anti Drone Cartridges 76 mm • 12 cal • Range: 110-140 • MAGNUM SHOT SHELL
Anti Drone Cartridges 89 mm • 12 cal • Range: 120-150 • SUPER MAGNUM SHOT SHELL

TURAC
TÜRKİYE ARMA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
1987'den Beri

www.sterling.com.tr

f SterlingAmmunition • SterlingAmmunition • sterlingammunition • Sterling_Ammo

Asrın Felaketi: Deprem Sonrası Ekonomi ve Sosyal Hayatın Yeniden İmarı

6 Şubat 2023 günü Kahramanmaraş merkezli iki büyük deprem sonrası binlerce vatandaşımız hayatını kaybetti. Deprem bölgesindeki yapı stoğunun depreme uygun olmaması yıkımların en büyük etkeni olarak önümüzde duruyor. Devlet ve millet el ele vererek büyük bir dayanışmayla yaralarımızı sarmaya gayret ediyoruz. Tüm ülkemizin başı sağ olsun.

Y. Müh. Yılmaz ALUÇ
MMG Genel Başkan Yardımcısı

Depreme Dayanıklı Uygun Mühendislik

tarihi ve kültürel taşınmaz varlıklarının yenilenerek korunması ve yaşatılarak kullanılması hakkındaki kanun”, 2012 yılı kasım ayında çıkartılan 6306 sayılı “Afet riski altındaki alanların dönüştürülmesi hakkındaki kanun” ve 3194 sayılı imar kanununun geçici 16.maddesi “imar barışı”, kentsel riski azaltma politikalarını biçimlendiren yasal düzenlemeler yapılmıştır.

1999 yılı Marmara depreminden sonra yapılan tüm yapılarda, yeni yasa ve yönetmeliklerinin gerektirdiği şekilde, depreme dayanıklı yapılar yapılmaya başlanmıştır. Özellikle TOKİ eliyle bugüne kadar, **20 senede 1.180.000 adet konut** yapılmıştır. Yaşanan Kahraman Maraş depreminde de TOKİ’nin yaptığı tüm binaların hasarsız ve güvenli olduğu görülmüştür. Depremin Merkez üssünde olmasına rağmen, Sağlık Bakanlığı bünyesinde bulunan Şehir Hastaneleri gibi büyük ve kompleks yapılarının da doğru mühendislik uygulamaları ve doğru inşaat teknolojileri ile inşa edilmiş olması sebebiyle, depremde zarar görmediği

Yaklaşık 50.000 kişinin vefat ettiği Kahramanmaraş merkezli depremlerin ardından, ülke olarak büyük dersler almak durumundayız. Depremde yıkılan, ağır hasar gören veya az hasarlı yapılarımızın nedenleri, mevcut yapı stoğumuzun durumu, güvenli olup olmadığı, depremde ayakta kalan hasarsız yapılarımızda nelerin doğru yapıldığı, depreme dayanıklı, sağlıklı, güvenilir, sağlam yapılarımızın nasıl olması gerektiği, yaşadığımız bu ve buna benzer olan /olacak depremlerde can kaybı yaşamayacağımız konutların nerede ve nasıl yapılması gerektiği soruları, gündemin en önemli maddeleridir.

İlk olarak deprem bölgesinde yapılacak yeni yapılar ile İstanbul ve çevresinde yaşanabilecek yeni bir deprem öncesi, tedbirlerimiz neler olmalıdır sorularına yanıt aranmalıdır.

Marmara bölgesinde, 1999 yılında Gölçük ve Düzce de yaşanan depremlerden sonra, özellikle 5393 sayılı “Belediye yasasının 73.maddesi”, 5366 sayılı “Yıpranan

AŞINMA / YIPRANMA PAYLARI / ORANLARI (%)

Bina Yaş Aralığı	Çelik Karkas Betonarme Karkas Binalar	Yığma kagir, yığma yarı kagir Binalar	Ahşap taş duvarlı (Çamur harçlı gecekondur tarz ve vasfında) binalar	Kerpiç ve Diğer Basit Binalar
0-3	4	6	8	10
4-5	6	8	12	17
6-10	10	12	18	25
11-15	15	18	25	35
16-20	20	25	32	45
21-30	25	32	40	55
31-40	32	40	50	65
41-50	40	50	60	75
51-75	50	60	70	85
>=76	60	70	80	95

görülmüştür. Bunun sebebi ise, söz konusu hastanelerde, depreme karşı geliştirilen, basit ancak bir o kadar da etkili bir sistem olan ve yapıda uygun görülen kata, kolonlara veya betonarme perdelerle yerleştirilen bina sismik izolatörleridir. Sismik İzolatörler, deprem ile yapı arasındaki direkt teması engelleyerek, binanın tüm yapısını depremin yıkıcı etkisinden korumuştur.

Maalesef, Kahramanmaraş depreminde, yeni inşa edilmiş yapıların da ahlaksız müteahhitlerin kar hırsı, ilgili yasaların, yapı mühendisliği ilkelerinin, geoteknik etütlerin, yönetmeliklerin göz ardı edilmesi ve keyfi inşaat uygulamaları ile gerçek denetiminden yoksun uygulamalar sebebiyle, depreme dayanamadığı ve yıkıldığı görülmüştür.

Ancak şunu da unutmamak lazım 1999 yılı öncesi Emlak Bankası ve Konut yapımında uzmanlaşmış kurumsal inşaat firmalarının yaptığı büyük konut

projelerinin üzerinden 40 sene geçmesine rağmen, gerekli zemin araştırmaları ve mühendisliğin kurallarına uyularak yapılmış olduğu için, Marmara depreminde de sağlamlığı ve güvenilirliği test edilmiştir.

Deprem, gerekli Mühendislik hizmeti alınmadan yapılmış 2000 yılı öncesi, 40 yıl ve üzeri yaşlarda bulunan yapılar, fay hatlarına yakın olduğu hâlde, dikkate alınmayan, yeterli hassasiyetle incelenmeyen veya dikkat edilmeyen zemin parametreleri sebebiyle, binaların depremde hasar gördüğünü göstermektedir. Çevre ve Şehircilik Bakanımızın verdiği bilgiye göre, bu depremlerde yıkılan binaların **%97’sinin 2000 yılı öncesi** yapılmış yapılar olduğu anlaşılmıştır.

Aynı zamanda bir değerlendirme uzmanı olarak, bizler binaların yapı şekline göre faydalı ömür/yıpranma payları/oranlarını dikkate almak suretiyle değerlendirme yaparız. Tablodan görüldüğü gibi yıllara göre aşınma ve yıpranma, inşaat teknolojisine göre (Çelik karkas, Yığma kagir, Ahşap, Kerpiç) değişkenlik göstermektedir.

Bakanlık ve Belediyeler tarafından kentsel dönüşüm yasasına uygun olarak riskli bölge veya Kentsel Dönüşüm alanı ilan edilen bölgelerde, siyasilerin ve/veya bölge insanlarının, art niyetli, eksik bilgilendirme, bitmeyen hırs ve rant beklentisi vb. sebeplerle yapılan itirazları sonucunda, mahkemelerce iptal edildiği ve **yapı stoğunun yenilenememesi sonucunda** bu bölgelerin, neredeyse tamamına yakınının yıkıldığı acı bir gerçektir.

Depremde yıkılan şehirlerimizin bir fotoğrafına bakıldığında, fay hattında ya da yakınında olan yerleşim bölgeleri olduğu hâlde, sağlıklı ve doğru bir şekilde zemin etütlerinin yapılmadığı, yapıldıysa da teknik sonuçlarının gereğine uygun teknoloji kullanılarak yapılmadığı, gereken mühendislik hizmetlerinin alınmadığı, inşaat uygulamalarında verilen tavizler ve ihmaller, maliyetten, malzemeden kaçılarak yapılmış olduğu, uygun olmayan çimento, yıkanmamış deniz kumu, demiri nervürlü demir olmayan ve dahi beton kalitesinin en az C35-C40 olması gerekirken C16-C20 aralığında ya da altında bulunduğu görülmüştür.

Maalesef, özellikle yerel yönetimlerin, rant amaçlı plan tadilatları, fay hatlarını da değiştiremeyeceğimize göre, yanlış ve sorunlu bölgeye yapı yapılmasının önünü açmıştır. Ancak denizin içine bile yapı yapabilmek teknolojisine sahip olduğumuz şu günümüzde, zemini yapılaşma için uygun olmayan yerlere, neden uygun inşaat teknolojinin kullanarak yapılar yapıyoruz? İnşaat mühendisi bir arkadaşına, “hep sizin yüzünüzden bu çarpıklıklar yaşıyor” dediğimde şaşırarak neden demişti. Ben de müteahhitlerin inşaat mühendisleri veya mimarlar değil, parası, gücü olan ama mühendis/ mimar olmayan müteahhitler tarafından yapıldığını belirtmiştim. Özellikle 2000 yılından önce yapı denetimi de olmadığı için, binanın sağlamlığı tamamen bu tip müteahhitlerin, kalfaların ve işçilerin inisiyatifine kalmıştı. Bu sebeple de maalesef mevcut yapılarımızın çoğu

depremlerde zarar görmektedir. Köy ve kasabalarda, bir iki katlı olduğu hâlde çok sayıda köy evinin yıkılması da bu sebeptendir.

Eski ve az hasarlı binaların güçlendirilmesini, çözüm yolu olarak doğru bulmuyorum. Çünkü yapılan mühendislik incelemelerinde, bu yapıların çoğunluğunun, oturduğu zemine ve inşaat yapı tekniği ve kalitesine uygun olmadığı gözlenmektedir.

Binaların giriş katlarının ticari amaçla kullanılması, geniş alan oluşturmak için yeteri kadar destekleyici ve güçlü bir yapı oluşturulmaması, boş alanlar oluşturmak için bazen kolonların kesilmesi, ayrıca uygunsuz tadilat yapılarak bodrum katlarındaki kolonların tahrip edilmesi, bir de zeminine göre gerektiği hâlde **radye temel** veya **kazıklı** sistem yapılmaması; hepsini bir bütün olarak hayata geçirmedeğimiz sürece, ülke olarak her depremde bu tür travmalar yaşamaya devam edeceğiz demektir.

Ülkemizin maalesef deprem riski birinci derece olan ülkelerin başlarında yer alması, mevcut kanun, yönetmelik, yerel ve merkezi yönetimlerin, üniversitelerin, odaların, STK'ların ve diğer kurum ve kuruluşların depremle mücadeleye yönelik, tamamen yeniden yapılandırılarak, organize olması zorunlu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde cereyan eden ve 11 kentimizi etkileyen **deprem gerçeğinin artık bir bekâ sorunu olduğu açıktır.**

SİGORTANIZI BİZ YAPALIM

SİZ SADECE İŞİNİZE ODAKLANIN!

Yıllarca emek verdiğiniz ve emeğinizi koruyup, güvence altına alabileceğiniz Sigorta Çözümleri için uzman kadromuzla **Vizyon Sigorta** olarak yanınızdayız.

- İnşaat Sigortaları • Alacak Sigortaları • Fabrika Sigortaları • Sorumluluk Sigortaları
- Kefalet Sigortaları • Nakliyat Sigortaları • Siber Risk Sigortaları
- Sağlık Sigortaları • Kasko

  0216 412 57 57

Büyükelçi Kubanîçbek ÖMÜRALİEV
Türk Devletleri Teşkilatı Genel Sekreteri

Türk dünyası, ülkenin güney ve güneydoğu bölgelerinde meydana gelen yıkıcı depremlerin yol açtığı yaygın hasar ve can kayıplarına karşı Türkiye'deki kardeşleriyle güçlü bir dayanışma sergiledi ve onların yanında olmaya devam ediyor.

Uzmanlar, bu depremi sadece kıtada değil, dünyada da yüzyılın felaketi olarak nitelendiriyor. Birçok bina ve altyapı ciddi şekilde hasar gördü veya yıkıldı. Büyük can kaybı yaşandı ve Türk dünyası bu ihtiyaç anında Türk kardeşlerine destek olmak için bir araya geldi.

Türk Devletleri Teşkilatına (OTS) üye ve gözlemci ülkelerin ulusal makamları, acil yardım sağlanmasında gereksiz adımlardan kaçınmak amacıyla, Türkiye İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ve Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığıyla deprem sonrasında yardım ve desteklerin düzenli sağlanması için ikili düzeyde iş birliği içinde hareket etti.

Türk dünyası depremlerin hemen ardından bölgeye arama kurtarma ekipleri sevk etti ve gerekli tüm tıbbi donanımına sahip sahra hastaneleri kurdu. Bu ekipler, arama kurtarma çabalarına yardımcı olmak ve depremlerden etkilenen insanlara çok ihtiyaç duyulan tıbbi bakımı sağlamak için alanda çalıştı. Ek olarak, TDT ülkeleri felaketten etkilenenleri desteklemek için insani yardım sağladı.

Türk Dünyası Tek Yürek

TDT ülkeleri depremlerden etkilenen bölgeye toplam 1706 arama kurtarma ve sağlık personeli, 53 kurtarma köpeği, 9 sahra hastanesi, 3 bin tondan fazla insani yardım gönderdi. TDT ülkeleri ve vatandaşları, depremlerden etkilenen Türk halkına 5 milyon doların üzerinde maddi destek sağladı. Türk devletlerinin vatandaşları, kendi ülkelerinde açılan özel hesaplara para göndermeye devam ediyor. TDT ülkelerinin vatandaşları, STK'lar, kamu ve özel kurum ve kuruluşlar ile diğer kuruluşlar tarafından yapılan yardımların kesin miktarını bilemiyoruz.

Türk devletlerinin Cumhurbaşkanı da Türk halkına taziyelerini ve desteklerini ifade etmek için Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı arayıp taziyelerini ve geçmiş olsun dileklerini ilettiler. TDT Üye Devletlerinden Dışişleri Bakanları ile Acil Durumlar Bakanları depremlerden etkilenen bölgeyi ziyaret etti.

Türk Devletleri Teşkilatı, Türkiye'de meydana gelen depremlerin ardından yaşanan kurtarma ve kurtarma çalışmalarında üzerine düşen görevi yerine getirmektedir. TDT, Türk dünyasının müdahalesini koordine etmek için Üye Devletler ve AFAD ile yakın iş birliği içinde çalışıyor, gerekli yardımlar ve devam eden çalışmaların sonuçları hakkında güncel bilgiler sağlıyor, ihtiyaç sahiplerine insani yardım, gıda, sıcak giysi ve barınak ulaştırıyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'a taziye mesajı göndererek dayanışma bildirisi yayınladım. Türkiye'de ilan edilen 7 günlük Ulusal Yas nedeniyle TDT merkezindeki bayraklar yarıya indirildi. TDT Genel Sekreterliği personeli de AFAD aracılığıyla mali yardımda bulundu.

TDT, deprem sonrasında Türk dünyasının bir araya gelerek Türkiye'ye destek vermesinde önemli bir rol oynuyor. Teşkilat, Türkiye'deki depremzedelere daha

fazla yardım sağlamak ve ihtiyaç duyduklarında Türk kardeşlerimizle dayanışma içinde olmak amacıyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Ben ve TDT personelinden oluşan heyetim, mevcut yardım operasyonlarını görmek, sahadaki durumun değerlendirmesini yapmak, ilave ihtiyaçları belirlemek ve Türk Dünyası'nın kardeşçe dayanışmasını göstermek amacıyla başkent Ankara'yı ve deprem bölgesini ziyaret ettik. Ziyaret sırasında mevcut duruma ilişkin düşüncelerimizi paylaştık. Ayrıca acil durumlarda ve afetlerde üye ve gözlemci devletlerden gelen yardımın koordinasyonu ile TDT'nin yardımları en etkili nasıl sağlayabileceği hakkında atılacak adımlar için sonuçlar çıkardık.

Ankara ziyaretim sırasında AFAD genel merkezini ziyaret ettim ve burada Türkiye Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay, TDT Aksakallar Konseyi Başkanı Sayın Binali Yıldırım, bakanlar ve diğer üst düzey hükümet yetkilileriyle görüştüm.

Yaptığımız görüşmelerde, özellikle kış şartlarında depremin neden olduğu ağır hasar sebebiyle evlerini boşaltmak zorunda kalanların barınması için çadır, yaşam konteyneri ve ısıtıcı ihtiyacının acil olduğu bilgisini edindik. Ayrıca, 100'den fazla ülke Türkiye'ye yardımda bulunmasına karşın, kardeş Türk halklarının verdiği desteğin yerel halk açısından ayrı bir önem taşıdığını ve bu yardıma ayrı bir değer verildiği gördük. Bölgeyi ziyaretimiz sırasında, meydana gelen büyük

yıkım ve bölgedeki insanların karşılaştığı zorluklar karşısında büyük şaşkınlık yaşadık. Gaziantep, Adıyaman, Kahramanmaraş ve Hatay illerindeki yerel yetkililerle ve depremden etkilenenlere yardım sağlamak için yorulmadan çalışan TDT devletlerinin arama kurtarma ve sağlık ekipleriyle görüştük. Arama kurtarma ekiplerinin kamplarını, çadırkentleri, TDT ülkeleri tarafından kurulan sahra hastanelerini ve il Afet ve Acil Durum Müdürlüğü (AFAD) koordinasyon merkezlerini ziyaret ettik. Sahadaki durum, felaketin boyutu ve karşılaştıkları zorluklar hakkında bilgi edindik.

Deprem bölgesinde çok sayıda insanın hayatını kurtaran TDT ülkelerinden arama kurtarma ekiplerinin, sağlık personelinin ve diğer personelin özverisine ve fedakârca çalışmasına şahit olduk.

TDT ülkelerinden gelen acil destek personelinin yanı sıra Türk devletlerinden gelerek Türkiye'de eğitim gören öğrencilerin ve Türk devletlerinin Türkiye'de yaşayan diaspora üyelerinin de arama kurtarma ve yardım çalışmalarına katılmak üzere bölgeye seferber olduğunu gördük.

Ziyaretimiz, acil durumlar ve afetler durumunda Üye ve Gözlemci Devletlerden gelen yardımın koordinasyonu konusunda daha etkili çalışma yapmak için sonuçlar çıkarmamızı sağladı. Ziyaretimiz ayrıca, TDT'nin ihtiyaç anında üye devletleri destekleme ve bölgesel iş birliği ve dayanışmayı teşvik etme taahhüdünün bir başka kanıtı oldu.

Tan HASKOL
Datakapital Kurucu Ortağı

Deprem Felaketine İlişkin Ekonomik Bir Tahlil: Yaralarımızı Saracak mıyız? Ne zaman?

Bilanço

Deprem bilançosunu mevcut varlık kayıpları üzerinden ve veri destekli olarak kısmen değerlendirebilirsek dahi gerçek maliyet yine “zaman” ve ona ilişkin arz kısıtlarını oluşturan değişkenler olacak.

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı’nın yaptığı ve 7.000’in üzerinde personelin katıldığı hasar tespit çalışmasının ardından 11 ilde 202.000 binanın yıkılmış ya da ağır hasarlı olarak belirlendi. Bu konutların tamamının acil olarak yıkılması bekleniyor ve bu rakam toplamda 582.000 bağımsız bölümün yıkımına tekabül ediyor.¹

Sadece metrekare bazında inşaat maliyetleri bile baz alınsa ve iyimser bir tahminle bir bağımsız bölümün 500.000 TL’ye mal edildiği varsayılabilir, buna göre toplamda ise 291 Milyar TL gibi bir inşaat maliyeti ortaya çıkacak. Mevcut kurla 15M\$’ı aşmayan bu rakam Türkiye ekonomisi için ciddi bir finansal ya da organizasyonel yük oluşturmuyor. Aslında yıkılacak binalar için doğru hesaplama bu da değil. Yaklaşık iki hafta önce, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan kabine basın toplantısının ardından basın mensuplarına yaptığı açıklamada tümüyle yıkılan binaların yüzde 98’inin 1999 yılı öncesi yapıldığı bilgisini paylaşmıştı.²

Bu bilgi finansal açıdan neden önemli? 2022 yılı sonu itibarıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı’nın amortisman tabi iktisadi değerler tebliğinde ele alınan binalar için faydalı ömür 50 yıl olarak belirlenmiştir.³ Bu durumda yıkılan ve ağır hasarlı binaların çoğu hâlihazırda faydalı ömürlerini yarılamıştır ve bu binaların yenilenmesi ekonomiye ciddi bir katma değer oluşturacaktır.

6 Şubat 2023 tarihinde memleketimiz korkunç bir deprem felaketi ile sarsıldı. Yaklaşık 8 saat arayla 11 ayrı ili yıkıcı bir şekilde etkileyen bu büyük afet neticesinde bölge halkı büyük maddi ve manevi kayıplara uğradı. Öncelikle bu felaketten etkilenen tüm vatandaşlarımızın bir an evvel afiyete ulaşması için duacıyız.

Ancak mücadele daha yeni başlıyor ve yakında ülke olarak depremden de kuvvetli kadim bir düşmanla yüzleşeceğiz: “Zamanla”

Covid-19 sonrası arz zincirlerinde kırılma, dış politika gerilimleri, tırmanan enerji fiyatları ve Ukrayna savaşı ile beslenen makro göstergelerimizdeki bozulma ekonomik açıdan yeni riskleri ve kırılganlıkları doğurdu ve bu kırılganlıkları kısa bir zaman içerisinde çözemezsek maliyetlerinin kalıcı hâle gelmesi ihtimali masada. Zaman ise burada devreye giriyor, yüksek büyüme performansı ve arza ilişkin genişleme ile elde ettiğimiz kazanımları koruyabilecek miyiz? Buna ilişkin cevaplara ise önümüzdeki 2 çeyreklik süreçte ulaşacağız.

Bahsedilen katma değer optimum noktası, konut fiyatlarındaki amortisman harici artışların 50 yıllık zaman serisi analiz edilerek ve türevi hesaplanarak bulunabilir. Örneğin diğer tüm faktörler sabitken Kahramanmaraş’ta sıfır bir bina 100x fiyattan alıcı buluyorsa ve 25 yıllık bir konut 50x fiyattan alıcı buluyorsa, inşaat maliyetleri ise 25x ise o zaman 25 yıllık bir binanın yıkılıp yapılması bütün bölgedeki katma değeri artırır. Bunun tam cevabı ise amortisman, konut fiyatları ve inşaat maliyetlerinin 50 yıllık bir zaman serisinin türev analizlerindedir. Kaç yıldan sonra konutu yıkip yapmak ekonomik değeri artıracaktır ve optimum nokta nedir bu analizler ile bulunabilir, tabi bu hesaplama makalemizin konusunu şu an aşmaktadır.

Netice itibarıyla gördüğümüz gibi en kaba hesaplarla bile konut kayıplarının makro analiz açısından önemi yoktur (hatta olumlu etki bile olasıdır). Peki deprem ekonomik açıdan iyi bir şey denilebilir mi? Cevap elbette hayır. O hâlde maliyet nerede?

Arz Etkileri ve Zaman

Her ekonominin yapısal problemleri vardır ve batı ekonomilerinden farklı olarak Türkiye’nin yapısal problemi arz kısıtlarındadır. Bu yüzden talep yönlü müdahalelerle Türkiye’nin yapısal sorunları çözülemez, diğer taraftan bahsedilen yapısal riski bozacak yeni gelişmeler ekonomideki stresi artırır. Deprem böyle bir fonksiyonun bulunup bulunmadığını, olası etkileri analiz ederek anlamaya çalışalım.

Tedarik Zinciri Sorunları

Depremden etkilenen 11 ilin toplam ihracat içerisindeki payının yüzde 9,05 olduğu tahminleniyor.⁴ Bu rakam bölgenin ekonomik ağırlığını ölçmemizi sağlayan verilerden biri, peki ihracat rakamları üzerinden analiz etmeye çalıştığımız bir soruna neden “Tedarik Zinciri Sorunları” başlığını attık? Çünkü bölgedeki fabrikalar ya da üretim tesisleri depremden konutlar kadar doğrudan etkilenmedi. Üretim ya da hizmete yönelik

Bu yazıyı

uygulaması

CERÇEVE
Podcast

kanalı üzerinden dinleyebilirsiniz!

aksamalara sebep olabilecek doğrudan maddi hasarlar sınırlı görünüyor. Bunun yerine başka bir sorunla karşı karşıyayız, deprem üretim, hizmet ve ticarete ilişkin tedarik zincirlerini farklı şekillerde bozacak ve bu ciddi bir maliyet.

Bu maliyeti doğrusal olarak ve herhangi bir öncül göstergeyle ölçmek hayli güç basit bir akıl yürütme yaparsak, depremden etkilenen ve üretime doğrudan katılan vatandaşların çok büyük bir kısmının iş gücü ve üretimden düştüğü ve yavaşladığı kesindir. Resmi rakamlar henüz netleşme dahi, en az 50.000 vatandaşımızın bu afette vefat ettiğini biliyoruz.

Bu vatandaşlarımızın doğrudan üretime girdiği ve vefattan etkilenenlerin yakın çevresinin de dahil olduğu büyük bir nüfusun üretim ve hizmetten düşmesi geniş bir tedarik zincirini etkileyecektir. Sadece bölgedeki işletmeler değil, bölgedeki işletmelere bağlı ve entegre bir şekilde çalışan diğer eko-sistem bileşenlerinin de depremden etkilenmesini ve büyümelerinin yavaşlaması beklenebilir. Elbette tedarik zincirini bozan sadece işgücüne yönelik sorunlar değil, yıkılan yollar ve kaybedilen lojistik üstyapılar da bu soruna dahil. Deprem en büyük maliyetinin bu olmasını bekliyoruz.

Büyüme Beklentileri

Deprem büyümeyi ne yönde etkileyeceği oldukça kompleks bir konu. İlk bakışta mevcut yıkım ve tedarik zinciri kırılmalarının etkisinin büyük oranda olumsuz olması beklenebilir. Diğer taraftan doğal afet ve savaş gibi yıkımların büyüme üzerinde pozitif yönlü ve tuhaf bir etkisi de bulunuyor. Ülkeler, normal şartlarda birleştirilemediği ve yönlendiremediği ulusal kaynakları bu tip olağanüstü durumlarda hızlı bir şekilde mobilize etmek imkânı buluyor. Mesela konut örneğini ele alırsak eski konutların yıkılıp, yerine yenilerinin yapılması büyümeyi destekleyici bir faktörken, bölgede depremden önce kentsel dönüşümün yapılmasına yönelik bir irade ortaya konamıyordu. Yerel-merkezi yönetime ilişkin ya da farklı alanlarda bürokratik çekişmeler, garantör ve sermaye mobilizasyonu sorunları bunun önündeki en büyük engeldi. Şu anda ise bu konutların tamamının yıkılıp yeniden yapılması için bütün organizasyon ve kaynaklar seferber olmuş durumda ve bunu engelleyebilecek bir irade bulunmuyor.

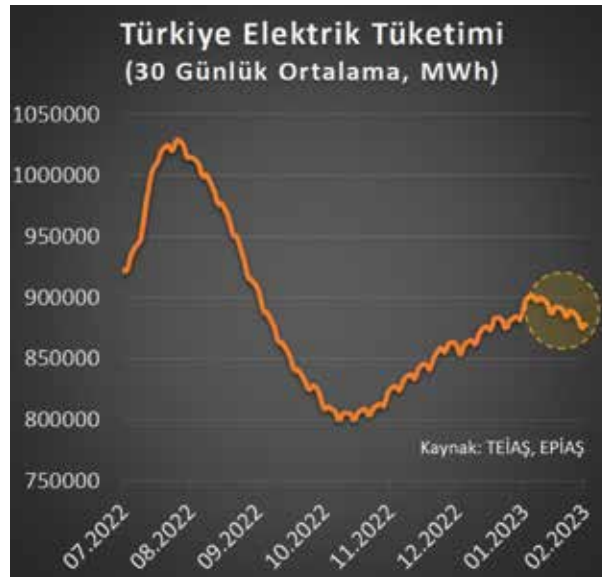
Peki bütün bu farklı parametreleri toplamda hangi veriyle ve nereye kadar ölçekbiliriz? Arz kısıtlarının kalitatif olarak tek tek tespiti mümkün değilken, bütün

parametrelerin çıktısının büyüme olması beklenebilir. Buna göre büyümeye ilişkin deprem sonrası veri toplayabildiğimiz öncü göstergeler bize etkilerin ne yönde olacağı ile ilgili bilgi verebilir.

Bu öncü göstergeler arasında en hızlı ve isabetli olanlardan biri aylık bazda elektrik tüketimi. TEİAŞ ve EPIAŞ verilerine göre depremin ardından Şubat ayında toplam elektrik tüketimi %7 azalmış görünüyor.⁵

Bu veri büyüme açısından iyi görünmüyor, bölgenin hâlihazırda toplam ekonomideki payının yüzde 10'a yakın olduğu düşünülürse ve konutlarla, işletmelerin büyük kısmında elektrik tüketiminin devam ettiği varsayıldığında neredeyse toplam ekonomik büyüklüğe yakın ani bir elektrik tüketimi düşüşünün sadece deprem bölgesinden kaynaklanmadığı ortaya çıkıyor.

O hâlde elektrik tüketimindeki ani düşüşün geçişken tedarik zinciri sorunlarından kaynaklandığı varsayılabilir. Örneğin bölgeye yardıma giden insanların ve işletmelerin üretimlerinin yavaşlaması, büyüme ve altyapı genişletme için kullanılabilecek finansal kaynakların, depremezelerin tüketim ihtiyaçlarına yönelik olarak yardıma dönüşmesi gibi geçişken unsurların etkili olduğunu düşünülebilir. Elbette bu faaliyetlerin tümü, yaraların ivedilikle sarılması için hepimizin üzerine düşen bir görev, bunların sadece büyüme üzerinde kısa vadeli etkilerini kavramaya çalışıyoruz.

Diğer Kırılganlıklar ve Etkiler

Şu anda Merkez Bankası politika faizini sabit tutarken BASEL-III alternatif araçlarla daralma hamleleri deniyor. Bu hamlelerin amacı yüksek enflasyonu düşürmek ve makro kırılganlıkları giderebilmek. İki temel problemle karşı karşıyayız yüksek enflasyon ve buna bağlı olarak döviz kuru sabitken, reel efektif döviz kurunun sürekli değer kazanması. Değer kazanan reel efektif döviz kuru da dış ticaret dengesini talep tarafında bozuyor ve cari açık üzerinde baskı oluşturuyor.

Kredilerde daralmanın sonuçlarını ise düşen enflasyonda görmeye başladık, TÜİK'in yayınladığı verilere göre 2023 yılı Şubat ayı itibariyle yıllık enflasyon yaklaşık yüzde 55 olarak gerçekleşti. Peki deprem neticesinde daha önce bahsettiğimiz arz vb. tarafındaki sorunlar bu makro kırılganlıkları nasıl etkileyecek?

Burada enflasyona net etkinin tahminlenebilmesi için deprem etkileri sonucunda gerçekleşen yavaşlamanın talebi mi, yoksa arzı mı? Daha fazla düşüreceğini tahmin etmemiz gerekiyor. Bu oldukça güç bir tahmin ancak burada en kestirme veri olarak kişi başına düşen GSYH hasıla istatistiklerini kullanabiliriz.⁶

Görüldüğü gibi depremden etkilenen illerin çoğunun cari fiyatlarla kişi başına düşen gelirleri Türkiye ortalamasının altındadır. Veride Türkiye ortalaması 100 olarak kabul edilmiştir ve bir ülkedeki kişi başına düşen gelirlerin dağılımının arz/talep dengesine ilişkin fikir verdiği söylenebilir. Buna göre kişi başına düşen gelirleri ortalamanın üzerinde olan bir bölgede arzın talepten yüksek olduğu (ülke ortalamasına göre) altında olan bölgelerde ise düşük olduğu söylenebilir. Bu açıdan bakıldığında deprem neticesinde talebin, üretimden daha fazla azalması beklenebilir ve bu durum enflasyon üzerinde olumlu etki oluşturabilir.

Sonuç

Görüldüğü üzere depremin oluşturduğu toplam yıkımın ve bunların makro ölçekteki etkilerinin Türkiye'nin kısa ya da orta vade de kolayca atlatılabileceği bir sorun

olduğu görünüyor. Diğer taratan enerji tüketimine dayanan öncü göstergelere göre, en yüksek negatif etkinin büyüme tarafında olmasını bekliyoruz. Türkiye'nin mevcut makro yapısı itibariyle en güçlü olduğu ve şoku en fazla tolere edebileceği konu ise büyüme. Bu açılardan bakıldığında depreme ilişkin tedarik zinciri tarafındaki yaralarımızı 2 çeyrek, konut, altyapı ve üstyapı kayıplarına ilişkin sorunları ise 4 çeyrekte atlatılabileceğimizi ve yeniden yapımlarla, bunlara eskisinden daha iyi bir şekilde kavuşabileceğimizi öngörüyoruz.

MÜSİAD ailesi olarak, deprem bölgesinde bu sorunların çözümü için sahada aktif olarak mücadelemizi sürdürürken, vefat eden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, felakete uğrayan yakınlarına da tekrar sabır diliyor ve bir an evvel afiyete ulaşmaları için dua ediyoruz.

¹ Anadolu Ajansı, İsa Toprak, Ömer Faruk Cebeci, Eda Özden, 28 Şubat 2023

² Doğan Haber Ajansı, AFAD ziyareti sonrası Kabine basın toplantısı ve ilgili açıklamalar, 14 Şubat 2023

³ Vergi Usul Kanunu'nun 315. maddesine göre amortisman tabi olan maddi varlıklar, Maliye Bakanlığı'nın iktisadi kıymetlerin faydalı ömürlerini dikkate alarak tespit ve ilan ettiği oranlar üzerinden hesaplanır.

⁴ Anadolu Ajansı, Uğur Aslanhan, 01.03.2023

⁵ TEİAŞ aylık bazda ortalama elektrik tüketimi verileri - 1 Mart 2023

⁶ TÜİK Haber bülteni, sayı : 45619, 8 Aralık 2022

Dezenformasyonla Yaratılan Trajedi: Kim, Neyi, Neye Göre Teyit Ediyor?

Kahramanmaraş merkezli depremler birçok farklı konuyu gündeme taşıdı. Bu konulardan biri de dezenformasyonla mücadele. Ne yazık ki, teyit edilmemiş bilgilerin nelere mal olabileceğini acı bir şekilde tecrübe ettik.

Ülkemiz 6 Şubat tarihinde yaşanan Kahramanmaraş merkezli şiddetli depremler sonrası büyük bir yıkımla karşı karşıya kaldı. 11 ilimizde etkili olan ve bazı şehirlerimizde çok daha güçlü bir yıkıma sebebiyet veren felaket nedeniyle on binlerce vatandaşımız hayatını kaybetti, on binlercesi de yaralandı. Bölgede enkaz kaldırma çalışmaları devam ederken, devletin tüm makamları, sivil toplum kuruluşları, uluslararası örgütler ve dünyanın dört bir yanından bölgeye gelen veya yardım ulaştıran gönüllüler yaraları sarmak için faaliyetlerini sürdürüyor.

Türkiye'yi derinden sarsan depremler birçok farklı konuyu da gündeme taşıdı. Bu konuların başında ise bilgi kirliliği geliyor. Özellikle kriz durumlarında yardım etme içgüdüleriyle yapılan hatalar ya da kötü niyetli kişiler tarafından yayılan mesajlar büyük sorunlara neden olur. Ne yazık ki bu durumu yaşadığımız felakette acı bir şekilde tecrübe ettik.

Sosyal medya doğru ve yanlışın ayırt edilemediği bir yapıya evrildi

Hatay, Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle büyük yıkıma uğrayan şehirlerin başında geliyor. Bu depremler neticesinde birçok bölgenin tamamen yıkıldığı kent, büyük hasar gören tarihi dokusunun yanı sıra eşsiz kültürel değerlerini de yitirdi.

Deprem sonrası Hatay'daki arama kurtarma çalışmaları devam ederken sosyal medyada yayılan bazı mesajlar, bilgi kirliliğinin nelere olanak sağlayabileceğinin acı bir kanıtı gibiydi. Daha sonra ortaya çıkan görüntülerde Hatay'ın bir bölgesindeki doğal gaz kaynaklı bir patlamanın "baraj patladı" şeklinde bir

söyleme dönüşümü, güvenlik güçlerinin durumla alakalı bilgilendirme ve panik yapılmaması yönündeki anonslarına rağmen nasıl bir kriz hâlinin yaşandığı gözler önüne serildi.

Her şeyden önce, bölgede paniğe yol açan bu bilgi nasıl oldu da geniş bir alan bularak arama kurtarma çalışmalarını sekteye uğrattı? Söz konusu eylem neticesinde, bölgede çalışmalara katılan birçok ekip alandan çekilmek durumunda kaldı ve ne yazık ki, kurtarılması mümkün birçok vatandaşımıza ulaşamadı.

Aslında bu durum panik hâli veya böylesi durumlarda insanlara yardım etme içgüdüğü ile atılan adımların, nasıl insan hayatına mal olan bir harekete dönüştüğünü net bir şekilde gösteriyor. Herhangi bir kimseyi suçlamaksızın, kriz anlarında soğukkanlı ve sağduyulu olunması, elde edilen bilgilerin teyit edilerek hareket edilmesi elzemdir.

Ancak sosyal medya alanındaki çalışmalarda gözlemlediğimiz iki önemli etken; bilgilerin doğru ve yanlış ayırt edilmeksizin yayıldığı, bu durumun yardım amaçlı içgüdüsel paylaşımlar ya da kötü niyetli kişilerce dolaşıma sokulabildiğini gösteriyor. Bu iki etken ise genel sosyal medya kullanıcılarının bilinçsizce paylaşımları ve yayılım konusunda topluma mal olduğu ifade edilen isimlerin çok takipçili hesaplarının etkisi öne çıkıyor.

Her bilgi "doğru" bilgi değildir

İletişim ve medya alanında eğitim alan veya bu alana yönelik ilgisi bulunan kişiler, her meslek grubu gibi bu alandaki iş kollarının da etik ve vicdani değerlere sahip olduğunu bilir. Ancak sosyal medyanın yaygınlaşmasıyla

iletişim ve medya kimliği değişime uğrarken, sosyal medya ile açılan yeni alan kendi dijital medya mensuplarını oluşturdu.

Kimilerine göre her sosyal medya kullanıcısı kayda değer bir dijital kaynak olarak değerlendirilirken, kimi sosyal medya kullanıcıları ise kendiliğinden bir medya mensubuna dönüştü. İşin daha da rahatsız edici boyutu ise kaynak kabul edilen veya kendiliğinden medya mensubu gibi rol üstlenen ve bunu sürdüren oluşumların herhangi bir etik değer gözetmeksizin attığı adımların toplum nezdinde hakikatten daha hızlı karşılık bulması.

Deprem sonrası gerçekleştirilen faaliyetler çerçevesinde iş ortaklarımızla sürdürdüğümüz çalışmalarda tecrübe ettiğimiz bir diğer husus, sosyal medya kullanıcılarının resmî ve onaylı kurum/kuruluş hesapları üzerinden bilgilendirilmelerine rağmen onaylı resmî bir hesap yerine topluma mal olduğu belirtilen çok takipçili kişi hesaplarını daha inandırıcı bulduğunu gösteriyor.

Yaşadığımız bu tecrübe ve gelinen noktada, belirli bir kitle veya birbirinden farklı kitlelerin, kaynağı bilinmeksizin elde edilen ve dolaşıma sokulan bilgileri doğruluğunu teyit etmeden resmi kurum ve kuruluş açıklamalarını görseler dahi yaymaya devam ettiğini ortaya koyuyor.

Bununla birlikte söz konusu durum, gerçek bilginin doğruluğunun göz ardı edilmesine ve hatta yanlışmış gibi kabul edilmesine olanak sağlarken, yanlış bilginin daha hızlı yayılarak doğruyu bastırmasına sebep oluyor.

Dijital medya okur yazarlığının önemi ve yaygınlaştırılması

Yaşadığımız acı tecrübelerin yanında belirli amaçlarla dijital medya etkileşimi veya kitle yönetimi için oluşturulan sosyal medya hesap grupları, mevcut doğru ve yanlış algısının güçlendirilmesinde destekleyici bir güç olarak öne çıkıyor.

Aynı zamanda dijital dünyada konu ne olursa olsun bilinçsiz sosyal medya kullanıcılarının içerik yayılımına etkisi yadsınamaz bir gerçek. Bu duruma ek olarak kitle yönetimi için kullanılan oluşumların yönlendirmeleriyle ortaya çıkan kitlesel tahribat ve daha derine inildiğinde yaşanan kişisel psikolojik tahribat toplumsal yapının tümü için ciddi bir risk.

Bu doğrultuda inşa edilen kitle yönetim gruplarına karşı dijital medya okuryazarlığı alanında daha kapsamlı çalışmalar ile bir bilinç uyandırılması, gelecekte oluşabilecek krizlerin daha sistemli şekilde yönetilmesine imkân sağlayacaktır.

Kasahara KENICHI
Japonya İstanbul Başkonsolosu

Türkiye’de Kahramanmaraş merkezli depremlerde hayatını kaybeden çok sayıda kişinin yakınlarına taziyelerimi sunmakla beraber, depremzedelere geçmiş olsun dileklerimi iletmek isterim.

Japonya, bu deprem afetinde mağdur olanlara yönelik en üst seviye desteği sunmak amacıyla depremden hemen sonra Japonya Uluslararası Acil Kurtarma Ekibi’ne bağlı Kurtarma ve Sağlık Ekibi’ni sahaya göndermiştir. Ayrıca sağlık ekibine gerekli malzeme ve ekipmanların ivedi ve kesin teslimatı için Japonya Savunma Kuvvetlerine ait nakliye uçağının gönderilmesi ile birlikte çadır, battaniye, uyku matı gibi acil yardım malzemelerinin de tedariği sağlanmıştır. Bununla beraber WFP, IOM ve IFRC gibi Uluslararası kurumlar ve Japonya’nın STK’ları aracılığıyla 8,5 milyon USD tutarında acil durum insani yardım düzenlenmesine karar verilmiştir.

Bu yardımlarda beraber, büyük zarar gören bölgenin mağdurlarına yönelik geçici barınma, gıda, günlük ihtiyaçlar, acil toparlanma (enkaz kaldırma çalışmaları vs.), sağlık/tedavi, bakım, su ve hijyen gibi konularda yardım faaliyetlerine devam edecektir.

Bu deprem afetine yönelik ilgi Japonya’da da oldukça yüksek olup, çok sayıda medya kuruluşu sıklıkla afet

Japonya’nın Afet Bölgesine Desteği ve İki Ülke Arasındaki İlişkiler

bölgesinden haberler sunmaktadır. Bu haberlerde sadece bölgenin trajik durumu değil, aynı zamanda haber için yapılan çekimlerde elde edilen hikayeler de eklenerek, Türk halkının nasıl da yardımlaşarak düzenli ve disiplinli bir şekilde mağdurlara yönelik yardım faaliyetlerini sürdürdüğü bilgileri de veriliyor. Bu haberleri gören Japon halkının Türk halkına duyduğu sempati ve yardım etme arzusu daha da artmaktadır. Japonya’da birçok yerde maddi yardım kampanyaları yapılıyor olup, ayrıca çok sayıda Sivil Toplum Kuruluşu da doğrudan afet bölgesinde yardım çalışmaları sürdürmektedir. Japon halkı Türk halkının yanındadır.

Nasıl oluyor da bu kadar uzakta bulunan Japonya’da bu denli sıcak bir dostluk görülüyor acaba? Çünkü, Japonya ile Türkiye ortak sorunları olan depremden ciddi zararlar görmüş ve geçmişteki deprem afetlerinde iki ülke birbirleriyle yardımlaşmıştır.

2011 Mart ayında yaşanan Büyük Doğu Japonya Depreminde, Türkiye’den büyük ölçüde destek aldık. Özellikle Türk arama kurtarma ekibinin yaklaşık 3 hafta kadar afet bölgesinde faaliyetlerde bulunması bölge halkı tarafından büyük memnuniyetle karşılandı ve Türk-Japon dostluk bağının daha da güçlenmesini sağlamıştı.

Aynı yılın Ekim ayında meydana gelen Van depreminde yardım faaliyetleri için bölgeye gelen Japon Sivil Toplum Kuruluşlarından AAR (Mültecilere Yardım Derneği) üyesi MIYAZAKI Atsushi, artçı deprem sonucu konakladığı binanın çökmesiyle ülkesine dönemedi. Afet bölgesinde yardımları kabul eden bölge insanı “Japonya’dan bizlere yardım için gelen Miyazakisan’ın desteğini gelecek nesillere aktaracağız.” gibi sözler duyulmakta olup, Van, Ankara ve İstanbul gibi Türkiye’nin birçok yerinde Miyazaki’nin adını taşıyan büstünün bulunduğu park veya tedavi merkezleri kurulmuştur.

Aslında Türk Japon ilişkileri sadece depremle alakalı değildir. 1890 yılında yaşanan Ertuğrul Fırkateyni faciasında Oshima adasındaki köylüler (şimdiki Wakayama ili, Kushimoto kenti) kurtarma ve tedavi gibi çalışmalarında bulunmuştur. Ayrıca, 1985 yılında İran-İrak savaşı sırasında Tahrin havalimanında mahsur kalan 215 Japon vatandaşı için “Ertuğrul Fırkateyninin gönül borcunu ödemek” arzusuyla Türkiye yolcu uçağı göndererek bu Japonları kurtarmıştır.

Japonya ile Türkiye arasındaki karşılıklı yardımlaşma dostluğunun geçmişi artık 130 yılı aşan bir süreye dayanmaktadır. Japonya, coğrafi konumu ve özelliği ile iklimi gibi doğal koşulları açısından, doğal afetlerin sıklıkla ve geniş alanda etkili şekilde meydana gelmesi olağan bir ülkedir. Kışın yoğun kar yağışına bağlı hasarlar, ilkbaharda çığ tehlikesi, yaz başında yoğun yağmur sonucu hasarlar, yaz ortasında aşırı sıcak havalarda ve kuraklık, sonbaharda ise tayfunlara bağlı fırtına-sağanak yağmur ve sel gibi afetler, tabiri caizse yıl içindeki geleneksel etkinlikler gibi her yıl düzenli olarak saldırıda bulunmaktadır. Buna ek olarak ne zaman geleceği belli olmayan deprem var. Ayrıca aktif yanardağ da çok sayıda bulunuyor olup, ne zaman faaliyete geçeceğinin bilinmesi oldukça zor bir doğal afettir.

Bu gibi coğrafi ve iklimsel koşullar olduğu için özellikle, Japonların afet bilinci yüksektir. Geçmişte yapılan Japonya ile Türkiye arasında “Afet Yönetiminde İşbirliği Diyaloğu Çalıştay” ve “Afet Risklerinin Azaltılması Türk-Japon Ortak Semineri” aracılığıyla, her iki ülkenin afetlerle mücadele tekniklerinin tanıtımı ve fikir alışverişi ile ODA (Resmi Kalkınma Yardımı) aracılığıyla teknoloji ve bilimsel araştırma iş birlikleri düzenleniyor olup, 2018 yılında imzalanan “Türk-Japon Afet Zararlarının Azaltılması İşbirliği Anlaşması” kapsamında Türkiye ile afetlerle mücadele konusunda işbirliğini daha da ileriye götürmek düşüncesindeyiz. Bir de Japonya’da, geçmişte depremi de kapsayan çok sayıda doğal afet tecrübe edildiği için depreme dayanıklılık ve sismik izolasyon teknolojisi gibi gelişmiş afet önleme teknikleri ile bilgi birikimine sahip çok sayıda şirket bulunmaktadır. Japonya’nın sahip olduğu teknolojilerin afet bölgelerinin yeniden kalkınmasında yararlı olacağını da umuyoruz.

Ayrıca gelecekte afetlere hazır olma ve afetlerin tümünü önleyememek de hasarlarını azaltma kavramını Türkiye toplumuna geniş ölçüde yaymak amacıyla bilgi paylaşımı yapılması gibi, Başkonsolosluk olarak da bundan böyle dost Türk halkı için çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Bu yazıyı **uygulaması** **kanalı üzerinden dinleyebilirsiniz!**

Dr. Savaş YILMAZ

MÜSİAD Planlama, Eğitim ve Kültür Komisyonu Başkanı

Depremın Ekonomik Yönü

İkincil etkiler ise makroekonomik yani ülke ekonomisine olan etkileridir. İkincil etkiler, afetten bir süre sonra meydana gelir. Büyüme ve istihdam düzeylerine, fiyatlar genel düzeyine, ödemeler dengesine olan etkileri ile ilgilidir.

İktisadi büyüme, enflasyon oranları, bütçe açığı, kamu harcamaları, borç dengesindeki bozulmalar ikincil ekonomik etkilerdir.

Katma Değer Etkileri: Aslında ikincil etkileri ile örtüşen yönleri olsa da katma değer etkilerini özellikle kamu gelirlerine olan etkileri diye özetleyebiliriz.

II. Marmara Depremi Gerçekleşmeleri

Türkiye nüfusunun yüzde **23,0'lük** kısmını kapsıyordu. Can kaybı ve maddi hasar bakımından depremden en fazla etkilenen nüfus ise toplam nüfusun yüzde 6,0'sını oluşturuyordu.

Depremden etkilenen 7 ilin Gayri Safi Millî Hasıla içindeki payı yüzde **34,7**, sanayi katma değeri içindeki payı ise yüzde **46,7** seviyesindeydi. Depremden çok zarar gören ve deprem bölgesi olarak tanımlanan Kocaeli, Sakarya ve Yalova illerinin GSMH içindeki payı yüzde **6,3**, sanayi katma değeri içindeki payı ise yüzde **13,1** oranındaydı.

DPT ve Dünya Bankası (DB) tarafından hazırlanan çeşitli çalışmalarda Marmara Depremi'nin ekonomik sonuçlarına dair birbirine yakın rakamlar verilmektedir. Örneğin toplam kamu maliyeti (Vergi, Yeni Konut Yapımı Konut Onarımı, Prefabrik Konut Yapımı, Sanayi, Hizmet ve Ticaret Tesislerindeki Kayıplar, Altyapı, Katma Değer Kaybı) DPT'ye göre 15-19 milyar dolar, Dünya Bankası'na göre 12-17 milyar dolardır. Bu verilere ilişkin ayrıntılı rakamlara Tablo 5'de yer verilmiştir (TMMOB, 2012). Gayri Safi Yurt İçi Hâsıla (GSYİH) oranı açısından

bakıldığında ise bu maliyet DPT'ye göre yüzde 8,0 ila yüzde 10,0'u, Dünya Bankası'na göre yüzde 6,39'u oranında olmuştur.

TÜİK'e göre: 1999 yılının tamamını kapsayan Gayri Safi Millî Hasıla (GSMH) sonuçlar itibarı ile Türkiye'nin kişi başına millî geliri 2 bin 900 dolara düştü. Bu rakam, 1998 yılında 3 bin 300 dolar düzeyinde gerçekleşmişti. Bahse konu çalışmada yer alan Marmara depremi veriler aşağıdadır.

Maliyetler (Milyar Dolar)	DPT	Dünya Bankası	TUSİAD
<i>Doğrudan Maliyetler</i>	10,0	6,6 – 10,6	3,1 – 6,5
İskan	4,0	3,5 – 5	1,1 – 3
İşletme	4,5	2,5 – 4,5	1,1 – 2,6
Altyapı	1,5	0,5 – 1	0,9
<i>Dolaylı Maliyetler</i>	2,8	2 – 2,5	1,8 – 2,6
Katma Değer Kaybı	2,0	2 – 2,5	1,2 – 2
Acil Kurtarma Masrafları	0,8		0,6
<i>Toplam Maliyet</i>	13,0	9 – 13	5 – 9
<i>İkincil Maliyetler</i>			
Değer Kaybı	2,0		3
Mali Zararlar	2	5,9	3,6 – 4,6
Bölgedeki İş Kaybı			yüzde 20 - yüzde 50

Kaynak: Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı, (JICA), (2004), "Türkiye'de Doğal Afetler Konulu Ülke Strateji Raporu", T.C. İçişleri Bakanlığı, Ankara, s. 26.

III. Kahramanmaraş Depremi Üzerine Tahminler

EPIAŞ verilerine göre Türkiye'nin ulusal elektrik tüketimi depremin gerçekleştiği gün, önceki haftanın aynı gününe göre yüzde 11,0 azalarak yaklaşık 37,500 MW/saat oldu.

TÜİK tarafından 6 Şubat 2023 tarihinde açıklanan 2022 verilerine göre, deprem bölgesindeki toplam 10 ilde 13,42 milyon kişi yaşıyor ve bu toplam nüfusun yüzde 15,7'sini oluşturuyor. (Bu oran Marmara Depremi'nde yüzde 23,0'tü.)

Uluslararası bazı kuruluşlar depremin GSYH'ye etkisini 0.6 ila 2 puan arasında kayıp olarak hesapladı. Ekonomistler üretimin yüzde 50,0 oranında aksadığı ve bu düşüşün 6-12 ay gibi bir sürede telafi edildiği bir senaryoyu baz alıyor.

TÜİK'in 2021 verilerine göre ise 10 ilden oluşan depremden etkilenen bölgenin GSYH içindeki payı yüzde 9,3 seviyesinde. (Bu oran Marmara Depremi'nde yüzde 34,7ydi.)

Sektörel olarak bakıldığında; deprem bölgesinin tarımdaki payı yüzde 14,3, sanayideki payı ise yüzde 11,2 ile GSYH payına göre daha yüksek olan alanlar.

Dış ticaret verilerine etki olarak bakıldığında ise depremden etkilenen bölge Türkiye'nin toplam

ihracatının yüzde 8,5'ini, toplam ithalatın yüzde 6,7'sini gerçekleştiriyor. Gaziantep tek başına Türkiye ihracatının yüzde 4,4'ünü, Hatay yüzde 1,6'sını, Adana ise yüzde 1,2'sini gerçekleştiriyor. Dolayısıyla depremin ihracata etkisi olumsuz olacaktır. Özellikle Gaziantep'teki hasarın boyutu çok önemli bir veri olacak burada. Eximbank'ın da bölgedeki kredi kullanımları ve taahhütlerle ilgili özel bir çalışma yapması gerekiyor.

Dünyada yaşanan enflasyon, tedarik sıkıntıları ve diğer olumsuzluklar da eklenince kamu maliyetinin fazla olacağı düşünülebilir.

Kamu maliyetleri açısından bakıldığında Marmara Depremi referans alınarak GSMH oranında benzer bir etki düşünülürse, ortalama yüzde 7,0-8,0'lık bir maliyet değerlendirebiliriz. Aynı oranla hareket edersek **bu kez 40-60 milyar dolarlık bir fatura ortaya çıkabilir.**

İkincil etkilerinin ise büyümede yaklaşık 1 puanlık bir azalmaya neden olabileceği, enflasyonu kamu harcamalarının artışıyla tetikleyebileceğini öngörmek mümkündür.

Çok acı bir zaman dilimini geride bıraktık. Henüz tam bir hasar bilançosu çıkmadı ama afet “asrın afeti” denecek kadar büyük. Afetin yaralarını sarmaya bir yandan devam ederken, diğer yandan afetin sosyal ve ekonomik sonuçlarıyla da yüzleşmeye başlayacağız. Allah kayıplarımıza rahmet eylesin, vatanımıza, milletimize geçmiş olsun, yakınlarına ve hepimize sabırlar versin. Başımıza gelen bu afet ülkemize ve birbirimize daha çok sahip çıkmak için bize yeni ufuklar açsın.

I. Genel Ekonomik Etkilerine Yönelik Açıklamalar

Değerlendirme ve tahminlere geçmeden, üç kavramı açıklamaya çalışayım. Yapılan akademik çalışmalarda, afetlerde birincil ve ikincil etkiler olarak bir sınıflandırma görülmektedir.

Afetlerin ulaşım, enerji, iletişim, altyapı, sanayi gibi sistemlere olan etkileri birincil (doğrudan ve dolaylı) etkileri var. Bunlar daha çok maliyetler olarak bütçede ilk yıl ve takip eden 1 yılda etkilerini gösterir. Bunlar daha çok kamu maliyetleri olarak adlandırılabilir.

Depremzede 10 il, 2022 yılında devletin 2 trilyon 353,3 milyar lira olan toplam vergi gelirlerinin 176,4 milyar lira ile yüzde 7,5'ini ödemiş. GSMH ve sanayiye etkisi, vergi gelirlerine etkisinden biraz yüksek. Geçen yıl 2 trilyon 802,4 milyar lira olan toplam bütçe gelirlerinin de 567,7 milyar lira ile yüzde 6,9'u bu 10 ilden sağlanmış. Vergi dışı gelirlerde eklenince bu oran biraz daha düşüyor.

Depremi ciddi can ve mal kayıplarına yol açtığı 10 ilde üretimin, ticaretin, ekonomik faaliyetlerin duraksaması, vergilerin ödenememesi, kamu maliyesi açısından önemli bir kayıp anlamına geliyor.

Depremi vurduğu illerin can ve mal kayıpları ve ekonomik süreçlerinin kesintiye uğraması mali sektör bilançosunu da olumsuz etkileyecek. Sektörde 2022 sonu itibarıyla 8 trilyon 253,7 milyar lira olan mevduatın yüzde 6,9 oranındaki 567,7 milyar liralık bölümüne sahip olan bu 10 ile, aynı tarih itibarıyla 7 trilyon 643,4 milyar lira olan toplam nakdi kredilerin ise yüzde 10,3 oranındaki 784,9 milyar liralık bölümünü kullanmış durumda. Depremi insan hayatı ve maddi servette büyük hasara yol açtığı bu illerde takipteki kredi alacaklarının doğal olarak büyümesi bekleniyor. **Bu alanlarda borç öteleme gibi tedbirlerin alınması gerekiyor.**

Dünya bankası raporlarına göre illerin hasar durumu;

Province	Residential	Non-Residential	Infrastructure	Total
HATAY	41.8%	46.2%	33.9%	39.6%
KAHRAMANMARAŞ	29.0%	26.6%	23.8%	27.8%
GAZİANTEP	10.1%	10.7%	9.9%	10.2%
MALATYA	15.0%	12.9%	12.0%	13.9%
ADIYAMAN	26.8%	25.5%	20.5%	25.3%
ADANA	4.3%	4.7%	4.3%	4.4%
DIYARBAKIR	5.3%	4.9%	5.4%	5.2%
OSMANIYE	12.0%	11.9%	10.8%	12.3%
SANLIURFA	4.6%	5.5%	4.9%	4.9%
ELAZIĞ	1.8%	1.2%	1.6%	1.5%
KİLİS	7.2%	6.7%	5.7%	6.8%
TOTAL	1.6%	1.6%	1.1%	1.5%

Tablodaki veriler ışığında özellikle Hatay'daki yıkım çarpıcı olmuştur; şehirde konutlar, ticari tesisler ve kamu binaları yüzde 40,0 civarında bir yıkımla karşı karşıya kalmıştır. Hatayı, Kahramanmaraş ve Adıyaman takip etmiştir. Osmaniye çok gündeme gelmese de şehirde ticari işletmeler konutlardan fazla zarar görmüştür.

İki farklı maliyet baz alınarak bir hesaplama yapılmıştır.

1) Açıklanan hasarlı binalara ilişkin 1999 depremi sonrası gerçekleşen maliyetlerle,

2) Bakanlığın 16.02.2023 tarihinde açıkladığı hasarlı bina sayılarına göre son dönemdeki fiyat artışları da dikkate alınarak yapılan tahmini maliyetlerle yapılan hesaplamalar.

İlk modelde, DPT raporlarından alınan 1999 Depremi bağımsız bölüm başına inşa maliyetleri ile hesaplama yapıldığında 13 milyar dolarlık (248 milyar TL) bir maliyetin sadece konutların yapımı ve tamiri için ortaya çıkacağı öngörülmektedir.

	Ağır Hasar/Yıkık	Orta Hasar	Az Hasarlı	TOPLAM USD	TOPLAM TL
Hasarlı Bina Adet	507.000	86.673	749.654	1.343.327	
Birim Maliyet \$ 99	20.000	8.000	3.000		
99 Maliyetleri ile	10.140.000.000	693.384.000	2.248.962.000	13.082.346.000	248.564.574.000

İkinci hesaplamada ise kamunun yeniden konutları inşa etmesi durumunda yapılacak tahmini sosyal konut imalatı, konutlara ilişkin alt yapı ve sosyal donatı maliyetlerinin de dahil edildiği tahmini m2 ve birim maliyetlerle yatırım tablosu hesaplanmıştır.

Hasarlı binaların ve orta hasarlı binaların daha detaylı analizlerle artacağını öngererek yapılan tahmine göre iyi senaryoda 16,8 milyar dolar (319,2 milyar TL), kötü bir senaryoda 25,2 milyar dolar (478 milyar TL), çok kötü bir senaryoda ise 33,6 milyar dolar (638,4 milyar TL) bir sosyal konut yatırımı gerekmektedir.

İlk yıl karşılaşılabilecek yükün ilk satırdaki inşaatlar olacağı da değerlendirilebilir ama en nihayetinde en kötü senaryodaki konut adetlerinin inşası da kaçınılmaz gözükmektedir.

Konut Adedi	Brüt m²	Toplam m²	Birim Maliyet \$	Toplam Maliyet \$
400.000	105	42.000.000	400	16.800.000.000
600.000	105	63.000.000	400	25.200.000.000
800.000	105	84.000.000	400	33.600.000.000

Konut m² maliyetleri bayındırlik fiyatları, sosyal donatı ve diğer alt yapı maliyetleri tahmin edilerek yapılmıştır. 42-63 ve 84 Milyon m²'lik tahminler üzerinden hesaplanmıştır. Ticari işletme inşa maliyetleri dahil edilmemiştir.

IV. Genele Duruma ve AFET Yönetim Yapısına İlişkin Değerlendirmeler

a. Özet Bilanço

1999 yılındaki depremlerle yaptığım kıyaslamalar basit bir tabloya aktarılsa tüm ekonomik etkilere ilişkin durum aşağıdaki gibidir. Bazı öngörü ve tahminler sonucunda birincil, ikincil ve katma değer kaybına ilişkin maliyetlerin yaklaşık 33,7 milyar dolar ile 60,6 milyar dolar arası bir meblağa ulaşmasını beklemekteyim. Toplama ilişkin açıklamalar aşağıda derlenmiştir.

	99 Marmara Depremleri	Kahramanmaraş Depremi
Türkiye GSMH	190 Milyar \$	800 Milyar \$
Kişi Başı Gelir	2.878 \$	8.000 \$
Küçülme (%) beklentisi	6%	1%
Deprem Sonrası Büyüme (2009)	6%	-
Türkiye Nüfusuna Oranı	23%	13,42%
Bölgenin GSMH Payı	34,70%	9,30%
Depremi Şiddeti	7.4%	7,60%
Sanayi İçindeki Payı	46%	11,20%
Yıkılan Bağımsız Bölüm Sayısı/Hasarlı BB	93.618/311.693	224.923/936.228
Vefat Sayısı	18.374	46.104
Toplam Maliyet (Milyar \$)	17,5	En İyi Senaryo 33,7 En Kötü Senaryo 60,6
Birincil	10	23,5
İkincil (*)	5	6,8
Katma Değer Kaybı (*)	2,5	3,4

+Küçülme rakamı yıllık olduğu ve Marmara Depremi ağustostan sonra olduğu unutulmamalıdır.

***Yazıdaki veriler, açık kaynaklar ve DTP tarafından açıklanan veriler üzerinden derlenmiştir ve GSMH üzerinden oransal oluşturulmuştur. Şehirlerin hasar ve katkılar ile tekrar imarın süresi hesaba katılmıştır.**

***Kahramanmaraş depremi için 01.03.2023 tarihinde açıklanan veriler kullanılmıştır.**

**** Kahramanmaraş depremine ilişkin vefat sayısı 7 Mart 2023 tarihi itibarıyla.**

*****İnsan gücü ve istihdam kaybı, vefat eden yaralı sayıları belirli olmadığı için hesaplanmamıştır. #Yeniden imar edilecek yerlerdeki altyapı ve hasarlı alt yapı maliyetleri eklenmiştir.**

En önemli konu ve kayıp ise insan kayıplarıdır. Depremde yitirilen insan kaynağının ekonomik maliyetlerine ilişkin tahminler yapılsa da bunu tam anlamıyla ölçmek mümkün değildir. Her insan paha biçilmezdir; dünyaya insanlığa ve ülkesine yapacağı katkıları kimse öngöremeyecektir.

b. Yönetim ve Organizasyon yapısına ilişkin değerlendirmeler

• AFAD'ın ana misyonunun tanımlanması, öncelikli odağının koordinasyon mu yoksa operasyon mu olacağının belirlenmesi gerekmektedir.

• Bu kadar fazla koordinasyon sorumluluğu bulunan bir kurumun, Bakanlıklar üstü bir konum olarak Cumhurbaşkanlığına bağlanması gerekmektedir.

• Kızılay'ın insani yardım kapasitesi, sorumlulukları ve STK akreditasyon rolü güçlendirmelidir.

• AFAD'da daha fazla âdem-i merkezîyetçi (yerelden güç alan) bir yapılanma vizyonu hayata geçirmelidir.

• Özellikle yerelde belediyelerle daha aktif çalışma, itfaiye teşkilatlarının arama kurtarma kapasitelerini geliştirme, insan kaynağı verilerini yönetme kapasitesinin geliştirilmesi gerekmektedir.

• Afet yönetimi bütüncül bir süreçtir. Merkezi organizasyon modeli hiyerarşik değil fonksiyonel olmalıdır. (Önleme/hazırlık süreci (en zayıf alanımız) afet anındaki müdahale süreci, sonrası da her anlamda bir iyileşme/iyileştirme ve risk yönetim işlevlerine göre kurgulanmalıdır).

• Tüm karşılaşılabilecek afetlere göz önüne alınmalıdır.

• Büyük bir bilgilendirme ve eğitim seferberliğinin yapılmalıdır.

• İnsani yardım faaliyetlerinde hazırlayıcı, denetleyici, akredite ve koordine eden rol üstlenmeli, bağış ve yardım operasyonundan çıkmalıdır.

• AFAD daha çok, zarar önleme, bilişim ve teknik alt yapı, arama kurtarma, donanım, akreditasyon, barınma çözümleri gibi konulara odaklanmalı ve orta vade de bu alanlara ilişkin inovatif yatırımlar yapmalıdır.

• AFAD'ın bilimsel tarafında bulunan komisyonların daha sade bir yapıya kavuşturulup iletişim ve sosyal bilimcilerin de dâhil olduğu bir Bilim Kurulu oluşturulmalıdır.

• AFAD'ın bilimsel kapasitesini kurumsallaştırmak için; araştırmaların sürdürülebilirliğini sağlayacak "Afet Araştırmaları Enstitüsü" ve eğitimler ile akreditasyon süreçleri için "Afet Yönetim Akademisi"nin kurulması faydalı olacaktır.

- Kurumsal yapılar insani yardım faaliyetlerini sürdürülebilirlik ve etkinlik açısından bu konudaki uzman STK'lara devretmeli, her kurum veya STK kendi misyonuna dönük katkı vermeli.

V. Ekonomik Normalleşmeye İlişkin Öneriler

a. Genel Öneriler

- İş dünyası kamu ile bir araya gelerek, barınma sorununa özellikle istihdamın geri dönüşünü sağlayacak bir anlayışa odaklanıp hızlı bir plan sunmalıdır.
- Konteyner, çadır, soba gibi acil ihtiyaç malzemelerindeki KDV oranları sıfırlanmalıdır.
- Bölge ihtiyacının imarına yönelik hammadde ve yarı mamuller için gümrük dahil vergiler kaldırılmalıdır.
- Gayrimenkulün menkulleştirilmesi katkı sağlayacak bir açılımla büyük bir kampanya ile birim m2 maliyetleri üzerinden konut başışı toplanmalıdır.

- Devlet sosyal konut projeleri belirli bir aşamaya gelirken arsa üretimi ile orta ve yüksek gelir grubuna yönelik projeler üreterek gelir düzeyi yüksek grupların bölgeyi terk etmesinin önüne geçmelidir. (Finansman ihtiyacını da azaltacaktır.)

- Borsaya kote şirketler ile halka arz edilen şirketlerdeki kâr dağıtımları üzerinden teminata kabul edilecek bir tahvil karşılığı bir deprem fonu oluşturulmalı birikimine pay ayrılmalıdır.

- Bölgeye özel ve acil ticari, Eximbank ve bireysel kredilere ilişkin teşvik ve ötelemeler getirilmelidir.

- Bölgedeki firmaların keşide ettiği çeklerin ödenmesine ilişkin kredi çözümleri getirilmeli ki diğer bölgelerin ekonomisini olumsuz etkilememelidir.

- İş Dünyası örgütleri bölgedeki üyelerine pazar paylarını kaybetmemeleri için diğer bölgelerdeki üyeleri ile üretim kapasitelerine destek vermelidir.

- Özellikle bölge payının önemli olduğu tarım ve ihracata özel çözümler üretilmelidir.

- 2023 senaryolarına ilişkin projeksiyonlar ve risk yönetim stratejilerine ilişkin dokümanlar paylaşmalıdır.

- Kapsamlı mali aflar gibi hususlar tekrar gözden geçirilmeli; özellikle mali af, finansman ihtiyacını karşılamaya yönelik ve bölgeye özel destekleri kapsayacak bir modele evrilmelidir.

- Özellikle DASK'ın yapısı tekrar gözden geçirilmeli, sigortalı binaların oranının, tazminat oranlarının artırılmasına yönelik tedbirler alınmalıdır.

- Tarım sektörünün bölgedeki payı yüksek olduğundan, gıda arzının orta vadede etkilenmemesi için; bölgesel kırsal kalkınma projesi hemen başlatılmalıdır.

- Büyük kamu yatırımları ve satın alımlarının kısmi veya bütünsel olabileceklerin bölgeye kaydırılmalıdır (mesela (TOGG batarya üretimi, ASELSAN'ın bazı üretim birimleri gibi).

- Kamunun istihdamı yüksek işleri deprem bölgesine kaydırılmalıdır. (Örn. Telekom, Turkcell çağrı merkezi yatırımları)

- Bölge firmaları için serbest bölge kurulmalıdır.

- Suistimallerin önüne geçmek için aşağıdaki verileri içeren depremzede iş adamı kimlik kartı oluşturularak bir veri tabanı çalışması yapılmalıdır:

Sektörel bilgileri, ticaret hacmi, ihracat hacmi, insan kaynağı durumu, hammadde, stok, üretim kapasitesi; Depremden etkilenme durumları, zarar durumunun raporlanması (bina ve taşınmazlar, ticaret hacmi, ihracat hacmi, personel durumu, üretim kapasitesi);

İhtiyaç ve Talepleri (Bina, Yönetim Desteği, Personel Desteği, Üretim Desteği, Depolama Desteği, Lojistik Desteği, Finansman Desteği.

b. Üretim Faktörleri açısından ve Meslek Örgütleri tarafından verilebilecek Destekler;

Arazi ve Taşınmazlara İlişkin

- Bina, Depo gibi destekler, Çadır ve Prefabrik üretim ve depolama alanları kurulumu,
- Yakın bölgelerde müsait tesis ve arazisi olan işletmelerimizle eşleştirip ortak kapasite kullanımları,
- Özellikle ihracat yapan işletmelere yönelik Pazar payı kaybının önlenmesi için fason üretim desteği,
- Özellikle Liman veya lojistik merkezlerinde idari ofis desteği,
- E-ofis desteği, Dış ticaret yapanlara yönelik ofis ve tedarikçi desteği,
- Bölge dışında olup da o bölge kökenli iş insanlarının yeni yatırımlarını bölgeye kaydırmasının sağlanması.

Hammadde ve Stoklara İlişkin

- Üretim kapasitesini koruyan ancak hammadde ve yarı mamul zaiyatı olan işletmelere diğer üyelerden hammadde stok temini,
- Mevcut hammadde ve stokları için geçici depolama alanları,
- Mevcut hammadde ve stokları için lojistik desteği,
- Bölgede en çok talep edilen hammadde ve yarı mamulde fahiş fiyatların önüne geçecek bir fiyat veri tabanı çalışması.

İnsan Kaynağına İlişkin Destekler

- Kilit eleman kayıpları varsa buna ilişkin geçici personel desteği,
- Personel ihtiyaçlarının tespiti sonrası temini için tüm kanallardan ilan verme vs. gibi destekler,

- Özellikle gerek konteyner kentlerini sanayi bölgeleri etrafında kurulmasının sağlanması,

- Pazar kaybına uğramamak için dış ticaret operasyonlarına dış ticaret firmaları veya sektör firmalarınca destek verilmesi,

- Bölgedeki istihdamı özendirecek teşviklerin acilen verilmesi için kamu nezdinde girişimlerde bulunulması.

Sermaye ve Finansman Desteği

- Kredi ve hibe desteklerinin süreçlerinin hızlandırılması ve talebe yönelik destek mekanizmalarının oluşturulması,
- Vergi, prim borç ötelemelerinin kapsamına ilişkin çalışmaların sunulması,
- Ticari borçlarına ilişkin diğer bölgeleri etkileyecek durumların varsa belirlenmesi (ana müşteri bölgede olanlar, büyük miktarda çek ve senet alacağı bölgede olanlar gibi),
- Banka kredi, bireysel kredi, dış ticarete ilişkin kredi ve teminatların ötelenmesinin sağlanması.

VI. Sonuç

Sonuç olarak depremin toplumsal etkileri yanında, ekonomik etkileri de bulunmaktadır. 1999 Marmara Depremi sonrası ekonomik etkileri kısa vadede olumsuz olsa da 2000 yılından sonra birçok makro ekonomik veride düzelmeler hızlı olmuştur. Ancak sonra yine özellikle siyasal riskler, ekonomi politika hataları ile 2001 yılında büyük bir krizle karşı karşıya kalınmıştır.

Burada önemli husus oluşacak finansman ihtiyacının nasıl karşılanacağıdır. Özellikle cari açığın finansmanı ve bölgenin ihracat kaybı, tarımdaki önemi dikkatle ele alınması gereken konular olarak önceliklenmelidir. Afet yönetimi bütüncül bir süreçtir.

Öncesi hazırlık süreci, risk yönetimi, afet anındaki müdahale süreci, sonrası da her anlamda bir iyileşme/ iyileştirme sürecini içermektedir. Tüm bu süreçlerin modern, bilimsel metodoloji ve yetkin kadrolarla yürütülmesi, doğal afetleri en az zararla atlatmamızı sağlayacak ülke kaynaklarının oluşacak hasarların tamiri yerine, bizi daha ileriye taşıyacak alanlara yatırım yapılmasını sağlayacaktır.

Afet Dönemlerinde Kriz Yönetimi

Afet sonrası yaşanan süreç kriz yönetiminin en pürüzsüz ve imtina ile yapılması gereken dönemdir. Kriz dönemlerinde hassasiyetle yaklaşılması gereken bir takım başlıklar vardır. “Aman, dikkat!” dediğimiz türden olan bu başlıklar zaman zaman hayati sonuçlar doğurabilir.

Nesrin FIRAT
NF Gelişim Danışmanlık

İsterseniz öncelikle, terimlerin ne anlama geldiğine bakalım. Anlamını bilmediğiniz kelimenin yorumu da anlamsız ve faydasızdır. Vikipedi ve TDK üzerinden 2 tanıma yer vermekte fayda var.

Kriz; (buhran, bunalım), bir örgütün üst düzey hedeflerini ve işleyiş biçimini tehdit eden veya hayatını tehlikeye sokan, acil karar verilmesi gereken, uyum ve önleme sistemlerini yetersiz hale getiren gerilim durumudur.

TDK’da ise; Bir ülkede veya ülkeler arasında, toplumun veya bir kuruluşun yaşamında görülen güç dönem, bunalım, buhran, çöküntü. Bir şeye duyulan ani ve aşırı istek.

Dezenformasyon; Bilinçli ve kasten üretilen, paylaşılan ya da yaygınlaştırılan yanlış bilgi. **TDK’da ise;** Bilgi çarpıtma, olarak geçiyor.

Mezenformasyon; herhangi bir kasıt olmaksızın (ya da kastın tam olarak anlaşılmadığı durumlarda) paylaşılan yanlış bilgi, **TDK’da** tanıma yer verilmemiş.

Malenformasyon; doğru bilginin zarar verme amacıyla paylaşılmasına verilen isimdir. **TDK’da** tanıma yer verilmemiş.

6 Şubat Kahramanmaraş/ Pazarcık depremini ele alarak, birkaç örnek üzerinden ilerleyelim. Bir grup, insanlarla dalga geçerek eğlendiler. Sosyal medyada asılsız ihbarlar yayınladılar, enkaz altında olanları arayarak dalga geçtiler, çeşitli asılsız ihbarlar paylaştılar. Bunun ne kadar fazla zaman ve insan kaybına yol açtığını/ açacağını tahmin edebiliyor musunuz?

Depremi ilk günü ekibimle bir kriz masası oluşturdum ve bulunduğumuz birçok gruptan ya da sahada olan ekip üyelerimizden gelen ihbarları değerlendirerek, ilgili ekiplere ulaştırıyor ve göçük altında kalan insanlara nefes olmayaa çalışıyoruz. İlk 3 gün, sayısız ihbarın teyit edilmesi çok önemli idi bizim için. Çünkü;

- Aldığınız ihbar asılsız ise, yönlendirdiğiniz AFAD, KIZILAY veya diğer sivil toplum kuruluşlarının arama kurtarma ekiplerinde sahada 1 can kurtarmak için çalışan, 1 cana can olmanın derdine düşenleri yanlış yönlendireceksiniz,

- Teyit bilgi olmadığında, kilometrelerce gidilen yolda kaybedilen zamanı birçok insanı kurtarmaya verebilecek ekipler,

- İnsanları yanlış bilgiler ile umutlandırmak, net bilgi paylaşımı yapmamak her bir kanalın düşkün olan motivasyonunu daha da düşürecek.

Bu kısasları göz önünde bulundurarak, ilk 3 gün her gelen ihbarı arayıp teyit ederek, ilgili ekiplere yönlendirmeleri yaptık. **İlk günler göçük altındaki vatandaşları kurtarmak öncelikli idi.** 3. Gün LinkedIn başta olmak üzere Instagramdan @depremdetek ismi ile bir sayfa oluşturduk ve içinde bulunduğumuz gruplardan, Kızılay, AFAD, Gençlik Merkezleri gibi birçok kanaldan gelen bilgiler, iş insanlarının, şirketlerin, STK’ların birçok farklı kanalın yaptığı çalışmaları, yemek dağıtım noktalarından, yiyecek, giyecek, çadır ihtiyaç ve dağıtımı, tahliye planı gibi bilgileri, yine bizlere gelen bilgiler üzerinden teyit ederek paylaştık. Tüm dâhil olduğumuz gruplardan da teyitli bilgi akışını sağlayarak, deprem bölgesindeki depremzedelere ulaşımını sağladık.

Sistemi kurgularken önceliklendirmeyi;

1 aşama; hayat kurtarma,

2. aşama; hayatı idame ettirme, şeklinde yaptım. Burada öncelik sıralaması çok önemli bir nüans. Bunları yaparken zaten deprem bölgesine giden yardım tırlarını ilgili kanallara ya da ilgili kişilere yönlendiriyorsunuz. Eğer doğru planlama yapılmaz ise, şahit olduğumuz gibi, yollara tırlarla dökülen yardım malzemelerinin ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmamasının da vebalini taşırsınız.

Bu arada, sosyal medya yıkılıyor. Sürekli farklı haberler alıyoruz.

Hâlâ gelen ihbarlardan biri, **çadır ihtiyacına** dair asılsız haberler. Çadır ihtiyacının Kızılay’ın bazı kurumlara yetki

vererek karşıladığı yönünde bir haber aldık ve sosyal medyadaki yayınlanan her bir numara arandı. Sonra yalan haber çıktı, verilen irtibat numaralarına ulaşılamadı. Daha sonra 112'de, alan kodları ile vatandaşların arayarak çadır ihtiyacını karşılayabilecekleri haberi geldi. Numaralara ulaşamıyor. Hatay Hassa'da 25 haneli bir köyde tüm haneler yıkılmış, gaziler ve yaşlı hasta insanlar var köyde. Çadır, yakacak, yiyecek ihtiyacı söz konusu. Hatta aradığımızda, yiyecek de o kadar önemli değil, kuru bir lokma buluruz yemeye ama çadır ile yakacak ihtiyacı var. Köy dağ köyü, kimse ulaşamıyor. Havadan yardım sağlanamıyor. Gençlik merkezinde yönetici gençlerden biri üzerinden çevik kuvvetleri devreye soktuk ve ulaştı yardım. Var olsunlar.

Deprem 10'uncu günü, 112 çağrı merkezinden bir arkadaş ile konuşuyorum, size çadır için ulaşamadık canım dediğimde, olayın farklı boyutunu öğreniyorum. Asılsız bir haber yüzünden telefonlar kilitleniyor, her saniye çağrı düşüyor ve ulaşamıyorsunuz. Sizin için çok basit bir durum, çok farklı boyutlara yol açıyor.

- Çalışan, 12 saatlik periyotlarla vardiyalı iş yapıyor, -Kriz durumundan dolayı, zaruri ihtiyaçlar dışında molalar iptal,

- Her gelen çağrıyı doğru yönlendirmenin yanı sıra, çağrı kaybı dediğimiz durumlarda, alınamayan çağrıların 112 açısından önemi,

- Asılsız haberden dolayı ilgisiz ama can önemiyeti yönünden önemli bir kurumun ilgili hale gelmesi, ama ilgisiz alakasız çağrıları karşılamak durumunda kalması.

Hem can kayıplarına hem çalışanın motivasyon ve zaman kaybına sebep durumlar. Olay ne? Asılsız haber! Deprem bölgesinde, giyecek ve yiyecek yardımı dağıtan bir kurumun yöneticisi yine kurumun çadır dağıttığı bilgisi aktarıldığından telefonlara yetişemediklerinden bahsetti. Bir yandan insanlara yiyecek, giyecek yardımı yapmaktalar. Ortam karışık. Diğer yandan asılsız haberlerden dolayı sürekli çalan telefonlar. Düşünsenize, çok acil bir bilgi için arayanlar, o an ulaşamayacaklar. Birçok soruna yol açabilecek sorumsuzca paylaşılan haberler, kulaktan dolma bilgiler.

Ülkemizde meydana gelen depremler sırasında görülen kısa süreli ısımaların afet sonrası birçok komplo teorisi ve dezenformasyona konu olduğu bir gerçek. Bunlardan en önemlisi bizzat ilgili yetkili tarafından yapıldığı için kafalarda soru işaretleri bıraktı. Haber şöyle;

6 Şubat 2023'te merkez üssü Kahramanmaraş olan depremlerle ilgili birçok komplo teorisi yazıp çizildi. Türkiye Uzay Ajansı (TUA) Başkanı Serdar Hüseyin Yıldırım, 4 Kas 2021'de Titanyum alaşımlı 10 metre uzunluğundaki çubukları uzaydan dünyaya istediği hedefe gönderebilen "savaşçı uydular" olduğunu ve bu savaşçı uydular ile yedi sekiz büyüklüğünde deprem yaratıldığını öne sürdü. Bazı paylaşımlarda Yıldırım'ın bu konuşmasının depremden sonra kaydedildiği de düşünüldü.

Özellikle siyaset, sosyal medya fenomenleri, sanatçılar ya da bilinirliği ve takipçisi yüksek olan kişiler, firmalar için bu 3 terim üzerinden kurulan tuzaklara fazlasıyla rastlanmakta. **Dezenformasyon, Mezenformasyon ve Malenformasyon.**

Yanlış ve yalan bilgi karalama uğruna yayılıyor, sosyal medyada hızlı bir etkileşim görüyor, bir anda söyleyen de dahil, kulaktan kulağa misali yayılan ve farklılaşmış hâli bu haberlere, inanır hâle geliyor.

Yalnız bu tarz dezenformasyon ya da mezenformasyonlara özellikle afet gibi acil durumlarda, imtina etmek gerekir. İnsan hayatıyla oynamanın vebali büyük. Malenformasyon zaten genel olarak siyaset ve sanat camiasında daha sıklıkla karşılaşılan, ilgili kişiyi tamamen yok etmek üzere kurgulu bir durum.

Peki ne yapmalı?

Her firmanın ya da kurumun kesinlikle bir kriz masasının olması gerekiyor. **Olmaz, başıma gelmez diye bir şey yok**, bunu anlamakta fayda var. Başımıza gelecek her tür sorunu, önceden kurgulayarak, önlem almak ve başa geldiğinde de alınan tedbirleri hemen uygulamaya geçirmek, her bir kurum, STK ya da firmayla birlikte ülkeyi kalkındıracak, ince nüanslardandır.

Felaket tellalı olmaya gerek yok diyerek, kulağımızı tıkayıp, gözümüzü yumduğumuz müddetçe, maalesef, birçok afet ya da salgın ya da ekonomik veya sosyokültürel yapıya etki edecek tüm krizlere yenik düşeceğiz.

Tedbiri almak, takdiri Allah'a bırakmak gerek. Külli ve cüzi iradedden bahsediyorsak, irade takdiri bize bırakılan durumu doğru algılayarak yönetmekle yükümlüyüz.,

Soru şu: Siz hangi tedbirleri aldınız ya da alıyorsunuz?

Buyurun bu sorunun kapsamını daha net sorgulayabilmeniz için, farklı sorulara da cevaplarınız ile destekleyelim.

- Firmalarınızda kriz masanız var mı?
- Var ise gerçekten yetkinliği olan kişilerden mi oluşuyor yoksa var olsun diye mi var?
- Kriz masası her zaman canlı tutuluyor mu?
- Proaktif ve çevik mi?
- Sorun tespitleri ve çözümler ile ilgili hiyerarşik düzende, tüm kanallara iletiliyor mu?
- Kriz dönemlerinde kurulup sonra feshedilen bir masa mı yoksa sürdürülebilirlik sağlanmış durumda mı?

Her yaşanan kriz; öncesi, anı ve sonrasının doğru yönetimi ile kriz yönetimi doğru sağlanabilir. Bu süreçte;

- Tespitlerin doğru yapılması,
- Önlemlerin alınması,
- Uygulamaya geçilmesi,
- Sürdürülebilir kılınması önem arz eder.

Son yüzyılın en büyük deprem felaketinde ne yaptık;

- **Başında** önlem almadık,
- **Anında** birlik olduk, destek verdik,
- **Sonrasında** uygulamalara taşımamız gereken nüansları doğru tespit ederek, doğru yönetmekle yükümlüyüz,
- Her kanalda uygulamaya aldığımız önlemlerin, **sürdürülebilir** kılınması ile mükellefiz.

Öyle zamanlar olur ki, canınızdan can gider ama siz can kurtarmak, canlara dokunmak için, yitirdiğiniz canın derinde olmaz, kurtaracağınız canın derdine düşersiniz. İşte bu liderlik vasıflarındandır.

Liderler;

- Önceliklendirmeleri iyi yapanlar,
- Zaman yönetiminde usta olanlar,
- Doğru yetkinlikteki kişiler ile doğru ekip kuranlar,
- An'a takılmayan, ama bulunduğu an'ı doğru planlayan ve yönetenlerdir.

Kriz masasında kimler olmalı;

- Süreçlere hâkim bir lider,
- İSG uzmanı,
- Kurumsal iletişim sorumlusu,
- İK yöneticisi,
- Departman yöneticileri.

Genelde, her kuruluşun (şirket, kurum, STK gibi) örgütsel yapısı farklıdır. Kriz masası fazla kalabalık olmamak kaydı ile, hızlı karar alacak, iş takibini yapan, iç ve dış iletişimi en kısa sürede sağlayabilecek, çevik, inovatif, sözünü esirgemeyen, çözüm odaklı, işini önemseyen ve sorumluluk sahibi kişilerden oluşmalı.

Bomba imha ekibindeki bir yüksek patlayıcı mühendisi dostumun anlattığı bir yaşanmışlıkla buluşturayım sizi. Annesi hastalanıyor ve ambulans ile hastaneye kaldırılacaklar, ambulansa binecekken bir ihbar geliyor. Valilik önünde, bomba yüklü bir araç var. Annesini, eşi ve

babasıyla hastaneye yollayıp, kendisi ilgili konuma gidiyor. Anlatırken; "Hocam bazen öyle kriz anları yaşarsınız ki iki tarafta da can var. Birinizde canınızdan can var iken diğeri vatanınızdan can(lar). Vatan her daim azizdir. Annem de kabul etmedi. Önce 'vatan' evladım dedi. Annemi tercih etsem, bomba yüklü aracın patlaması ile sayısız insanın zarar gördüğünü bilmek kadar ağır bir yükü kaldıramazdım asla."

Kriz yönetimine dair bu örnek çok manidar ve değerli bir hikâye.

- Her bir ihtiyacı görmek,
- İhtiyacı doğru anlamak ve gidermek için yetkinlikleri değerlendirmek,
- Hızlıca harekete geçerek, ihtiyacı gidermek,
- Doğru yönetim ve sürdürülebilir kılmak.

Kriz yönetimlerinde önemli nüans ve dokunuşlar bunlar.

İsterseniz **Kriz Masasında** bulunacak **Lider** kişilerin özelliklerine de bir bakalım.

- Psikolojiyi doğru yönetenler,
- İyi gözlem yapanlar,
- İç motivasyonu doğru yönetenler,
- Zamanı doğru yönetenler,
- Verileri doğru analiz ederek yorumlayanlar,
- Geleceği eldeki veriler ile doğru tespit edenler,
- Kendisini çok iyi tanıyan ve yönetenler,
- Durumu çok iyi gözlemleyen ve duruma uygun hızlıca karar alarak uygulama yetkinliğine sahip olanlar,
- Sürdürülebilir projeleri hayata anında geçirenler, olmalı.

Dersler aldığımız her bir yaşanmışlık, bizlere öngörü kuvvetini aşlar. Müneccim değil hiç kimse, ama doğru verileri, doğru analiz ederek okuduklarını da doğru kurgularla ifade edenler, geleceğe dair konuşurlar. Krizlerin en büyüklerinden biri de manipülasyonların çok fazla olması. Özellikle pandemi ile dijitalleşmenin ne olduğunu da öğrendiğimiz son birkaç yıl içerisinde, bilgiye erişimle birlikte, bilgi kirliliğinin de hat safhaya ulaştığına şahit olmaktadır. Çünkü bir haber, bir olay, bir durum hakkında, bir anda sosyal medyada, her birey kendince yorum yapar, olay kulaktan kulağa oyunu misali öyle bir boyuta gelir ki, gerçeği yansıtmanın, ucundan ya da kıyısından dahi tutulacak vaziyette olmaz. Bir de bununla kalsa iyi, insan hayatı öncelikli durumlarda, hem zaman yönetimi adına hem insan gücü adına ciddi kayıplar da yaşatır.

Afet durumlarında kriz ve acil durum yönetiminde öncelikler vardır. Yine yaşadığımız afetten örnekleme yapalım. Türkiye deprem bölgesi ve depremle ilgili acil

durum yönetmeliğinin 8. maddesi gereğince; **İş yerinde meydana gelebilecek acil durumlar**, yapılan risk değerlendirmesi sonuçları ile aşağıdaki ve benzeri hususlar dikkate alınarak belirlenir:

- Yangın ve patlama ihtimali.
- Tehlikeli kimyasal, biyolojik, radyoaktif ve nükleer maddelerden kaynaklanan yayılım, zehirlenme ve salgın hastalık ihtimali.
- Doğal afetlerin meydana gelme ihtimali.
- Sabotaj ihtimali.

Ne yaptık bu konuda?

- Herhangi bir önlem almadık,
- Simülasyonlar yapmadık,
- Uygulamaları önemsemedik,
- Eğitimleri almadık,
- İşin uzmanlarından destek almadık...

Kısaca umursamadık. Yaşadığımız nice deneyimden ders almadık ve unuttuk.

İnsanoğlu bu tarz durumlar ile karşı karşıya kaldığında ilkel beyin direkt devreye girer. Ya kaç der uzaklaş ya da kal savaş. Yalnız rahavetine düşkün olan beyin genelde kamayı, zora gelmemeyi tercih eder. Bu yüzden de acılarla yüzleşmek, çalışmak yerine, unutma taraftarıdır genel olarak. Unutmayalım ki, yarın da gelecek ve dün gibi geçecek. Önlem almak, kriz durumlarını öngörülü ve tedbirli yönetmek, bizim farkına vararak farkındalığımızla mümkün olacaktır.

Mevlâna der ki, "İnsanı ateş değil, kendi gafleti yakar; Herkeste kusur görür, kendisine kör bakar. Neye nasıl bakarsan, o sana öyle bakar." Yüreğe dokunan her bir yüreğin, yüreğine sağlık. Tekrar geçmiş olsun hepimize.

Onur

Alışverişte Onur Sözü

Bütçenizin
değerini
Onur
bilir

onurmarketler onurmarketler onurmarketler onurmarket.com

"İster 100 TL'lik ve
250 TL'lik kartlardan alın,
ya da istediğiniz tutarı yükletin.
Onur Alışveriş Kartlarını
dilediğinizle paylaşın"

Ramazan'ın en
bereketli kolisi
Onur Market'te!

BEREKET PAKETİ
490 TL

Bereket Paketi

ONUR BEREKET PİLAVLIK BULGUR 1 KG
ONUR BEREKET KIRMIZI MERCİMEK 1 KG
ONUR BEREKET YERLİ PİRİNÇ 1 KG
ONUR BEREKET FASULYE 1 KG
ONUR BEREKET NOHUT 1 KG
ORKİDE AYÇİÇEK YAĞI 1 L
ARBELLA MAKARNA 500 G (2 Adet)
ARBELLA ARPA ŞEHİRİYE 500 G
SİNANGİL İRMİK 500 G
LIPTON DOĞU KARADENİZ ÇAY 500 G
ONUR BEREKET TOZ ŞEKER 1000 G
GÜL ARAS KÜP ŞEKER 1000 G
TAMEK SALÇA 830 G
SİNANGİL UN 1000 G
CEM BEZELYE 830 G
SALINA TUZ 750 G
KNORR HAZIR ÇORBA KREMALİ TAVUK
MARMARABIRLIK ZEYTİN 500 G
SEYİDOĞLU SADE HELVA 350 G
SEYİDOĞLU REÇEL 380 G
KOCATEPE TÜRK KAHVESİ 100 G
ÜLKER ÇOKOKREM 250 G
DR.OETKER KAKAOLU PUDİNG 147 G

Yasin AKDERE
MÜSIAD Enerji ve Çevre Sektör Kurulu Uzmanı

Yeni Dünya Düzeninde Sürdürülebilirlik ve İş Modelleri

Geleceği şekillendirecek eğilimlere dair, bugünden harekete geçmeliyiz!

- Dijital dünya / dijital vatandaşlık
- Otomasyon / yapay zekâ
- Yaşam boyu öğrenme / hibrit ve uzaktan öğrenme
- Sürdürülebilirlik

Son yıllarda küresel ısınmanın ve azalan yeryüzü kaynaklarının olumsuz etkileri bireysel yaşantımızda ve tüm dünyada hissediliyor. Oluşan bu farkındalık sürdürülebilirlik kavramının öne çıkmasını sağlıyor.

Bugün dünyanın karşı karşıya olduğu güçlükler, Türkiye'nin de dahil olduğu Birleşmiş Milletler'in 193 üye ülkesinin oybirliği ile 2015 yılında yürürlüğe giren "2030 Sürdürülebilir Kalkınma" gündeminin güçlendirilmesi ve desteklenmesine duyulan ihtiyacı gözler önüne sermektedir. Söz konusu gündem kapsamında tanımlanan 17 maddeden oluşan "Sürdürülebilir Kalkınma Amacı (SKA)", refah ve esenliğin artırılması ve yoksulluğa son verilmesinin yanı sıra iklim değişikliği ile küresel mücadeleyi ekonomik ve sosyal açıdan kapsayıcı bir kalkınma modelinin ayrılmaz parçası hâline getirmeyi öngörmektedir.

Nitekim, Avrupa Birliği (AB), 11 Aralık 2019 tarihinde açıkladığı Avrupa Yeşil Mutabakatı ile 2050 yılında iklim-nötr ilk kıta olma hedefini ortaya koyarken; aynı zamanda sanayisinin dönüşümünü gerektiren yeni bir büyüme stratejisi benimseyeceğini ve tüm politikalarını iklim değişikliği ekseninde yeniden şekillendireceğini açıklamıştır. Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamındaki ilgili eylemler, enerji, ulaşım, sanayi, finans, inşaat, tarım dahil AB ekonomisini yeniden şekillendirecek ve her geçen yıl ivme kazanacak bir dönüşümün temellerini teşkil etmektedir.

2030'lu yıllarda şu anki işlerin üçte ikisinin yapay zekâ destekli araçlar tarafından yapılabileceği öngörülüyor. Bu durum, farklı disiplinlerde farklı yetkinlikler kazanmamız gerektiğini, yeni dünya becerilerinin gitgide önem kazanacağını gözler önüne seriyor. Örneğin oyun geliştiriciliği, robotik mühendisliği, dijital pazarlama, siber güvenlik mühendisliği...

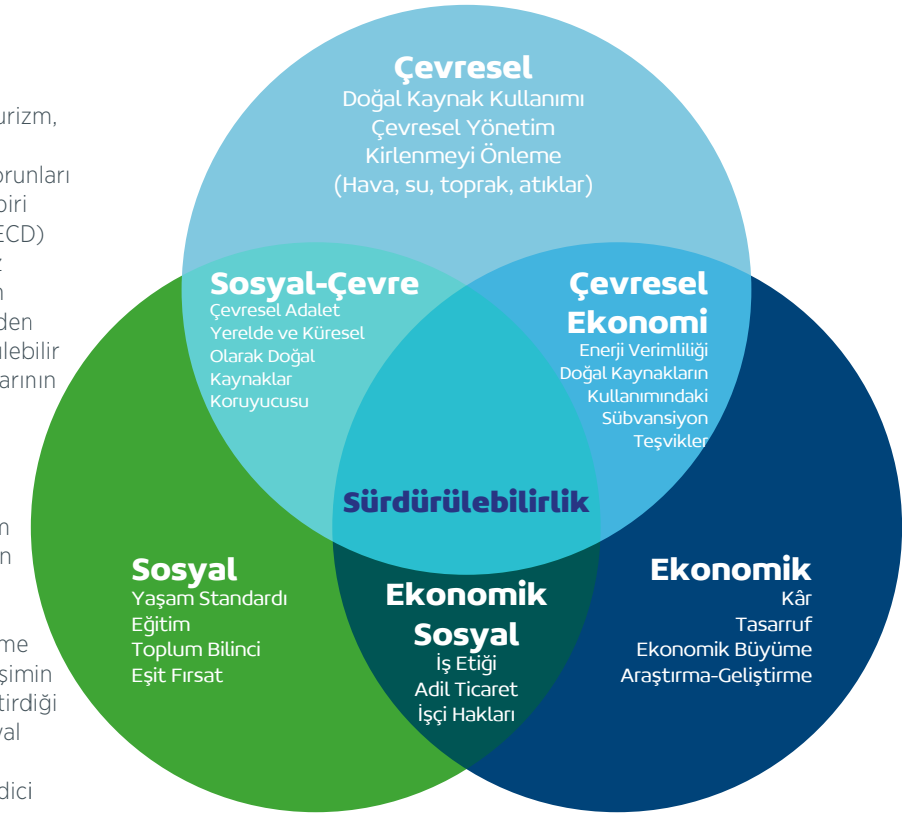
Sürdürülebilir Kalkınma Modeli

Sürdürülebilir yaklaşımlar, ekonomik kalkınma, turizm, tarım, endüstri, kentleşme/yapılaşma, ekosistem yönetimi, su kaynakları ve kirlilik yönetimi gibi sorunları ele almaktadır. En çok kabul gören tanımlardan biri olan İktisadi İş Birliği ve Gelişme Teşkilatı'nın (OECD) tanımına göre; sürdürülebilir kalkınma, günümüz kuşaklarının gereksinimlerinin gelecek kuşakların gereksinimlerinin karşılanmasında ödün verilmeden gerçekleştirilmesidir. Diğer bir anlatımla, sürdürülebilir kalkınma, bugün ve gelecekteki yaşam standartlarının yükseltilmesi amacıyla değişime gidişidir. Sürdürülebilirliğin üç ana başlığı, sürdürülebilir kalkınmanın ne olduğunu açıklamak için kullanılan başka bir popüler çerçevedir. Bu araç, sürdürülebilirliğin konuyu tartışırken hayati önem taşıyan ekonomik, sosyal ve çevresel faktörlerden oluştuğunu aktarır:

Ekonomik sürdürülebilirlik, bir ekonominin büyüme yeteneğini tanımlar. Bu, birçok sürdürülebilir girişimin finansman ve güçlü bir ekonomik gerekçe gerektirdiği günümüz toplumlarında özellikle önemlidir. Sosyal adalet, fırsat eşitliği, kapsayıcılık, eğitim, sağlık, toplum bilinci gibi hayatın her alanında tatmin edici ve sürdürülebilir bir standarda ulaşmayı anlatır. Bir yandan da sosyal sorunlara çözüm yaratacak girişimcilik projelerine kapı aralar.

Sosyal sürdürülebilirlik, sosyal yapılara, refaha ve uyuma önem verir; yoksulluğun, savaşların ve adaletsizliklerin etkileyebileceği tüm faktörleri kapsar. Kaynakları koruyarak ekonomik büyümeyi sağlamayı ve refahı yükseltmeyi hedefler. Yeşil yatırımlar, inovasyon ve Ar-Ge, adil ticaret, sürdürülebilir finansman, döngüsel ekonomi gibi kavramları ön planda tutar.

Çevresel sürdürülebilirlik, dünyadaki yaşamı desteklemek için doğal kaynaklar ve biyolojik çeşitlilik gibi şeylerin önemini sembolize ettiğinden, belki de üç sütundan en bariz olanıdır. Karbon ayak izini azaltmak, üretimde kaynakların sürdürülebilir kullanımını sağlamak, atık yönetimi, biyoçeşitliliğin korunması, enerji ve su tasarrufu, geri dönüşüm gibi adımlarla ekosistemin bütünlüğünü ve esnekliğini korumaya odaklanır.

Sürdürülebilirlik ilkeleri, özellikle gelecek nesiller için huzur dolu bir yaşamın yanı sıra devamı gelecek bir kültür oluşturmayı da amaçlıyor. Sürdürülebilirlik ilkeleri temel olarak üretirken ve tüketirken tüm canlıların haklarına saygı göstermeye dayanıyor. Tüm çevreyi etkileyecek tahribatları önleyecek uluslararası kurallar belirlenmeli, şeffaf, adil, eşitlikçi bir ekonomik politika oluşturup uygulanmalıdır. Herkes için daha iyi bir gezegen oluşturmayı amaçlayan sürdürülebilirliğin ilkelerinden bazıları şu şekilde sıralanıyor:

1. Yalnızca gerektiği kadar satın al ve tüket,
2. Tüketirken diğer canlıların ihtiyaçlarını da hesaba kat,
3. Enerjiyi verimli kullan ve yenilenebilir enerji kaynaklarını tercih et,
4. Geri dönüşüme katılabilen ürünleri kullan,
5. Eylemlerinin sonuçlarını hesaba katarak ilerle,
6. Atık üretimini sıfırla veya atıkları farklı bir fayda üretmek için kullan,

Bu yazıyı

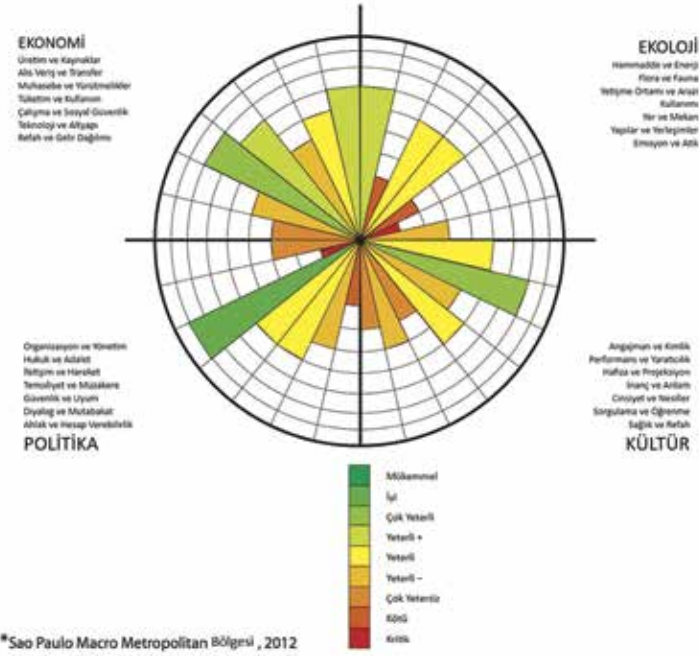
uygulaması

CERÇEVE
Podcast

kanalı üzerinden dinleyebilirsiniz!

SAO PAULO

Sürdürülebilirliğin Kurumsal Şirket Politikası Açısından Önemi

Kurumsal sürdürülebilirlik, kısa vadeli finansal kazanımlara odaklanmak yerine sürdürülebilir yöntemlerle uzun vadeli büyümeye öncelik verir. Bu yaklaşım bir işletmenin ancak temel şirket politikası hâline geldiğinde amacına ulaşabilir. Bu tür bir politika, doğal kaynakları sorumlu bir şekilde kullanmayı, gezegenimizin uzun vadeli refahı için yatırım yapmayı ve iş sürecine dahil olan tüm insanlara adil davranılmasını sağlamayı taahhüt etmelidir.

Kurumsal sürdürülebilirlik felsefesi, sürdürülebilir kalkınma fikrinden doğmuştur. Bu fikir, gelecek nesillerin bağlı olduğu herhangi bir doğal kaynaktan ödün vermeden bugünün mevcut ihtiyaçlarını karşılayan büyüme ve gelişme prensibine dayanıyor.

Şirketler de tutarlı, şeffaf ve etkili sürdürülebilirlik politikalarıyla ve uygulamalarıyla bu büyük hedef için üzerine düşen görev ve sorumlulukları yerine getirmelidir.

İş dünyası açısından sürdürülebilir ekonomik kalkınmanın önemi, ekonomik gelişme ile çevre koruma arasında köprüler kurmayı sağlamasıdır. Gelecek dönemde iş modellerini ve sistemlerini dönüştürmek amacıyla iş dünyasında bütüncül yaklaşımlar ve değerler büyük bir rol oynayacaktır. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına (SKA) yönelik harekete geçmek ve ilerletmek isteyen şirketler öncelikle sorumlu iş modelleri geliştirerek sürdürülebilir yolculuklarına başlamalıdır. Buna ek olarak iklim, su ve gıda krizlerinin yanı sıra yoksulluk, çatışma ve eşitsizlik gibi küresel sorunların iş dünyasının sunabileceği çözümlere ihtiyacı olduğunun da farkında olmalıdır.

Dünyadaki üretimin önemli kısmından sorumlu olan iş dünyasının, bu konuyu ne derece dikkate aldığı sürdürülebilir kalkınmayı sağlama konusunda kritik öneme sahip. Bu noktada atılan adımların değeri her geçen gün anlaşılıyor. Aynı zamanda, sürdürülebilirliği odağına alan şirketlerin, rekabet gücünü arttırdığını söylemek mümkün. Bu bağlamda, bir araştırmaya göre, yönetici pozisyonundaki kişilerin yüzde 62'si, sürdürülebilirlik stratejisi geliştirilmesinin rekabet açısından gerekli olduğunu, yüzde 22'si ise gelecekte bu gerekliliğin ortaya çıkacağını düşünüyor. SKA'ları anlayıp, bu hedefleri iş dünyası uygulamaları ile bütünleştirmek iş dünyasına önemli fırsatlar sunmaktadır. Bu fırsatlardan bazıları:

- 1-Yeni iş fırsatları yaratır,
 - 2- Kurumsal sürdürülebilirliğin değerini artırır,
 - 3-Paydaş iş birliklerini güçlendirir ve mevzuat değişikliklerinin takip edilmesini sağlar,
 - 4-Toplumlara ve piyasaları dengede tutar,
 - 5-Dil ve amaç ortaklığı oluşturur
- (Kaynak: SKA Pusulası)

Sürdürülebilirlik, canlıların yaşamının devam edebilmesi için en temel gerekliliklerin başında gelen bir konu. Fakat yaşadığımız son depremle gördük ki, deprem mühendisliğinde hem zamandan hem de paradan tasarruf etmek söz konusu olduğunda, sürdürülebilirlik gereklilikleri atlanıyor. Sürdürülebilir şehirler, yaşam alanlarının sürdürülebilir bir hâl alması sonucu gelecekte de var olarak güvenli ve sağlıklı bir yaşamın planlanarak, yönetildiği alanlar ve topluluklardır. Birleşmiş Milletler'in 2030'a kadar ulaşılması hedeflenen Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarından (SKA) 11'incisi olan "Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar" şeklindedir.

Türkiye'de ve dünyada sürdürülebilirlik örnekleri nelerdir?

Yeşil alanlar, kentsel alanlarda hava kalitesini iyileştirerek, yeraltı suyu kaynaklarını yeniden doldurarak, hava sıcaklığını düşürerek ve akarsuları kirli akıştan korumaya yardımcı olarak sürdürülebilirlik açısından da gerçek bir değer sağlıyor. New York City'deki Central Park en büyük sürdürülebilir kalkınma örneklerinden biridir.

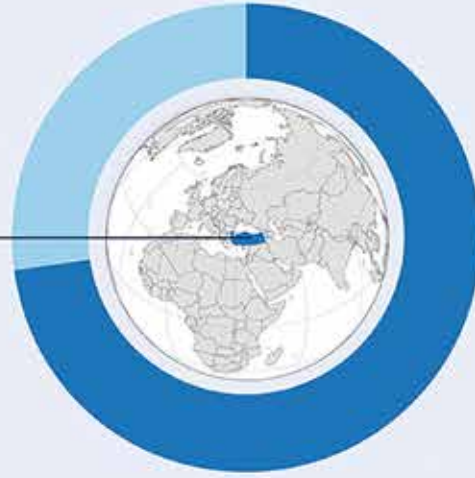
Ülkemizde Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'nin öncülük ettiği "Sıfır Atık" projesi sürdürülebilirliğin en iyi örneklerinden biridir. Sıfır atık yaklaşımının esas alınması ile sağlanacak avantajlar; verimliliğin artması, temiz ortam kaynaklı olarak performansın artması, israfın önüne geçildiğinden maliyetlerin azaltılması, çevresel risklerin azalmasının sağlanması, çevre koruma bilincinin kurum bünyesinde gelişmesine katkı sağlandığından çalışanların "duyarlı tüketici" duygusuna sahip olmasının sağlanması, ulusal ve uluslararası pazarlarda kurumun "çevreci" sıfatına sahip olmasının sağlanması, bu sayede saygınlığının artırılmasıdır.

Bor karbür hakkında merak edilenler

Türkiye'nin ilk bor karbür tesisi, 19 Mart'ta Balıkesir'in Bandırma ilçesinde açıldı

Dünya bor rezervlerinin yaklaşık **73'ü Türkiye'de bulunuyor**

%**73**

Bor karbür, elmas ve kübik bordan sonra dünyanın en **sert 3. maddesi**

Bor ve bor bileşiklerinin kullanıldığı başlıca stratejik sektörler

- Savunma sanayi
- Otomotiv
- Uzay ve havacılık
- Elektronik
- Nükleer endüstri

Bor karbürün kullanıldığı bazı stratejik ürünler

- Çelik yelek
- Zırhlı araçlar
- Nükleer reaktör kontrol çubukları
- Roket yakıtı
- Helikopter pervanesi

Borik asit ve bir miktar karbon kaynağı **2400 derecede** gerçekleşen tepkimeyle bor karbüre dönüşüyor

Kaynak: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

1972¹ den beri

www.haksanmakina.com.tr

HAKSAN
MAKİNA

CNC MACHINE
TOOLS

SHEET METAL
WORKING MACHINES

UNIVERSAL
MACHINE TOOLS

Endüstriyel
Çözüm Dostunuz

LEANTEC LRA2000-8-6AC

HIGH PRECISION
MILLING MACHINE

" INDUSTRIAL
SOLUTION
PARTNER "

CS 6250B/2000
LATHE

HYDRAULIC / SERVO
PRESS BRAKES

ECOCA SL-8

LK MV-1050

HEAD OFFICE/MERKEZ

Yenidoğan Mah. Eyüp Sultan Cad. No: 24
Bayrampaşa / İstanbul / TÜRKİYE

P: +90 212 567 33 31 pbx
F: +90 212 565 70 58
E: info@haksanmakina.com.tr

BRANCHES/ŞUBELER

Abdi İpekçi Cad.1.Emintaş Sanayi Sitesi
No: 74 / 121 Bayrampaşa / İstanbul / TÜRKİYE

P: +90 212 613 02 09 - 567 22 75
F: +90 212 576 44 20

İkitelli OSB. Demirciler San. Sit. B3 Blok
No:92 İkitelli / İstanbul / TÜRKİYE

P: +90 212 671 84 98 - 671 84 99 - 671 07 55
F: +90 212 671 12 91

Prof. Dr. İsmail ULUOCAK
American Metropolitan University
İşletme Bölümü Anabilim Dalı Başkanı

Enflasyon ve Kooperatifçilik

Para Politikası: Para arzını azaltarak ve faiz oranlarını artırarak enflasyonu azaltmak mümkündür. Merkez bankaları, bu yöntemi kullanarak enflasyonu kontrol etmeye çalışırlar.

Maliye Politikası: Devlet, bütçe açıklarını azaltarak ve borçlanmayı sınırlayarak enflasyonu kontrol altına alabilir. Vergi artırımı ve harcama kısıntıları enflasyonu düşürmeye yardımcı olabilir.

Döviz Kurunu Sabitleme: Ülkenin para birimi değerini diğer para birimlerine göre sabitlemek, döviz kuru dalgalanmalarını azaltarak enflasyonu düşürebilir.

Ücret ve Fiyat Kontrolleri: Devlet, ücret ve fiyat artışlarını sınırlamak için kontroller uygulayabilir. Ancak, bu yöntem uzun vadeli olarak sürdürülebilir değildir ve ekonomik aktiviteyi kısıtlayabilir.

Reel Ekonomi Politikaları: Üretkenliği artırmak için yapılan yatırımlar ve yenilikler, enflasyonu düşürmeye yardımcı olabilir. Verimlilik artışı, üretim maliyetlerini düşürerek fiyat artışlarını azaltabilir.

Kooperatifçilik, ortak ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla gerçek kişilerin, tüzel kişilerin (şirket, vakıf, dernek, bazı kamu kurumları) bir araya gelerek ortak bir girişim oluşturması ve bu girişimi ortak olarak yönetmesidir. Kooperatifçilik, üyelerin ortak hedeflerine ulaşmak için birlikte çalıştığı, kararlarını birlikte aldığı ve karları ortak olarak paylaştığı bir iş ve ekonomi modelidir.

En basit tanımıyla enflasyon, bir ekonomide genel fiyat seviyesinin sürekli olarak artmasıdır. Yani, belirli bir dönemde (genellikle bir yıl) fiyatların ortalama olarak yükselmesidir. Enflasyonun nedenleri arasında talep fazlalığı, arz kıtlığı, para arzındaki artış, vergi artışları, üretim maliyetlerindeki artışlar ve döviz kurundaki değişimler gibi faktörler sayılabilir. Enflasyon, alım gücünü azaltabilir ve fiyat artışları nedeniyle yaşam standartlarını düşürebilir. Ekonomide istikrarlı bir enflasyon oranı sağlamak, birçok ülkenin para politikası hedeflerinden biri hâline gelmiştir. Genel anlamıyla bir ekonomide enflasyon düşürme yöntemleri aşağıdaki gibi özetlenebilir.

Gelir Politikaları: Ücretlerin ve sosyal yardımların düzenlenmesi, enflasyonu kontrol altına alabilir. Daha yüksek ücretler, talep artışına neden olarak fiyat artışlarını tetikleyebilir, ancak uygun bir düzeyde yönetildiğinde enflasyonu kontrol etmeye yardımcı olabilir.

Ülkemizde enflasyonla mücadelede kooperatifçiliğe ekonomi plan ve programlarında yeterince yer verilmemekle birlikte 2020-2022 yılında orta vadeli ekonomi programımızda **“kooperatifçilik odaklı bir enflasyonla mücadele”** ifadesi son derece önem arz etmektedir.

Öncelikle kooperatiflerin enflasyonda oynayacağı çok önemli role geçmeden önce kooperatifçilik sistemini tekrar hatırlayalım.

Kooperatifçilik, ortak ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla gerçek kişilerin, tüzel kişilerin (şirket, vakıf, dernek, bazı kamu kurumları) bir araya gelerek ortak bir girişim oluşturması ve bu girişimi ortak olarak yönetmesidir. Kooperatifçilik, üyelerin ortak hedeflerine ulaşmak için birlikte çalıştığı, kararlarını birlikte aldığı ve karları ortak olarak paylaştığı bir iş ve ekonomi modelidir. Bu modelin rasyonel bir şekilde uygulanmasıyla ekonomik kalkınmada da kooperatiflerin etkin bir rol oynayacağı açıktır.

Kooperatifler, özel ve kamu sektörünün yanında ekonominin tüm alanlarında faaliyet gösteren işletmelerdir. Tarım, sanayi, enerji, turizm, sağlık ve burada sayamadığımız tüm sektörlerde faaliyet gösteren kooperatifler bulunmaktadır. Kooperatifler, üyelerin ihtiyaçlarını karşılamak, ürünlerini pazarlamak, satın almak, üretmek, dağıtmak gibi amaçlarla kurulabilmektedir.

Kooperatifler, ortak yönetim ilkesine dayanır ve demokratik bir yapıya sahiptir. Her üye, eşit bir oy hakkına sahiptir ve kararlar oy birliği alınır. Kooperatifler, üyeleri için ekonomik fayda sağladığı gibi sosyal ve kültürel faydalar da sağlayabilir.

Demokrasi ile yönetilen ülkelerde devletin ülke kalkınmasını yalnız başına gerçekleştirmesi mümkün olamamaktadır. Devletin imkân ve kaynakları kalkınma için yeterli değildir. Bu nedenle çoğu kez halkın da ülke kalkınmasına devletin yanında katılması, kalkınma çabalarını desteklemesi beklenmektedir. Esasen kalkınma çabalarının başarı ve etkinliği açısından bu bir zorunluluktur. Halkın, gönüllü ve bilinçli olarak ülke kalkınmasına kendi kaynak ve imkânları ile katılması olayı kısaca “toplum kalkınması” olarak ifade edilmektedir.

Kooperatifler, kısa süre öncesine kadar sadece ortaklarını ve ortaklarının çıkarlarını koruyan kuruluşlar olarak görülüyorlardı. Oysa günümüzde kooperatifler sadece ortaklarını ve ortaklarının yaşadığı çevreyi değil, daha geniş bir çevreyi, millî kalkınmayı ve millî kalkınma planlarını da ilgilendirmektedir. Hatta kooperatifler sadece ekonomik bir kalkınma aracı değil, aynı zamanda sosyal ve kültürel bir eğitim aracıdır. Kooperatifleri diğer şirketler ve sair tüm organizasyonlardan ayıran en önemli iktisadi özellik, kooperatiflerin içinde bulunduğu sektöre göre ya arzı ya da talebi toplulaştırarak maliyetleri azaltmasıdır.

Maliyetleri arz ve talep yönünden azaltacak olan bu mekanizmanın varlığına olan ihtiyaç, açıklanan geçmiş ekonomi programı sunumunda; “Kooperatifçilik Odaklı, Bölge ve Ürün Bazında; Arz/Talep Planlaması, Sözleşmeli Tarımın Yaygınlaştırılması, Üretici ve Tüketici Arasında Değer Zincirinin Sağlanması, Kurumsal Altyapıların Tesis Edilmesi, Gıda Ürünlerinde Ulusal Markalaşma, Üretici ve Kooperatiflerin Hal İçerisindeki Payının Artırılması, Maliyetlerin Düşürülmesi, Üretimde Rekabetin Artırılması, Toptan, Perakende, Lojistikte Gözetim – Denetim” şeklindeki hedeflerle ifade edilmiştir.

Kooperatifçilik, enflasyonla mücadelede önemli bir rol oynayabilir. Öncelikle, kooperatifler, üretim maliyetlerini düşürerek fiyat artışlarını önlemeye yardımcı olabilir. Kooperatifler, üretim girdilerini toptan fiyatlarından satın alarak, üyelerine daha uygun fiyatlarla mal ve hizmet sağlayabilirler.

Bu da üyelerin üretim maliyetlerini düşürerek fiyat artışlarını engelleyebilir.

Ayrıca, kooperatifler, üyelerinin ürettikleri ürünleri doğrudan tüketiciye ulaştırmalarına yardımcı olarak araçların getirdiği fiyat artışlarını ortadan kaldırabilir. Bu sayede tüketiciler, daha uygun fiyatlara ürünler satın alabilir ve üreticiler de ürünlerini daha yüksek fiyatlara satmak zorunda kalmazlar.

Bunun yanı sıra, kooperatiflerin demokratik yönetim yapısı sayesinde, üyelerin ortak karar alarak üretim ve pazarlama stratejileri belirlemesi de enflasyonla mücadelede etkili olabilir.

Üyeler, fiyat artışlarını önlemek için ortak kararlar alabilir ve bu sayede ürünlerin fiyatını kontrol altında tutabilirler.

Sonuç olarak, kooperatifçilik, enflasyonu tamamen önlemese de, üyelerin birlikte hareket ederek üretim ve pazarlama süreçlerinde maliyetleri düşürmesi ve fiyat artışlarını kontrol altında tutmasıyla enflasyonla mücadelede etkili bir rol oynayabilir.

HAYATIN HER ANINDA YANIBAŞINIZDAYIZ

Gücümüzü köklerimizden alıyoruz.

Çınar Boru & Genel Müdürlük

Ayazlı Mahallesi
Ereğli Cad. No:178
Akçakoca / DÜZCE
T: 0(380) 525 02 67
F: 0(372) 316 89 72

Çınar Çelik

Organize Sanayi Bölgesi
Çınar Caddesi
Kdz. Ereğli / ZONGULDAK
T: 0(372) 334 36 90
F: 0(372) 334 36 99

Çınar Lojistik

Bozkus İşhanı
No: 18/C
Kdz. Ereğli / ZONGULDAK
T: 0(372) 316 46 20
F: 0(372) 316 89 73

İstanbul Ofis

Finans Kent Mah. Prof. Hasan
Küçük Cad. No:5 Blok:9A-20. Kat
Daire 191 Ümraniye / İSTANBUL
T: 0(216) 688 24 29
F: 0(216) 688 24 28

Cemil BAŞPINAR

Türk Patent ve Marka Kurumu Yönetim Kurulu Başkanı

Ar-Ge çalışmalarının ve yenilikçi faaliyetlerin en somut ve ölçülebilir çıktıları olan patentler, küresel rekabette yıllardır süregelen güçlü etkilerini ve stratejik önemlerini korumaya devam ediyor.

Patentler, insan aklının ve düşüncesinin ürünü olan yenilikleri ve dolayısıyla yeni teknolojileri koruyan araçlar olmanın yanında, teknolojik gelişmelere hızlı şekilde duyarlılık göstererek bu gelişmeler doğrultusunda yeni roller ve işlevler üstleniyor. Nitekim dünyanın bilgi ve iletişim teknolojilerindeki hızlı ilerleyişi ve büyük adımları, hayatın tüm alanlarını etkilediği gibi sınai mülkiyet alanını ve daha özelde patent faaliyetlerini de güçlü şekilde etkiliyor.

Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO) verilerine göre dünyada her yıl yapılan 3 milyonun üzerinde yeni patent başvurusu, dünyanın sahip olduğu patent portföyünü ve fikri ürün havuzunu hızlı bir şekilde büyütüyor. Dünya genelinde pek çok firma, farklı türde ve ölçekte birçok kurum ve kuruluş, KOBİ'ler, araştırma merkezleri ve üniversiteler daha yenilikçi ve daha rekabetçi olma iddialarını patent başvurularıyla ve bu başvuruların neticesinde oluşturdukları patent portföyleriyle ortaya

Türkiye'nin Patent Konusunda Dünyadaki Yeri İstenen Seviyede mi?

koyuyorlar. Bu faaliyetlerin ülke ölçeğinde karşımıza çıkardığı veriler ve trendler, ülkeler arasında artan rekabeti de gözler önüne seriyor.

Türkiye güçlü bir fikri mülkiyet ülkesi olma yolunda hızla ve kararlı şekilde ilerliyor. Doğrudan görev ve sorumluluk alanımız olması hasebiyle Türk Patent ve Marka Kurumu olarak bu gelişimi en net şekilde izleme ve değerlendirme imkanına sahip kurumuz.

Bazı veriler ışığında bugün patent alanında ulaşılmış olduğumuz seviyeyi göstermeye çalışacağım. Son 20 yılda yerli patent başvuru sayısını 21 kat, patent tescil sayısını 46 kat artırmayı başaran bir ülkeyiz. Bu süreçte patent tescil sayımızın patent başvuru sayısına göre 2 kattan daha fazla artması, geride bıraktığımız 20 yılda sadece sayısal olarak değil, nitelik olarak da önemli mesafe kat ettiğimize işaret ediyor.

Türk Patent ve Marka Kurumu olarak 2022 yılında 9 bin 9 yerli patent ve 5 bin 502 yerli faydalı model başvurusu aldık. Aynı dönemde Kurumumuza 6 bin 847 yabancı patent başvurusu yapıldı. 2022 yılıyla ilgili yerli yabancı başvuru dengesine ilişkin şu kritik bilgiyi de paylaşmadan geçmeyelim: 2022 yılında yapılan 9 binin üzerinde yerli patent başvurusu, kurumumuzun kurulduğu 1994 yılından bu yana ilk kez yerli patent başvurularımızın yabancı patent başvurularını geçmesini sağladı.

Ülkemizin patentle ilgili dünyadaki konumunu tespit etme anlamında uluslararası veriler ve sıralamalar elbette çok önemli ve belirleyici. WIPO tarafından geçtiğimiz günlerde 2022 uluslararası patent başvurusu (PCT) verileri yayımlandı. Henüz kesin olmayan verilere göre Türkiye 2022 yılında bir önceki yıla göre 2 basamak yükselerek 17'nci sıradan 15'inci sıraya yükselmiş durumda. Türkiye'nin uluslararası patent

başvuru sıralamasında Finlandiya ve Avustralya'yı geride bıraktığını görmekteyiz. Türkiye'nin bu ilerleyişini 2023 yılında da sürdürerek devler ligindeki varlığını ve etkinliğini daha da artırmayı hedefliyoruz.

Ülkemizin patent alanındaki gelişiminde kamu kurum ve kuruluşlarımız tarafından sağlanan desteklerin olumlu etkisini göz ardı edemeyiz. Türkiye, yenilikçilik ve girişimcilik alanında çok sayıda destek programını geliştirerek ve başarılı şekilde uygulayarak bu desteklerin meyvelerini topluyor. TÜBİTAK'ın uluslararası patent başvurularına yönelik 1602 destek programı, KOSGEB'in sınai mülkiyet destekleri ilk akla gelen ve en yaygın kullanılan sınai mülkiyet destekleri olarak zikredilebilir. Bunların yanında patentlerin ticarileşmesine yönelik vergi istisnaları ve 1702 Patent Tabanlı Teknoloji Transferi Destekleme Çağrısı, sanayicilerimizin yararlanması gereken programların başında geliyor.

Patentlerin ticari değere dönüştürülmesi süreçlerinde karşımıza alıcı ya da satıcının 'Patentin değeri nedir?' sorusu çıkmaktadır. Bu sorunun cevabını verebilmek ve patentin değerini belirleyebilmek için patent değerlendirme kavramı ve hizmetinin ortaya çıktığı görülüyor. Patent değerlendirme kendi içerisinde özellikle hukuki ve teknik analizlerin yer aldığı "patent değerlendirme" ve finansal analizlerin yer aldığı "patent değerlendirme" kısımlarından oluşmaktadır. Patent değerlendirme kısmında buluş konusu ürün/yöntem için başvurusu yapılmış olan patentin tescilli olup olmadığı, henüz tescil belgesi almadıysa tescil belgesi alıp alamayacağı, tescil belgesi varsa patentin istemlerinin buluşa konu ürünü

koruyup korumadığı, mahkemelerce hükümsüz kılınıp kılınamayacağı, hangi ülkelerde patent başvurusu ve tescilinin olduğu, patentin kalan faydalı ömrünün ne kadar olduğu, başka bir patenti ihlal edip etmediği gibi analizlerle patentin değerlendirmesi yapılmaktadır. Buradan elde edilen verilerle patent değerlendirme aşamasında finansal analizler yapılmaktadır. Bu analizlerde buluşa konu ürün/yöntemin tescil alınan ülkelerdeki pazar analizi yapılarak piyasaya çıktığında pazardan ne kadar pay alacağı, patent değerlendirme kısmında belirlenen patentin kalan faydalı ömrü boyunca yıllara bağlı olarak ne kadarlık bir gelir getireceği, hukuki, teknik ve finansal riskleri içeren risk oranının belirlenmesi ve akabinde patentten gelecek yıllarda elde edilecek gelirin indirgenmiş nakit akımı yöntemiyle bugüne indirgenmesi ile patentin bugünkü değerine ulaşılabilir. Değerleme raporlarında tek bir değer yerine, koşullara ve risk oranına bağlı olarak birden fazla değer yer alabilmektedir. Değerleme raporları yalnızca patentin değerine ilişkin değerlendirmeler içermeyip patentin hukuki ve teknik analizlerini de içermesi nedeniyle patenti almak isteyenler için önemli bir kaynak olacaktır. Ülkemizde uluslararası standartlarda patent değerlendirme hizmetleri kapasitesi oluşturmak amacıyla 2018 yılında Kurumumuzun iştiraki olarak Türk Sınai Mülkiyet Değerleme, Mühendislik ve Danışmanlık Hizmetleri A.Ş. (TÜRKSMMD) kuruldu ve faaliyetlerine başladı. Hizmet kapasitesini hızla geliştiren TÜRKSMMD'nin önümüzdeki dönemde kuruluş amacı doğrultusunda ülkemiz yenilik ekosistemine değer katacak roller üstlenmesi bekliyoruz.

Bu yazıyı uygulaması kanalı üzerinden dinleyebilirsiniz!

2022’de En Fazla Patent Başvurusu Yapan 10 Firma Belli Oldu

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, geçen yıl en fazla patent başvurusu yapan 10 firmayı kamuoyu ile paylaştı.

Bakanlıktan yapılan yazılı açıklamada, geçen yılın sınai mülkiyet verilerine ilişkin rakamlara yer verildi.

2022’de yerli patent başvurusunda bulunan ilk 50 kuruluş arasında 19 üniversitenin yer aldığı ifade edilen açıklamada, “Sınai mülkiyet başvurularının illere göre dağılımında, patente İstanbul, Ankara ve Bursa, marka ve faydalı modelde İstanbul, Ankara, İzmir ve tasarım alanında da İstanbul, Bursa ve İzmir ilk üç sırada yer aldı. 2022’de en fazla coğrafi işaret başvurusu yapan iller 46 başvuruyla Konya, 29 başvuruyla Karaman ve 18 başvuruyla Muğla oldu.” bilgisi paylaşıldı.

Açıklamada, geçen yıl en fazla patent başvurusu yapan ilk 10 firma şöyle sıralandı:

“Turkcell (325)
Arçelik (229)
Türk Telekom (191)
Mercedes-Benz Türk (180)
Vestel Beyaz Eşya (148)
ASELSAN (139)
Sertech Dayanıklı Tüketim Malları (102)
TIRSAN Treyler (76)
Vestel Elektronik (70)
TUSAŞ - Türk Havacılık ve Uzay Sanayii (68).”

“Türkiye’nin patent tescil sayısı son 20 yılda 46 kat arttı”

Açıklamada görüşlerine yer verilen Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, 1994 yılından bu yana, ilk kez Türk Patent ve Marka Kurumuna (TÜRKPATENT) yapılan yerli patent başvurularının yabancı patent başvurularını geçtiğinin altını çizdi.

Varank, şu bilgileri paylaştı:

“2002 yılında ülkemizde 414 yerli patent başvurusuna karşılık 1460 yabancı patent başvurusu yapılırken, geçtiğimiz yıl 9 bin 9 yerli patent başvurusuna karşılık yabancı patent başvuru sayısı 6 bin 847’de kaldı. Patent tescil sayısı 2021’e göre yüzde 2 oranında artarak 3 bin 407’ye yükseldi. Böylelikle Türkiye’nin patent tescil sayısı son 20 yılda 46 kat artmış oldu. Geçen yıl yapılan 291 ve bu yılın Ocak ayında yapılan 32 coğrafi işaret tesciliyle toplam tescilli coğrafi işaret sayısı da 1313’e ulaştı.”

Bakan Varank, 2022 yılına dair sınai mülkiyet verilerine ilişkin de şunları kaydetti:

“Türk Patent ve Marka Kurumuna 9 bin 9 patent, 5 bin 502 faydalı model, 197 bin 235 marka ve 78 bin 268 tasarım olmak üzere toplam 290 bin 14 yerli sınai mülkiyet başvurusu yapıldı. Bu başvurulara baktığımızda bir önceki yıla göre, yerli patent başvurularında yüzde 7, yerli faydalı model başvurularında yüzde 25, yerli marka başvurularında yüzde 12 ve yerli tasarım başvurularında yüzde 32’lik artış gerçekleştiğini görüyoruz.”

Yeni Nesil Üretim Üssüne Hoş Geldiniz!

Lonca Sanayi Merkezleri, gelişen sanayi bölgeleri ile önemli lojistik ve ulaşım merkezlerinin kesişim noktasında, ticari olarak işbirliği yapabileceğiniz önemli kuruluşların yanı başında, sanayinin can damarı Çerkezköy’e komşu Kapaklı ilçesinde hayat buluyor.

İş modelinize göre tavan yüksekliğinin ayarlanabileceği modüler sistemleri, alt yapı kolaylıkları, lojistik özellikleri ve kullanıcı dostu tasarımıyla uzun dönem kiralama ve gayrimenkule oranla daha hızlı kira getirisi sağlayan bu kazançlı yatırım fırsatını kaçırmayın. Üstelik Yüksekdağ Grup ve Gönültaş Yapı Yatırım A.Ş. güvencesiyle.

Hasan Basri KURT
KOSGEB Başkanı

Girişimcilik ve Finansman Destekleri

2020'de 26 Bin 712 Girişimciye 558 Milyon

2020 yılında, KOSGEB tarafından 26.713 girişimciye 558 milyon TL destek sağlandı. Bu girişimcilerden 11 bin 673 firma Geleneksel Girişimci Destek Programı kapsamında 77 milyon TL destek alırken, 5 bin 996 firma, İleri Girişimci Destek Programı kapsamında 384 milyon TL tutarında destek aldı. 2019 yılında uygulamadan kaldırılan Yeni Girişimci Destek Programı kapsamında da ödemesi devam eden 9 bin 43 işletmeye 97 milyon civarında destek ödemesi gerçekleştirildi.

2021'de 32 Bini Aştı

2021 yılında da KOSGEB tarafından desteklenen girişimci sayısı 32 bin 57 oldu ve bu girişimcilere 821 milyon TL tutarında destek sağlandı. Bu girişimcilerden 22 bin 684 firmaya Geleneksel Girişimci Destek Programı kapsamında 146.5 milyon TL destek verilirken, 10 bin 166 firmaya İleri Girişimci Destek Programı kapsamında 667 milyon TL destek sağlandı. 2019 yılında uygulamadan kaldırılan Yeni Girişimci Destek Programı kapsamında da ödemesi devam eden bin 207 işletmeye de 7.5 milyon civarında destek ödemesi gerçekleştirildi.

2022'de 33 Bin 301 İşletme

2021 yılında ise KOSGEB tarafından desteklenen girişimci sayısı 33 bin 301 oldu ve bu girişimcilere de 822 milyon TL tutarında destek sağlandı. Bu girişimcilerden 22 bin 781 firmaya Geleneksel Girişimci Destek Programı kapsamında 184 milyon TL destek verilirken, 10 bin 520 firmaya İleri Girişimci Destek Programı kapsamında 638 milyon TL destek sağlandı.

Online Eğitimler

Geleneksel Girişimci Destek Programına ve İleri Girişimci Destek Programına başvuracak girişimciler, işletmelerini kurmadan önce Geleneksel Girişimciler için Geleneksel Girişimci eğitimini, İleri Girişimciler için İleri Girişimcilik Eğitimini tamamlamaları gerekiyor. Bu eğitimler, 2019 yılı Temmuz ayı öncesinde yüz yüze verilmekteyken bu tarihten itibaren e-devlet üzerinden online olarak verilmeye başlandı. Covid-19 salgını öncesi yapılan bu değişiklik ile salgın sonrasında hiçbir aksama olmaksızın destek programlarının uygulanmasına devam edildi. Online eğitim kapsamında 2020 yılında, 69 bin 718 kişi İleri Girişimcilik eğitimini, 115 bin 817 kişi de Geleneksel Girişimci eğitimini tamamladı ve 2020 'de toplam rakam 185.535'e ulaştı. 2021 yılında da 81 bin 110 kişi İleri Girişimci eğitimini, 165 bin 483 kişi de Geleneksel Girişimci eğitimi tamamlayarak toplamda 246 bin 583 kişi eğitim aldı. 2022 yılında ise 76 bin 528 kişi İleri Girişimci Eğitimini, 154 bin 92 kişi de Geleneksel Girişimci Eğitimini tamamladı. Böylece 2022'de online eğitim alanların sayısı 230 bin 620'ye ulaştı.

Girişimcilikte İlk Çağrı

KOSGEB, İleri Girişimci Destek Programı ile bölgesel ve sektörel bazlı yeni çağrılar yayınlamak bu çağrılar kapsamında ilgili sektörlerde yeni kurulacak yeni girişimleri de destekliyor. İleri Girişimci Destek Programı kapsamında ilk sektörel ve bölgesel çağrı Kayseri'de başlamıştı. Bu çağrı ile mobilya sektörüne yönelik teknolojik tabanlı iş fikirlerinin hayata geçirilmesi amaçlandı.

Bilişim Vadisi İş Birliği ile Mobilite Çağrısı

İkinci çağrı ise KOSGEB ile Bilişim Vadisi arasında imzalanan protokol kapsamında İleri Girişimci Destek Programı İş Fikri Teklif Çağrısı olarak yayınlandı. Çağrı ile mobilite ve bağlantılı teknolojileri odak alan sektörün gelişmesine yönelik iş fikrini ortaya koyacak 50 girişimciye 1 milyon liraya kadar geri ödemesiz destek verilecek.

Finansman Desteği

KOSGEB'in bu programı, ülkemizin ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanmasında KOBİ'lerin ve

girişimcilerin payını ve etkinliğini artırmak, rekabet güçlerini ve düzeylerini yükseltmek ve sanayide entegrasyonu ekonomik gelişmelere uygun biçimde gerçekleştirmek amacıyla, KOBİ'lerin ve girişimcilerin finansmana erişiminin kolaylaştırılması hususunda kredilerin kâr payı veya faiz masraflarına destek sağlanmasına yönelik olarak uygulanıyor. Programdan yararlanabilecek işletmeler, kredi türleri, limitleri, vadeleri şu şekilde oluyor;

KOSGEB'in girişimcilik destekleri ile kurulmuş işletmelere 50 bin liraya kadar 10 puanlık destekle 18 ve 36 ay vadeli finansman desteği veriliyor. Kredi üst limiti, girişimcinin genç, kadın, engelli, gazi veya birinci derecede şehit yakını olması durumunda 50.000 TL yerine 70.000 TL olarak uygulanıyor.

Yine Halk Bankası ile imzalanan protokol çerçevesinde, KOSGEB'in girişimcilik destekleri ile kurulmuş işletmelere 300 bin liraya kadar 3 puanlık destekle 36 ay vadeli işletme ve makine teçhizat kredisi, teknolojisini ticarileştiren işletmelere 2 milyon 500 bin liraya kadar 12 puanlık destekle 36 vadeli makine teçhizat kredisi, bölgesel ve sektörel öncelikli işletmelere 2 milyon 500 bin liraya kadar 12 puanlık destekle 36 vadeli işletme kredisi, doğal afetten (deprem, sel, yangın vb.) zarar gören işletmelere KOSGEB İcra Komitesi tarafından belirlenen üst limit ve oranlarda 36 aya kadar vade imkânı sağlanıyor.

KOBİ Finansman Destek Programı kapsamında, işletme ve/veya makine teçhizat kredisi niteliğinde, programın uygulanmaya başlandığı 2019'dan bugüne kadar 15.285 işletmenin bankalardan kullandığı 867 milyon TL tutarındaki kredinin 68 milyon TL tutarındaki kâr payı veya faiz masrafı KOSGEB tarafından karşılandı.

Ayrıca, yine program kapsamında, doğal afetler ve olağan dışı durumlarda işletmelerin ve girişimcilerin ekonomik hayata en hızlı şekilde dönebilmelerini sağlamak amacıyla uygulanan "Acil Destek Kredisi" çerçevesinde bugüne kadar 19 bin işletme bankalardan 1,7 milyar TL kredi kullanmış; bu kredilerin 341,7 milyon TL'lik tutarındaki kâr payı veya faiz masrafı KOSGEB tarafından karşılandı.

Girişimcilik alanında devlet desteği veren kuruluşların başında gelen KOSGEB, yeni girişimlerin kurulmasını desteklerken aynı zamanda ayakta kalabilmeleri için finansman da sağlıyor.

KOSGEB, 2010 yılında başlattığı girişimcilik desteğini 2019 yılının başında revize ederek; Geleneksel Girişimci Destek Programı ve İleri Girişimci Destek Programı olarak iki kategoriye ayırdı. İleri Girişimci Destek Programı ile imalat ve yazılım sektörleri desteklenirken, Geleneksel Girişimci Destek Programında kapsamında da hizmet sektörleri destekleniyor.

375 Bin TL'ye Kadar Destek

Geleneksel Girişimci Destek Programı ile 65.000 TL'ye kadar destek verilirken, İleri Girişimci Destek Programı kendi içerisinde de üç farklı kategoriye ayrılıyor. Teknoloji seviyesi düşük sektörlerle 165.000 TL, orta yüksek teknoloji seviyesine 275.000 TL, yüksek teknoloji seviyesindeki girişimlere de 375.000 TL'ye kadar hibe destek sağlanıyor. Bu destekler ile katma değeri yüksek sektörlerde kurulan işletme sayısının artırılması hedefleniyor.

Buz Dağının Görünmeyen Yüzü

‘Buluşlar ihtiyaçlardan doğar’ prensibi doğrultusunda ihracatçılarımızın aldığı aksiyonların kilogram başı değere yansımaları ve ürün ticarileştirme süreçlerini hızlandırmak için muhakkak patent ve marka vekillerinden yararlanmaları süreçlerin daha hızlı ve kontrollü bir şekilde ilerlemesini sağlar.

Bu yazıyı

uygulaması

CERÇEVE
Podcast

kanalı üzerinden dinleyebilirsiniz!

Cumhur AKBULUT
Adres Patent Genel Müdürü

Reel sektördeki birçok oyuncu son dönemde pazardaki ihtiyaçları doğru bir şekilde analiz ederek hem ihracat hem de büyüme noktasında ülke ekonomisine önemli katkıda bulundu.

Ar-Ge alanında yapılan harcamalar bu büyümenin çıkışı hususunda bizlere dikkat çeken ipuçları veriyor. Öyle ki, ülkemizde gayrisafi yurt içi Ar-Ge harcaması 2021 yılında bir önceki yıla göre 26 milyar 965 milyon TL artarak 81 milyar 922 milyon TL'ye yükselmesi ihracat ve büyüme tarafındaki ivmenin temel sebebi konusunda bizleri aydınlatıyor. İlave olarak ihracatçılarımızın yapmış olduğu pazar araştırmaları, pandemi nedeniyle tedarik zincirinde Türkiye'nin öne çıkan ülkeler arasında yer alması, enerji krizine bağlı olarak Avrupa'da bazı sektörlerin ülkemize yönelmesi gibi etkenler de ihracatımızı artıran önemli parametreler arasında yer alıyor.

Gelelim buz dağının görünmeyen tarafına

Gerek ihracat gerekse Ar-Ge çalışmalarında her kurumun merkeze aldığı önemli bir odak noktası var. O da ürünlerin ‘ticarileştirilmesi’ konusu. Bu bağlamda ticarileştirmede izlenecek metot ve yöntemler o kadar önemlidir ki, esaslı etkiler ve o esas sizlerin milyonlarca dolar kazanmasını ya da kaybetmesini sağlayabilir. ‘Buluşlar ihtiyaçlardan doğar’ prensibi doğrultusunda ihracatçılarımızın aldığı aksiyonların kilogram başı değere yansımaları ve ürün ticarileştirme süreçlerini hızlandırmak için muhakkak patent ve marka vekillerinden yararlanmaları süreçlerin daha hızlı ve kontrollü bir şekilde ilerlemesini sağlar. İşte yapılan Ar-Ge ve Ür-Ge çalışmalarında patent araştırması, ürünün ihtiyaca uygun olup olmaması, sektörel analizler, rakip analizleri, faaliyet serbestliği, ticarileşme, veri analizleri gibi pek çok detay nihai ürün ortaya konulmadan buz dağının görünmeyen tarafı olarak öne çıkıyor.

Madrid Protokolü ve daha fazlası

Öte yandan işin diğer bir boyutu ise marka ve tescil... Bazı ihracatçı firmalarımız yılların emekleriyle büyütüp belli bir noktaya getirdiği markalarını maalesef faaliyet gösterdiği bazı pazarlarda tescil altına almıyor. Bu durum beraberinde firmalarımızın mevcut markalarıyla faaliyet gösterdikleri pazarlarda; ürünlerinin toplatılması, o bölgeye ihracat yapılamaması gibi sorunlar başta olmak üzere birçok problemle karşılaşmalarına neden oluyor. Bunların ve daha fazlasının önüne geçmek adına tek bir başvuruyla birden fazla ülkede tanınmayı sağlayan Madrid Protokolü hayat kurtarabilir.

Patent ve gelişmişlik doğru orantılı korelasyona sahip

Dünyada, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeleri incelediğimizde aradaki makasın açıldığı alanlardan birisinin de patent alanındaki başvurular olduğunu görüyoruz. Bu ülkeler her ne kadar Ar-Ge konusunda belli bir noktaya gelmiş olsalar da detayda patent başvurularının ve ticarileştirme oranlarının fazla olması mevcut ülkelerin öne çıkmasını sağlıyor. Dünyanın en büyük 11'inci ekonomisine sahip olan Güney Kore, 1990'lı yıllarda birçok alanda Türkiye'yle aynı konumdaydı ancak Ar-Ge yatırımları, patent alanındaki çalışmaları bugün Güney Kore'yi çok farklı bir noktaya getirdi. Bizim de ülke olarak buz dağının görünmeyen yüzüne daha fazla odaklanarak globaldeki etkinliğimizi daha fazla güçlendirmemiz bazı yapısal düzenlemelerle mümkün...

Dünyanın lojistik merkezi SMARTIST

Turkish Cargo, İstanbul Havalimanı'ndaki dünyanın en gelişmiş hub'larından biri olan SMARTIST tesisinde faaliyet gösteriyor. Lojistik, depolama, otomasyon ve akıllı sistem teknolojileriyle donatılan tesis küresel ticaretin rekabet gücünü artırıyor.

Dünyanın dört bir yanından gelen; otomotivden bozulabilir gıdalara kadar çok geniş yelpazedeki ürünler, önce SMARTIST'e uğruyor ve buradan Türk Hava Yolları'nın geniş uçuş ağındaki ülkelere dağılıyor.

• Şimdi dünyada ne görseniz...

İSTANBUL'DAN

İş dünyasının uçuş rotası, İstanbul'dan geçiyor. Dünyanın en çok ülkesine uçan hava kargo markası Turkish Cargo ile yılda 2 milyon tondan fazla kargo, SMARTIST'ten dünyaya taşınıyor.

Benzersiz konum

Dünya ticaretinin geçiş noktası İstanbul, 50'den fazla ülkeye 4 saatlik uçuş mesafesinde yer alıyor.

Benzersiz konumu sayesinde uluslararası kara ve denizyolu taşımacılığında transit köprü görevi görüyor ve ticari bağlantıların kurulması konusunda sayısız imkânlar sunuyor.

Dünyanın iki ucunu bir günde bağlıyor!

Kıtaları çevreleyen uçuş ağıyla Turkish Cargo; Amerika'nın en batı noktası Los Angeles'a yaklaşık 14 saatte, Asya'nın en doğusu olan Tokyo'ya ise 13 saatte ulaşıyor. Benzersiz hizmet kalitesini 132 ülke ve 340'tan fazla destinasyona ulaştıran marka, bugünün değil, geleceğin standartlarını şekillendiriyor.

DÜNYANIN
LOJİSTİK
MERKEZİ

TURKISH CARGO
SMARTIST

Bu bir ilandır

Avrupa'nın En İyi İş İmkânı Sahası HOLLANDA

Dünyada ve Avrupa'da en iyi ticaret yapabileceğiniz ülkelerin başında Hollanda gelmektedir. Hollanda üst üste iki kez "iş yapmak için dünyanın en iyi koşullarına sahip ülkesi" seçildi. Bu Global Entrepreneurship Monitor 2017/2018'den açıkça görülmektedir. 2016 yılına kıyasla, özellikle girişimciler için finansmana erişim ve devlet desteğinde daha da iyi gelişmeler sağlandı.

- Şehirler: Rotterdam, Lahey, Utrecht, Eindhoven
- Para birimi: Euro (EUR)
- Resmi diller: Hollandaca, Frizce (bölgesel dil)
- Yönetim biçimi: Meşrutiyet
- Devlet Başkanı: Kral Willem-Alexander
- Başbakan: Mark Rutte
- İşsizlik oranı: 2022 yılı %3,6
- Enflasyon oranı: 2022 yılı %10 (2022 CBS verileri)
- Hollanda'nın Gini katsayısı: 2019 yılı verilerine göre 28,2 (Düşük eşitsizlik göstergesi)

Hollanda, ülke olarak 2015 Küresel Girişimcilik İzleme'de (GEM) ikinci oldu. Bundan önce üçüncü, 2011 yılında beşinci ve 2009 yılında ise on dördüncüydü. Hollanda'nın puanı 2016'ya göre yüzde 3,3 arttı. Endonezya ve Birleşik Arap Emirlikleri ilk üçe girerken, İsviçre ve Estonya'yı dördüncü ve beşinci sıralara itti.

Eğitimde girişimciliğe odaklanma, girişimciler için devlet desteği ve iyi bir altyapı ile de birinci sırayı zorluyor.

GSYİH (Milyon \$)
990.583
(Ekim 2022, IMF)

KBGSYİH (\$)
56.298
(Ekim 2022, IMF)

Büyüme Oranı (%)
% 4,06
(Ekim 2022, IMF)

Başkent
Amsterdam

Nüfus
17.595.000
(Ekim 2022, IMF)

Yüzölçümü
41.528 km²

Finansmana erişim, devlet desteği, ticari ve profesyonel altyapısı geçen yıla göre daha da iyileşen Hollanda, GEM'de inovasyon odaklı bir ekonomi olarak bilinir. GEM'e göre inovasyon odaklı ekonomiler için, girişimciliğin önündeki en büyük kısıtlamalar ilköğretimde girişimcilik eğitiminde, vergi yükü ve düzenlemeye ilişkin devlet politikasında, Ar-Ge transferinde ve kurumsal finansmanda yatmaktadır. Tam da bu noktalarda Hollanda diğer ülkelere fark atıyor.

Hollanda'nın, misyonları iddialı ama somut hedeflerdir. Atıkları değerli ham maddelere dönüştürmek, sürdürülebilir gıda üretimi, iklimle dayanıklılık, herkes için uygun fiyatlı ve erişilebilir ürünler bu somut hedeflerin başında geliyor. Misyonlar, araştırma ve yeniliklere yönelik özel ihtiyacı daha somut hâle getirir ancak normal hükümet politikasının ötesine geçer. Bu alanda da çoğu görevin süresi 20 ila 30 yıldır.

Anahtar Teknolojiler, çoklu görevlerin gerçekleştirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Örneğin, bir mahsulün mümkün olan en az atıkla

başarılı bir şekilde büyümesini sağlamak için ne kadar su, besin ve işiğe ihtiyaç duyulduğunu özel sensörlerin doğru bir şekilde ölçtüğü 'akıllı tarım' uygulamasını düşünün. Doktorların hastalarını mümkün olduğunca hassas bir şekilde daha az komplikasyon ve daha hızlı iyileşme ile ameliyat etmelerini sağlayan lazer teknikleri veya herhangi bir ürünü israf etmeden en iyi fiyata uyarlayabilen üretim robotlarıyla akıllı endüstri gibi. Anahtar teknolojiler, çığır açan yenilikler yaratmak için her sektörde yaygın olarak uygulanabilir ve belirleyicidir.

Hollanda, dünya çapında önemli bir dış ticaret merkezi olarak bilinir ve ülke ekonomisi, ihracat ve ithalatın yüksek oranlarına dayanmaktadır.

2020 yılına ilişkin verilere göre, Hollanda'nın mal ve hizmet ticareti ile ilgili bazı ana istatistikler şu şekildedir:

Hollanda, dünya çapında en büyük ihracatçılardan biridir ve 2020 yılında ihracatı 555 milyar euro olarak gerçekleşmiştir. Hollanda'nın en büyük ihracat kalemleri arasında petrol ve gaz, makine ve ekipman, kimyasallar, gıda ve tarım ürünleri yer almaktadır. 2020 yılında Hollanda'nın en büyük ticaret ortakları

sırasıyla Almanya, Belçika, İngiltere, ABD ve Çin'dir. Hollanda, dünya çapında en büyük ithalatçılardan biridir ve 2020 yılında ithalatı 453 milyar euro olarak gerçekleşmiştir.

Hollanda'nın en büyük ithalat kalemleri arasında petrol ve gaz, makine ve ekipman, kimyasallar ve gıda ürünleri yer almaktadır.

Hollanda, dış ticaretteki bu yüksek oranlar sayesinde, uluslararası bir lojistik merkezi olarak da bilinir ve Avrupa'nın diğer ülkeleriyle olan ticari ilişkileri de oldukça güçlüdür.

Hollanda'da Büyüyen Sektörler

Hollanda'da iş yapmak isteyenler için, size şu anda hangi sektörlerin öne çıktığı hakkında bir fikir vermek adına, aşağıda Hollanda'da büyüyen sektörler genel bir bakış yaptık.

Lojistik

Lojistik sektörü Hollanda'da her zaman iyi gidiyor ve dünyanın her yerine birçok şey taşıyor. Bu yıl rakamlarda yine iyi bir büyüme var gibi görünüyor. Son yıllarda her türlü koşuldan dolayı birçok lojistik sorun yaşanmasına rağmen, lojistik sektöründe hâlâ iyileştirmeye açık alanlar görülmektedir.

Su
Hollanda'da su ile ilişki her zaman çok iyi olmuştur. Su yönetimi giderek artan bir zorluk hâline gelse de aynı zamanda, örneğin yurt dışında su yönetimi eksik olan yerlerde bilgisini paylaşarak çok para üreten bir sektör. Parasını bu şekilde kazanan büyük birçok Hollandalı şirket var.

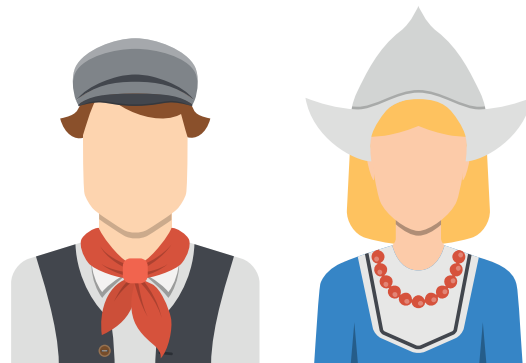
Fintech
Fintech sektöründe, özellikle Hollanda'da birçok yeni şirket ve küçük girişim görüyoruz. Buradaki ekonomik ortam bu tür şirketler için ideal ve bu nedenle fintech sektöründe iş kurmak için buraya gelen çok sayıda yabancı var. Bu nedenle Hollanda'da fintech uygulaması benzeri görülmemiş bir oranda büyüyor.

Enerji
Hollanda elektrik üretiminde çeşitli yolları deneyerek üretim kapasitesini genişletmeye devam ediyor. Genellikle yenilenebilir enerji konusunda uzman bir ülke konumunda ve şimdiden dünya geleceğine tamamen hazırlar. Bu nedenle, bu sektörün uzun vadede çok daha fazla büyüyeceği kesinlikle göz ardı edilmemeli.

Teknoloji
Teknoloji söz konusu olduğunda gelişmeler birbirini hızla takip etmektedir. Artık herkesin internetle çalışmaya alıştığı bir ortamda yapay zekâ ve kripto para birimi gibi birçok yeni teknolojik gelişme Hollanda pazarında yükselişte. Hollanda'da buna dâhil olan

ve teknoloji sektöründe her yıl sağlam bir büyüme gösteren birçok şirket var.

E-Ticaret
E-ticaret de Hollanda'da her geçen gün gittikçe büyüyen sektörler arasında yerini alıyor. E-ticaret Hollanda içerisinde toplam istihdam oranına büyük bir katkı sağlamaktadır. Aslında, e-ticaret çevrim içi iş operasyonlarını ifade eder ve bu geniş bir kavramdır. Örneğin bir web sitesi üzerinden satış mağazası e-ticaret kapsamına girmektedir. Fakat bu kavramı Hollanda sınırlarında çok daha genişletebiliriz çünkü online pazarlama ve dijital pazarlama gibi sektörler de bu kavramın kapsamına girmekte. Böylece, bunun yakın gelecekte daha da büyüyecek olan büyük bir sektör olduğunu kolayca anlayabilirsiniz.

Sağlık ve Yaşam Bilimleri

Sağlık ve yaşam bilimleri birçok kişiye yabancı gelebilir ama önemli bir endüstridir. Bunun nedeni, diğer şeylerin yanı sıra sosyal kuruluşlar ve iş dünyası arasında bağlantıların kurulduğu sağlık hizmetlerinde yeterli yeniliğin sağlanmasıdır. Pek çok ortaklık teşvik ediliyor ve bu sektör çok fazla büyüme potansiyeli gösteriyor.

İnşaat
Hollanda da önümüzdeki dönemde inşaat alanında fazla saha olması mantıklı görünüyor. Hollanda'nın büyük bir konut sıkıntısı var ve bu nedenle önümüzdeki yıllarda sayısız yeni evin inşa edilmesi gerekecek. Ancak, birçok kural nedeniyle, bunu başarmak her zaman kolay olamayabiliyor. Buna rağmen son yıllarda sürekli büyüme gösterdiği göz önüne alındığında inşaat sektöründe gereğinden fazla iş olanağı bulunmaktadır.

Üretim
Üretim alanında Hollanda her zaman ön sıralarda yer aldı ama aynı zamanda daha akıllı hâle geliyor. Daha çok üretim robotlarıyla çalışma olanağı gösteren Hollanda da eskisinden çok daha fazlasının işlenebileceği anlamına geliyor. Bu sektörün büyümeye devam etmesinin nedenlerinden biri de budur. Bu yukarıda belirttiğim sektörlerde faaliyet gösteriyorsanız ve Hollanda'ya bir yenilik getirebileceğinizi düşünüyorsanız; burası sizin için dünyada en iyi iş yapabileceğiniz ülke.

Yüksek Teknoloji Sektörü
Hollanda, birçok yüksek teknoloji şirketi ve Ar-Ge merkezine ev sahipliği yapmaktadır. Bu şirketler arasında Philips, ASML, NXP Semiconductors, TomTom ve Booking.com gibi dünya çapında tanınmış markalar bulunmaktadır. Yüksek teknoloji sektörü, Hollanda'da potansiyel yatırım fırsatlarından biridir.

Yeşil Enerji
Hollanda, yeşil enerjiye yönelik yatırımlar konusunda da öncüdür. Ülke, yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yaparak, özellikle rüzgâr ve güneş enerjisi alanlarında büyük bir ilerleme kaydetmiştir. Bu nedenle, yeşil enerji sektörü, Hollanda'da potansiyel yatırım fırsatlarından biridir.

Yaşlı Bakımı
Hollanda, sağlık hizmetleri ve yaşlı bakımı alanlarında da öncüdür. Hollanda'da, sağlık hizmetleri sunan birçok

şirket bulunmaktadır ve bu sektörde birçok yatırım fırsatı bulunmaktadır.

Hollanda'ya Neden Yatırım Yapılmalı?

Hollanda, yatırım yapmak için pek çok neden sunmaktadır. Aşağıda, Hollanda'ya neden yatırım yapılması gerektiğine ilişkin bazı nedenler sıralanmıştır:

Stratejik Konum: Hollanda, Avrupa Birliği'nin (AB) önemli bir üyesidir ve dünya çapında bir ticaret merkezidir. Ülke, dünya çapında önemli bir liman olan Rotterdam'a sahiptir ve bu liman, dünya çapında birçok şirket için önemli bir lojistik merkezdir.

Stabil Ekonomi: Hollanda, dünyanın en büyük 20 ekonomisinden biridir ve ekonomisi son derece stabil ve güçlüdür. Hollanda, dünya çapında birçok ülkeye mal ihraç etmektedir ve yüksek teknoloji, tarım ve gıda, lojistik, enerji ve sağlık hizmetleri gibi birçok sektörde lider konumdadır.

İş Dostu Ortam: Hollanda, iş dünyası için son derece dostu bir ortama sahiptir. Ülkede düşük vergi oranları, iyi bir altyapı, yüksek nitelikli işgücü, düşük işletme maliyetleri ve diğer birçok avantaj bulunmaktadır.

Yenilikçi ve Yüksek Teknoloji: Hollanda, yenilikçi ve yüksek teknolojik çözümler sunan bir ülkedir. Hollanda'da birçok Ar-Ge merkezi ve yüksek teknoloji şirketi bulunmaktadır ve bu şirketler, dünya çapında tanınmış markalardan bazılarıdır.

Nitelikli İşgücü: Hollanda, yüksek nitelikli işgücüne sahip bir ülkedir. Ülkenin eğitim sistemi son derece iyi düzeydedir ve işgücü piyasası son derece rekabetçidir. Bu nedenle, Hollanda'da nitelikli işgücüne erişmek daha kolaydır.

Hollanda ve Türkiye Arasındaki Ticari İlişkiler

Hollanda ve Türkiye arasındaki ticari ilişkiler oldukça gelişmiş ve önemlidir. Her iki ülke arasındaki ticari ilişkiler özellikle son yıllarda hız kazanmıştır. Hollanda ve Türkiye arasındaki ticari ilişkiler hakkında bazı bilgileri şu şekilde sıralayabiliriz:

İhracat ve İthalat: Türkiye, Hollanda'nın en önemli ihracat pazarlarından biridir. Türkiye, Hollanda'dan birçok ithalat yapmaktadır ve bu ithalatın büyük bir kısmı makine ve taşıt araçları, kimyasallar ve gıda ürünleri gibi sektörlerde gerçekleşmektedir. Hollanda ise Türkiye'ye özellikle makine ve taşıt araçları, kimyasallar, tıbbi cihazlar, gıda ürünleri ve tekstil ürünleri ihraç etmektedir.

Yatırımlar: Hollanda, Türkiye'ye yabancı doğrudan yatırımlar açısından önemli bir ülkedir. Hollandalı şirketler Türkiye'de birçok sektöre yatırım yapmaktadır. Ayrıca Türk şirketleri de Hollanda'da yatırım yapmaktadır.

İş Birliği Anlaşmaları: Hollanda ve Türkiye arasında bir dizi iş birliği anlaşması bulunmaktadır. Bu anlaşmalar arasında ekonomik iş birliği anlaşmaları, yatırım koruma anlaşmaları ve çifte vergilendirme önleme anlaşmaları gibi anlaşmalar yer almaktadır.

Ticaret Fuarları: Her yıl Türkiye ve Hollanda'da birçok ticaret fuarı düzenlenmektedir. Bu fuarlar, Hollandalı ve Türk şirketlerinin bir araya gelerek ticari ilişkilerini geliştirmeleri için bir fırsat sunmaktadır.

2022 yılında Hollanda'nın Türkiye'ye ihracatı 4,5 milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir. Hollanda'nın Türkiye'ye ihracatında öne çıkan ürünler arasında makine ve taşıtlar, kimyasal ürünler, gıda maddeleri, elektrik-elektronik ürünler, plastikler ve ilaçlar yer almaktadır. Türkiye'nin Hollanda'ya ihracatı ise 2022 yılında 8 milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'nin Hollanda'ya ihracatında öne çıkan ürünler arasında tekstil ürünleri, gıda maddeleri, elektrik-elektronik ürünler, mücevherat, kimyasal ürünler ve makine-ekipman yer almaktadır.

Hollanda'da Vergilendirme Sistemi
Hollanda'da kişisel gelir vergisi, aşağıdaki dilimlere göre hesaplanmaktadır:

0€ - 35.129€ arası gelir için %37,10
35.129€ - 68.507€ arası gelir için %37,10 - %49,50 arası değişen oranlar
68.507€ üzeri gelir için %49,50

Hollanda'da işletme vergisi (Vennootschapsbelasting) ise, şirketin kazancına göre belirlenir ve 2021 yılında şu oranlarda uygulanmaktadır:

0€ - 245.000€ arası kazanç için %15
245.000€ üzeri kazanç için %25

Ayrıca, Hollanda'da KDV (Katma Değer Vergisi) oranları da bulunmaktadır ve ürün veya hizmetin türüne göre farklılık göstermektedir. 2021 yılında Hollanda'da uygulanan KDV oranları şunlardır:

Standart KDV oranı: %21
Düşük KDV oranı: %9
Çok düşük KDV oranı: %0

Hollanda ayrıca, vergi anlaşmaları yoluyla çifte vergilendirmeyi önlemek için birçok ülke ile anlaşmalar imzalamıştır. Bu anlaşmalar Hollandalı vatandaşların veya Hollanda'da iş yapan şirketlerin, diğer ülkelerde de vergi ödemelerini önlemek için düzenlenmiştir.

* Ticari Rota olarak siz değerli okuyucularımıza hazırladığımız dosyanın içeriği
MÜSİAD Hollanda Şubesi
tarafından hazırlanmıştır.

Konya VizeMerkezi

EUROASIA
Global Visa Services

EURO FUAR
Fair Organization
& Stand

Vize

- Tüm Dünya Vize İşlemleri Danışmanlığı.
- Seyahat Sigortası.
- Ulaşım Ve Araç Kiralama.
- Uçak Bileti Ve Otel Rezervasyonu.

Fuar Standı

- Stand Tasarım Ve Kurulumu (Ahşap Modüler ve Maksima Stand).
- Fuar Katılım Ve Ziyaretçi Organizasyonu.
- Hostes Ve Tercüman Desteği
- Fuar Nakliyesi

Her Zaman Yanınızdayız !!!

Vize İşlemleri Zorluklarını aşarken uzman kadromuzu hep yanınızda bulacaksınız.

İletişim Bilgileri

+90 553 714 07 51
+90 332 251 00 67
+90 332 225 43 91

www.vizemerkezi.com
konya@vizemerkezi.com
eurofuar@hotmail.com
Horozluhan Mah. Şenyurt Sk. No:26
Konya/TÜRKİYE

Google İçin Sıkı Bir Rakip: ChatGPT destekli Bing

Microsoft'un yapay zekâ destekli uygulaması Bing, ilk zamanlar bazı konularda epey tartışma konusu olsa da bugün oldukça popüler bir arama motoru hâline dönüştü. ChatGPT destekli Bing artık günde 100 milyon aktif kullanıcı ile hizmet veriyor.

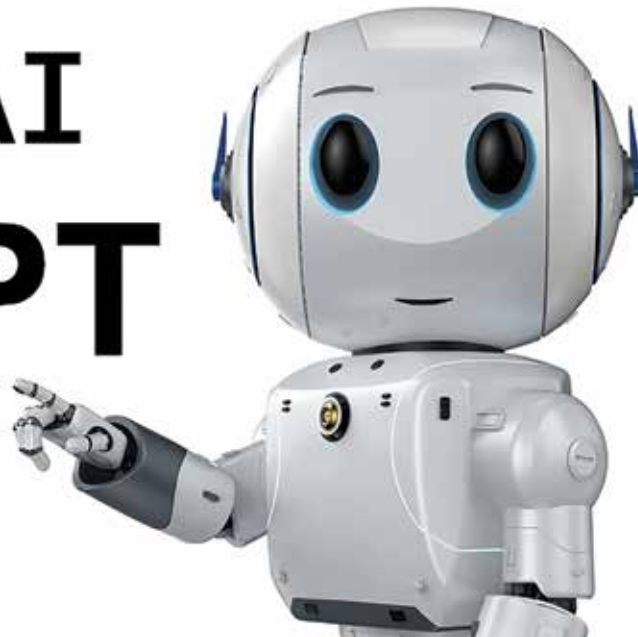
Microsoft'un ChatGPT yapay zekâ destekli arama motoru Bing, bugünlerde oldukça popüler hâle geldi. Günde 100 milyon kullanıcının ziyaret ettiği Bing, kendisine yöneltilen soruları başarılı bir şekilde cevaplandırarak kullanıcıların ihtiyaçlarını gideriyor. Bing'e ilişkin son zamanlarda ardı ardına farklı gündemlerde konular ortaya çıkmıştı.

Bu gündemlerden en ilginç ise yapay zekanın belli bir sayı sonrasında agresifleşerek kullanıcıya hakaret etmeye başlaması idi. Hatta yine aynı şikâyet kapsamında başka bir kullanıcı ise Bing'in oldukça egolu bir yapay zekâyâ sahip olduğunu söylemişti. Tüm bu şikâyetler belirli bir soru sayısından sonra Bing'in gösterdiği agresif tutumların sonucuydu. Ancak bu ifadelerin üzerine Bing üzerinde düzenlemeler yapan Microsoft tüm bunları aşmış olacak ki bugün artık günlük 100 milyonun üzerinde kullanıcıya aktif arama motoru hizmeti sunabiliyor.

Google'a rakip olabilir

ABD merkezli teknoloji devi Microsoft'un popüler arama motoru Bing, ChatGPT desteği ile dikkatleri üzerine toplamıştı. Arama motoru Bing'e ChatGPT entegrasyonu getirildikten sonra artık kullanıcılar Bing üzerinden ChatGPT'ye sorular yöneltebiliyor. Bunun akabinde arama motorundan yararlananların sayısı gün geçtikçe artarken Microsoft bugün yedi bir sayı açıkladı ve Bing'in günlük 100 milyon kullanıcıya ulaştığını açıkladı. Henüz Google ile boy ölçüşemese de bu rakam yine de Microsoft için oldukça anlamlı. Hatta Microsoft tarafından yapılan açıklamaya göre Chromium tabanlı Edge, son yedi çeyrekte büyüme eğiliminde ve Bing ile Edge arasındaki entegrasyonun iyileşmesi internet tarayıcısının popülaritesini daha da artırabilir. Ayrıca Bing'in ulaştığı sonuçlar, tarihinin en yüksek kalitesine ulaşarak artık Google ve Google Chrome'a daha sağlam bir rakip olabileceğini gösteriyor.

OpenAI ChatGPT

HAYATIN HER ANINDA YANIBAŞINIZDAYIZ

Çınar Boru & Genel Müdürlük

Ayazlı Mahallesi
Ereğli Cad. No:178
Akçakoca / DÜZCE
T: 0(380) 525 02 67
F: 0(372) 316 89 72

Çınar Çelik

Organize Sanayi Bölgesi
Çınar Caddesi
Kdz. Ereğli / ZONGULDAK
T: 0(372) 334 36 90
F: 0(372) 334 36 99

Çınar Lojistik

Bookus İşhanı
No: 18/C
Kdz. Ereğli / ZONGULDAK
T: 0(372) 316 46 20
F: 0(372) 316 89 73

İstanbul Ofis

Finans Kent Mah. Prof. Hasan
Köçük Cad. No:5 Blok:9A-20. Kat
Daire 191 Ömeriye / İSTANBUL
T: 0(216) 688 24 29
F: 0(216) 688 24 28

**Edebî
Bir Metin Olarak
İstiklâl Marşı**

İstiklâl Marşı; Türk milletinin ebediliğini, istiklâl aşkını, Milli Mücadele'nin ruhunu dile getiren bir metin olmakla beraber, birçok yönü itibarıyla da edebî bir metindir. Bu yönü, yıllardan beri millî marş olması hasebiyle, hep muhtevası üzerinde durularak ve Milli Mücadele yılları bakımında izah edilerek, ihmal edilmiştir.

İsmail Güleç, Edebî Bir Metin Olarak İstiklâl Marşı adlı eserinde İstiklâl Marşı'nı edebî yönden değerlendirerek, okuyucuya yeni bir ufuk açıyor, bunu yaparken de ulusal marşımızın göz ardı edilen bir değerini gözler önüne seriyor.

**Batı Cephesinde
Yeni Bir Şey Yok
(2022)**

Birinci Dünya Savaşı esnasında Almanya'da bir erkek lisesinde öğretmenlik yapan Profesör Kantorek, öğrencilerini savaşa katılmanın ve bir asker olarak savaşta yer almanın son derece onurlu bir mevki olduğu

gereğesiyle doldurmaktadır. Bu etkileyici konuşmalardan etkilenen askerler gönüllü olarak askere yazılarak Alman ordusuna katılırlar. Ancak savaş ne kitaplarda yazdığı ne de öğretmenlerinin anlattığı türden epik bir olay değildir. Genç askerler bu yanlışlığın farkında olsalar da artık geriye dönebilmeleri mümkün değildir; tüm toyluklarıyla olup biten tüm acımasız planların gölgesinde canları için mücadele edeceklerdir. 2022 Oscar Ödülleri'nde En İyi Uluslararası Film ödülüne de layık görülen filmin yönetmen koltuğunda Edward Berger oturuyor. Film, Alman yazar Erich Maria Remarque'ın 1929 tarihli aynı adlı romanından uyarlanarak hazırlandı.

**CERCEVE
Podcast**

**Siz hâlâ
dinlemediniz mi?**

- 105.Sayı** > **Mehmet Nuri Ersoy**
Türkiye Kış Turizminde Sunduğu Alternatiflerle Öne Çıkıyor
- 105.Sayı** > **Prof. Dr. Fahrettin Altun**
Belirsizlik Çağının Vebası Dezenformasyon
- 105.Sayı** > **Bilal Topçu**
Teknopark İstanbul'un Startup Destekleri
- 105.Sayı** > **Prof. Dr. Ahmet Bolat**
Yeni Yılda Yeni Hedeflere
- 104.Sayı** > **Dr. Mehmet Muş**
Türkiye'nin 2022 İhracatı ve 2023 Hedefi
- 104.Sayı** > **Emir Furkan Gündoğdu**
Hakikat Sonrası Çağ ve Dijital Medya
- 104.Sayı** > **Ersin Çatalbaş**
Kurumsal Çalışma Alanlarında Personel Sorunları ve Eğilimleri

Ücretsiz İndir Dinle

**BİRLİKTELİĞİMİZDEN
GÜÇ ALACAĞIZ,
YARALARIMIZI
HEP BİRLİKTE SARACAĞIZ.**

EmlakKatılım
Gücüne Güven

MOVAS

www.movas.com.tr

Havanaldırma Sistemleri
**VENTILATION
SYSTEMS**

Teba SP
Hausgeräte

www.e-teba.com

**ELECTRIC
HOME
APPLIANCES**
Elektrikli Ev Aletleri

VOLTAJ
ELEKTRİKLİ CİHAZLAR SAN. VE TİC. LTD.ŞTİ.

Alipaşa Mah. Derinyol Sok. No: 36 Silivri / İstanbul
Tel: 0212 716 53 03 **M.Hizmetleri:** 0850 888 20 88
Web: www.e-teba.com **E-mail:** info@e-teba.com